

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

VÝPLATY PODÍLŮ NA ZISKU Z ÚČETNÍ A DAŇOVÉ PERSPEKTIVY

ACCOUNTING AND TAX ASPECTS OF PAYING PROFIT SHARES

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Lenka Salajková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

doc. Ing. Mgr. Karel Brychta, Ph.D.

BRNO 2024

Zadání diplomové práce

Ústav:	Ústav financí
Studentka:	Bc. Lenka Salajková
Vedoucí práce:	doc. Ing. Mgr. Karel Brychta, Ph.D.
Akademický rok:	2023/24
Studijní program:	Účetnictví a finanční řízení podniku

Garantka studijního programu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává diplomovou práci s názvem:

Výplaty podílů na zisku z účetní a daňové perspektivy

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Cíle práce, metody zpracování
Teoretická východiska práce
Analýza problému a současné situace
– analýza související právní úpravy
– syntéza získaných poznatků
Vlastní návrhy řešení
– návrh metodického rámce
Závěr
Seznam použitých zdrojů
Seznam grafů a tabulek
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Hlavním cílem diplomové práce je navrhnout metodický postup pro korektní účetní a daňové řešení výplaty záloh na podíly na zisku a vlastní výplaty podílů na zisku při reflexi relevantních soukromoprávních východisek.

Základní literární prameny:

BĚHOUNEK, Pavel. Společnost s ručením omezeným. 13. vyd. Olomouc: ANAG, 2023. ISBN 978-80-7554-391-2.

PILAŘOVÁ, Ivana. Účetní a daňové případy řešené v s.r.o. 7. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. ISBN 978-80-7598-731-0.

SKÁLOVÁ, Jana, HOUDKOVÁ, Klára, MALLÁ, Nikola, MUCHA, Václav, NEKOVÁŘOVÁ, Jana, OPALECKÁ, Sandra. Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7.

VYCHOPEŇ, Jiří. Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. ISBN 978-80-7676-348-7.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2023/24

V Brně dne 4.2.2024

L. S.

prof. Ing. Mária Režňáková, CSc.
garantka

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Tato diplomová práce se zaměřuje na problematiku možnosti výplaty podílů na zisku a záloh na podíly na zisku. Obsahem práce je také účtování a zdanění podílů na zisku a záloh na podíly na zisku z pohledu vyplácející společnosti. Práce je zaměřena na problematiku vyplácení podílů na zisku a záloh na podíly na zisku společností s ručením omezeným fyzickým a právnickým osobám, které jsou daňovými rezidenty České republiky. Zjištěné poznatky jsou aplikovány na komplexním příkladu.

Abstract

This thesis focuses on the issue of distributing profit shares and advances on profit shares. It also covers the accounting and taxation of profit shares and advances on profit shares from the perspective of the distributing company. The thesis is focused on the issue distributing profit shares and advances on profit shares by limited liability companies to both individuals and legal entities that are tax residents of the Czech Republic. The findings are applied to a comprehensive example.

Klíčová slova

Daň, zdaňování, podíly na zisku, zálohy na podíly na zisku, testy pro rozhodování o výplatě podílů na zisku, účtování

Key words

Tax, taxation, profit shares, profit share advances, profit share decision tests, accounting

Bibliografická citace

SALAJKOVÁ, Lenka. *Výplaty podílů na zisku z účetní a daňové perspektivy*. Brno, 2024. Dostupné také z: <https://www.vut.cz/studenti/zav-prace/detail/160623>. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce Karel Brychta.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 13. května 2024

podpis studenta

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé diplomové práce doc. Ing. Mgr. Karlu Brychtovi, Ph.D. za odborné rady, náměty a cenné připomínky při zpracovávání této práce.

OBSAH

ÚVOD.....	11
CÍL PRÁCE A METODIKA ZPRACOVÁNÍ	13
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE.....	15
1.1 Právnícká osoba a obchodní korporace.....	15
1.2 Společnost s ručením omezeným.....	16
1.3 Účetní závěrka	16
1.4 Podíl, podíl na zisku a zálohy na podíly na zisku	18
1.5 Korporátní úprava	19
1.6 Účetní hledisko	20
1.7 Systém zdaňování	21
1.8 Mateřská a dceřiná společnost	25
2 TESTY PRO ROZHODOVÁNÍ O VÝPLATĚ PODÍLŮ NA ZISKU	27
2.1 Bilanční testy	27
2.1.1 Bilanční test výsledku hospodaření.....	27
2.1.2 Test vlastního kapitálu	28
2.1.3 Test nákladů na vývoj.....	29
2.2 Testy insolvence.....	30
2.3 Pravidla pro výplatu záloh na podíly na zisku.....	32
3 KORPORÁTNÍ A ÚČETNÍ PRAVIDLA	35
3.1 Schválení účetní závěrky.....	35
3.2 Zjištění zisku a možnosti jeho rozdělení	36
3.3 Rozhodnutí o vyplacení podílů na zisku a záloh na podíly na zisku	37
3.3.1 Rozhodnutí o vyplacení podílů na zisku v judikatuře Nejvyššího soudu ČR	
38	
3.3.2 Zamítnutí výplaty podílů na zisku statutárním orgánem	39

3.3.3	Splatnost podílů na zisku a záloh na podíly na zisku	39
3.3.4	Forma výplaty podílů na zisku.....	40
3.4	Pravidla pro vrácení vyplaceného podílu na zisku a zálohy na podíl na zisku 41	
3.5	Zaúčtování podílů na zisku.....	42
3.6	Zaúčtování záloh na podíly na zisku a jejich vypořádání	44
4	ZDAŇOVÁNÍ PODÍLŮ NA ZISKU A ZÁLOH NA PODÍLY NA ZISKU	49
4.1	Osvobozené podíly na zisku	51
4.2	Zdanitelné podíly na zisku.....	53
4.2.1	Zdanění podílů na zisku zvláštní sazbou daně	54
4.2.2	Zdanění podílů na zisku zálohovou daní	55
4.3	Povinnosti plátce daně související s výplatou podílů na zisku.....	56
4.3.1	Vyúčtování daně vybírané srážkou.....	58
4.3.2	Dodatečná srážka daně	59
5	NÁVRH METODIKY	60
5.1	První krok: získání potřebných informací	61
5.2	Druhý krok: výpočet bilančních testů	64
5.3	Třetí krok: provedení testů insolvence	68
5.4	Čtvrtý krok: ověření zápisu v evidenci skutečných majitelů.....	71
5.5	Pátý krok: účetní a daňové konsekvence.....	72
5.6	Specifika u výplaty záloh na podíly na zisku	81
6	PŘÍPADOVÁ STUDIE	87
6.1	Zadání příkladu	87
6.2	Řešení.....	88
6.2.1	Shromáždění základních informací	88
6.2.2	Bilanční testy.....	92

6.2.3	Insolvenční testy.....	93
6.2.4	Podmínka evidence skutečného majitele.....	94
6.2.5	Účetní a daňové konsekvence.....	95
ZÁVĚR.....		98
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....		99
SEZNAM SCHÉMÁT.....		106
SEZNAM TABULEK.....		107
SEZNAM VZORCŮ.....		109
SEZNAM PŘÍLOH.....		110

ÚVOD

Podíly na zisku představují významný aspekt v oblasti ekonomiky a korporátního řízení, který hraje roli v oblasti obchodních korporací. Podíly na zisku jsou stěžejním prvkem v řízení finanční struktury a vztahů mezi společnostmi a investory.¹ Rozhodování, zda zadržet část zisku, vyplácet podíly na zisku nebo je reinvestovat, má výrazný vliv na finanční stabilitu a celkovou strategii společnosti². Tato problematika spadá do oblasti dividendové politiky, která je jedním z důležitých aspektů finančního řízení a rozhodování managementu a patří mezi nejdiskutovanější témata v oblasti firemního financování³. Dividendová politika představuje komplexní soubor strategií a rozhodnutí, které ovlivňují, jakým způsobem společnosti nakládají s hospodářským výsledkem, jakým způsobem ho rozdělují mezi akcionáře a investory a taky představuje jednu z klíčových částí správy finančních aktiv společnosti⁴. Toto rozhodování je často komplikováno různými faktory, včetně nákladů, růstu společnosti, investičních příležitostí a změn vlastnické struktury⁵.

Dividendová politika a zdaňování dividend jsou velmi aktuální témata v současném ekonomickém kontextu z několika důvodů. Jedním z důvodů je rostoucí důraz akcionářů a investorů na stabilitu a výši vyplácených dividend, které přímo ovlivňují celkový výnos z investic. Zároveň se také zvyšuje pozornost v otázce zdaňování dividend, které může ovlivnit rozhodování o investicích a alokaci kapitálu v různých zemích.⁶

¹ SEJKORA, František a Josef NOVOTNÝ. *Důvody proč společnosti vyplácejí dividendy*. Online. 2017 [citováno 2023-10-25].

² SEJKORA, František a Pavel DUSPIVA. *The position of management of Czech joint-stock companies on dividend policy*. *Business Administration and Management*. Online. 2015. Dostupné z: dspace.tul.cz. [citováno 2023-11-07].

³ SHARMA, Kapil. *Impact of Dividend Policy on the Value of Indian Banks*. *SCMS Journal of Indian Management*. Online. 2018. Dostupné z: www.scms.edu.in. [citováno 2023-11-07].

⁴ SAKIR, A. a M. FADLI. *Influence of managerial ownership, debt policy, profitability, firm size and free cash flow on dividend policy: A study in Indonesian manufacturing industries*. *Delhi Business Review*. Online. 2014. Dostupné z: www.delhibusinessreview.org. [citováno 2023-11-07].

⁵ SEJKORA, František a Josef NOVOTNÝ. *Důvody proč společnosti vyplácejí dividendy*. Online. 2017 [citováno 2023-10-25].

⁶ RAFFERTY, Michael, Rekha PILLAI a Husam-Aldin Nizar AL-MALKAWI. *Dividend Policy: A Review of Theories and Empirical Evidence*. Online. EuroJournals, 2010 [citováno 2023-11-10].

Tato diplomová práce cílí na oblast možnosti vyplácení podílů na zisku a záloh na podíly na zisku s důrazem na korporátní, účetní a daňové aspekty, v kontextu platných tuzemských předpisů.

Diplomová práce je strukturována do základních tří částí. První část práce se věnuje teoretickým východiskům, druhá část práce se věnuje analýze právních předpisů souvisejících s danou problematikou a obsahem třetí části je popis metodického postupu pro společnosti vyplácející podíly na zisku a zálohy na podíly na zisku.

První část se věnuje základním pojmům týkající se podílů na zisku, záloh na podíly na zisku a dalším relevantním termínům nezbytným k řešení problematiky účtování a zdaňování podílů, respektive záloh na podíly na zisku.

Druhá část cílí na popis a analýzu testů pro rozhodování o výplatě podílů na zisku u společností s ručením omezeným.

Třetí část se zaměřuje na systematizaci korporátních a účetních pravidel s tím, že zahrnuje procesy od schválení účetní závěrky a rozhodnutí o vyplacení podílů na zisku až po zaúčtování podílů na zisku a záloh na podíly na zisku.

Další část se zabývá možnými způsoby zdaňování podílů na zisku a záloh na podíly na zisku z pohledu společnosti s ručením omezeným, která je vyplácí. Práce se věnuje pouze problematice vyplácení podílů na zisku a záloh na podíly na zisku v rámci České republiky.

Poslední část práce je věnována metodice, která je využitelná při posuzování možnosti vyplácení podílů na zisku a záloh na podíly na zisku a následném jejich zdanění z pohledu společnosti, která tyto příjmy vyplácí. Tato metodika obsahuje postupy a pravidla, které jsou následně prezentovány a verifikovány na komplexním modelovém příkladu.

CÍL PRÁCE A METODIKA ZPRACOVÁNÍ

Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je navrhnout metodický postup pro korektní účetní a daňové řešení výplaty záloh na podíly na zisku a vlastní výplaty podílů při reflexi relevantních soukromoprávních východisek. Dosažení hlavního cíle diplomové práce je podmíněno splněním dílčích cílů, kterými jsou:

- vymezení teoretických východisek a pojmů,
- identifikace právní úpravy zabývající se podíly na zisku a zálohami na podíly na zisku,
- systematizace pravidel účtování podílů na zisku a záloh na podíly na zisku,
- vymezení variant zdanění podílů na zisku a záloh na podíly na zisku.

Metodika zpracování

Při zpracování této diplomové práce byly použity následující metody: metoda analýzy, syntézy, dedukce, indukce, abstrakce a modelování.

Analýza je proces systematického rozkladu zkoumaného jevu nebo procesu na jeho jednotlivé složky a detaily s cílem lépe porozumět, jak tyto prvky fungují, jak jsou propojeny a jaký mají význam. Tímto rozkladem lze dosáhnout hlubšího porozumění zkoumané problematice, odhalit vztahy a strukturu a oddělit důležité prvky od těch méně podstatných. Proces analýzy často zahrnuje rozklad složitých prvků na jednodušší a postupuje od celku k detailům.⁷ Tato metoda je v diplomové práci využita k získávání a zpracování informačních zdrojů, zejména literatury a právních předpisů, které se týkají dané problematiky. Metoda je taky použita k detailnímu rozboru prvků tématu, což vede k hlubšímu porozumění.

Syntéza je proces spojování jednotlivých částí do celku, což umožňuje odhalit nové vztahy a zákonitosti. Syntéza je postup, kdy se formulují závěry na základě výchozích

⁷ RADVÁKOVÁ, Věra a Tomáš SIGMUND. *Základy odborné práce*. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2016. ISBN 978-80-245-2162-6. s. 10-11.

zjištění.⁸ Metoda syntézy je v práci použita ke spojení analyzovaných prvků do celku. Tím je vytvořena podrobná metodika, která slouží jako komplexní návod.

Analýza a syntéza jsou vzájemně provázány a je důležité nejprve jev rozložit na menší složky (analýza) a poté je zkombinovat do celku (syntéza), což rozšiřuje informace a prohlubuje znalosti o zkoumaném tématu.⁹

Dedukce je metoda postupující od obecných principů k specifickým detailům nebo jednotlivým jevům. Naopak, **indukce** je postupem od konkrétního případu k obecným závěrům.¹⁰ Metody dedukce a indukce jsou používány především v analytické části práce.

Abstrakce je proces oddělování podstatných prvků, jevů nebo objektů od těch nepodstatných, což umožňuje zjistit obecné vlastnosti a podstatu dané problematiky. Tato metoda je využívána k určení základních charakteristik tématu a stanovení obecných pojmů a východisek. Abstrakce umožňuje identifikovat klíčové aspekty a vztahy mezi nimi, zejména ve složitých a rozsáhlých tématech.¹¹ V této práci je metoda abstrakce použita k identifikaci základních charakteristik problematiky, včetně definování klíčových pojmů a obecných východisek.

Modelování je proces, který umožňuje na základě formulace problému vytvořit a zkoumat model, což představuje zjednodušený obraz skutečnosti. Tato metoda je využívána k transformaci výzkumu do konkrétní praxe a často slouží k získání dalších znalostí o dané problematice.¹² Metoda je využita při konstrukci a řešení modelového příkladu.

⁸ RADVÁKOVÁ, Věra a Tomáš SIGMUND. *Základy odborné práce*. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2016. ISBN 978-80-245-2162-6. s. 10-11.

⁹ ŠIROKÝ, Jan. *Tvoříme a publikujeme odborné texty nejen pro ekonomy a manažery*. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3510-5. s. 32.

¹⁰ Tamtéž.

¹¹ Tamtéž.

¹² Tamtéž, s. 33.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

Teoretická část diplomové práce definuje základní pojmy související s problematikou podílů na zisku a záloh na podíly na zisku. Dále tato část pojednává o způsobu jejich účtování a také o způsobu zdaňování podílů na zisku a záloh na podíly na zisku. Jsou zde obsaženy klíčové pojmy, které jsou důležité pro porozumění problematice a které jsou užity v části analytické a návrhové. Tato kapitola je základem pro hlubší porozumění problematice a její znalost umožňuje následné analytické zkoumání.

1.1 Právnícká osoba a obchodní korporace

Právnícká osoba¹³ je definována v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“) v § 20. Právnícká osoba je chápána jako organizovaný útvar, který má právní osobnost¹⁴, nebo jejíž právní osobnost je uznána zákonem. Právnícká osoba má právní osobnost od svého vzniku do svého zániku. Občanský zákoník rozlišuje tři základní typy právníckých osob, kterými jsou korporace, fundace a ústav.¹⁵

Obchodní korporace

Obchodní korporací se podle § 1 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obchodních korporacích“) rozumí obchodní společnosti a družstva. Obchodní společnosti se dále dělí na osobní společnosti a kapitálové společnosti. Pod kapitálové společnosti spadá společnost s ručením omezeným.¹⁶

¹³ Obecná úprava právníckých osob je definována v § 120 až 209 občanského zákoníku.

¹⁴ Právní osobnost je definována v § 15 občanského zákoníku jako: „Právní osobnost je způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti.“

¹⁵ SKÁLOVÁ, Jana; HOUDKOVÁ, Klára; MALLÁ, Nikola; MUCHA, Václav; NEKOVÁŘOVÁ, Jana a OPALECKÁ, Sandra. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7. s. 13-14; VYCHOPENĚ, Jiří. *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. ISBN 978-80-7676-348-7. s. 19-21.

¹⁶ HEJDA, Jan a ČÁP, Zdeněk. *Zákon o obchodních korporacích. Výklad jednotlivých ustanovení včetně návaznosti na české a evropské předpisy*. Praha: Linde Praha, 2013. ISBN 978-80-7201-917-5. s.11.

1.2 Společnost s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným¹⁷ je právnická osoba typu korporace, konkrétněji obchodní společnost kapitálového typu¹⁸. Společnost s ručením omezeným je specifikována v § 132 zákona o obchodních korporacích jako: „...*společnost, za jejíž dluhy ručí společníci společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění.*“

Základní kapitál společnosti s ručením omezeným je tvořen vklady společníků, přičemž společníkem může být jak fyzická, tak i právnická osoba. Společnost může být založena jedním nebo více společníky, přičemž maximální počet společníků není omezen. Zakládali společnost více společníků sepisuje se společenská smlouva. V případě založení společnosti jedním společníkem je vyhotovena zakladatelská listina. Dnem vzniku společnosti s ručením omezeným je den zápisu do obchodního rejstříku Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada a statutárním orgánem je jeden nebo více jednatelů.¹⁹

Smyslem společnosti s ručením omezeným je koncentrace majetku, který je používán k výkonu podnikatelské činnosti²⁰.

1.3 Účetní závěrka

Podíly na zisku lze na základě ustanovení § 34 odst. 1 zákona o obchodních korporacích vyplatit pouze na základě řádné nebo mimořádné²¹ účetní závěrky²², kterou dle § 190

¹⁷ Společnost s ručením omezeným je upravena v ustanoveních § 132 až 242 zákona o obchodních korporacích.

¹⁸ HEJDA, Jan a ČÁP, Zdeněk. *Zákon o obchodních korporacích. Výklad jednotlivých ustanovení včetně návaznosti na české a evropské předpisy*. Praha: Linde Praha, 2013. ISBN 978-80-7201-917-5. s. 180.

¹⁹ SKÁLOVÁ, Jana; HOUDKOVÁ, Klára; MALLÁ, Nikola; MUCHA, Václav; NEKOVÁŘOVÁ, Jana a OPALECKÁ, Sandra. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7. s. 16; VYCHOPEŇ, Jiří. *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. ISBN 978-80-7676-348-7. s. 20-21.

²⁰ HEJDA, Jan a ČÁP, Zdeněk. *Zákon o obchodních korporacích. Výklad jednotlivých ustanovení včetně návaznosti na české a evropské předpisy*. Praha: Linde Praha, 2013. ISBN 978-80-7201-917-5. s.180.

²¹ Mimořádná účetní závěrka se sestavuje v ostatních případech uzavírání účetních knih.

²² Sestavení účetní závěrky zajišťují jednatelé dle § 196 zákona o obchodních korporacích. Povinnými částmi účetní závěrky jsou rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha.

odst. 2 písm. g) zákona o obchodních korporacích schvaluje nejvyšší orgán²³ obchodní korporace²⁴. Zálohy na podíly na zisku je možno vyplatit pouze na základě mezitímní účetní závěrky, jejímž smyslem je prokázání, že obchodní korporace má dostatek prostředků na výplatu záloh na podíly na zisku²⁵.

Řádná účetní závěrka se sestavuje k poslednímu dni účetního období²⁶. Při sestavování řádné účetní závěrky dochází k uzavírání účetních knih, které se uzavírají k rozvahovému dni.²⁷

Mezitímní účetní závěrka²⁸, podle § 19 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“), je účetní závěrka sestavována v průběhu účetního období, a to tedy k jinému okamžiku než ke konci rozvahového dne. Při sestavování mezitímní účetní závěrky nejsou uzavírány účetní knihy.²⁹

Zákon o účetnictví v § 19 odst. 3 ukládá povinnost účetní jednotce sestavit mezitímní účetní závěrku v případech, ve kterých to vyžaduje zvláštní právní předpis. V souvislosti s výplatou zálohy na podíly na zisku je zmíněným zvláštním zákonem zákon o

²³ Nejvyšším orgánem kapitálové společnosti dle § 44 odst. 1 zákona o obchodních korporacích je valná hromada.

²⁴ MÜLLEROVÁ, Libuše. VERLAG DASHÖFER. *Schválení účetní závěrky nebo výroční zprávy a způsoby zveřejňování*. Online. DU.cz, 2023. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-06].

²⁵ SKÁLOVÁ, Jana; HOUDKOVÁ, Klára; MALLÁ, Nikola; MUCHA, Václav; NEKOVÁŘOVÁ, Jana a OPALECKÁ, Sandra. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7. s.60; VYCHOPEŇ, Jiří. *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. ISBN 978-80-7676-348-7. s. 178.

²⁶ Viz § 3 odst. 2 zákona o účetnictví: „Účetním obdobím je nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců, není-li dále stanoveno jinak. Účetní období se buď shoduje s kalendářním rokem nebo je hospodářským rokem. Hospodářským rokem je účetní období, které může začínat pouze prvním dnem jiného měsíce, než je leden. Účetní období bezprostředně předcházející změně účetního období může být kratší nebo i delší než uvedených dvanáct měsíců.“

²⁷ SKÁLOVÁ, Jana; HOUDKOVÁ, Klára; MALLÁ, Nikola; MUCHA, Václav; NEKOVÁŘOVÁ, Jana a OPALECKÁ, Sandra. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7. s.34; STROUHAL, Jiří; BRYCHTA, Ivan; BULLA, Miroslav; KUCHAROVÁ, Ivana; PILAŘOVÁ, Ivana a PŠECKOVÁ, Yveta. *Meritum Účetnictví podnikatelů 2023*. 20.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2023. ISBN 978-80-7676-641-9. s. 480.

²⁸ Inspirací pro sestavení mezitímní účetní závěrky může být interpretace Národní účetní rady *I-31-Mezitímní účetní výkaznictví*, jehož cílem je objasnit pravidla, požadavky a konzistentnost informací ve výkaznictví mezitímních účetních závěrek.

²⁹ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. § 19 odst.3.

obchodních korporacích³⁰. Zákon o obchodních korporacích v § 35 odst. 2 stanovuje, že zálohy na podíly na zisku lze vyplatit pouze na základě mezitímní účetní závěrky.³¹

1.4 Podíl, podíl na zisku a zálohy na podíly na zisku

Podíl³² dle ustanovení § 31 zákona o obchodních korporacích, vyjadřuje účast společníka v obchodní korporaci a také práva a povinnosti, které z této účasti plynou. Práva a povinnosti společníků jsou vymezena v zákoně o obchodních korporacích³³. Mezi práva společníků patří například *právo na podíl na zisku*, právo na podíl na likvidačním zůstatku, právo účastnit se valné hromady nebo právo na informace. Povinnostmi společníků jsou zejména povinnost splatit vklad, ručební povinnost a další.³⁴ Podíl společníka na obchodní korporaci se určí podílem vkladu společníka. Obecně platí, že podíl společníka na společnosti s ručením omezeným se určí na základě poměru jeho vkladu k základnímu kapitálu společnosti. Společenská smlouva může stanovit i jiný způsob určení podílu společníka.³⁵

³⁰ Blíže viz: EXPERTNÍ SKUPINA KOMISE PRO APLIKACI NOVÉ CIVILNÍ LEGISLATIVY PŘI MINISTERSTVU SPRÁVEDLNOSTI. *Výkladové stanovisko č. 27-k mezitímní účetní závěrce sestavené za účelem výplaty zálohy na zisku dle ustanovení § 40 odst. 2 ZOK*. 2014.

³¹ SKÁLOVÁ, Jana; HOUDKOVÁ, Klára; MALLÁ, Nikola; MUCHA, Václav; NEKOVÁŘOVÁ, Jana a OPALECKÁ, Sandra. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters občaKluwer ČR, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7. s.61; KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOČMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer. 2023. Dostupné z: obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-09-23].

³² Obecně dle ustanovení § 32 zákona o obchodních korporacích může mít každý společník pouze jeden podíl ve stejné obchodní korporaci. Společenská smlouva však může připustit vlastnictví i více podílů, a to podle § 135 odst. 2 zákona o obchodních korporacích.

³³ Mezi povinnosti společníků patří také například povinnost loajality vyplývající z ustanovení § 212 občanského zákoníku.

³⁴ JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Eva DVORÁKOVÁ. *Nová společnost s ručením omezeným*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2024. ISBN 978-80-271-0400-0. s. 89-90.

³⁵ § 133 zákona o obchodních korporacích.

Vzorec č. 1 ilustruje obecný výpočet podílu společníka na obchodní korporaci.

$$\text{Podíl} = \frac{\text{vklad}^{36}}{\text{základní kapitál}}$$

Vzorec č. 1: Obecný výpočet podílu³⁷.

Podíl na zisku je příjem člena obchodní korporace, a to jak člena kapitálové, tak i osobní společnosti. Pojem „dividenda“, který užíval zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obchodní zákoník“) pro označování výnosů z akcií, již používán není. Nově se dle zákona o obchodních korporacích výnosy z akcií i podílů na společnosti s ručením omezeným označují jako „podíly na zisku“.³⁸

Zálohy na podíly na zisku lze vyplácet pouze na základě *mezitímní účetní závěrky*, ze které vyplývá, že obchodní korporace má dostatek prostředků na rozdělení zisku³⁹.

1.5 Korporátní úprava

Zákon o obchodních korporacích v § 34 a 40 stanovuje pravidla, která musí být splněna pro umožnění výplaty podílů na zisku⁴⁰. Mezi tyto pravidla patří:

- bilanční test výsledku hospodaření,
- test vlastního kapitálu,
- test nákladů na vývoj,
- testy insolvence.⁴¹

³⁶ Vkladem se rozumí dle § 15 zákona o obchodních korporacích souhrn peněžitých a nepeněžitých vkladů společníka do základního kapitálu.

³⁷ Vlastní zpracování s využitím ČOUKOVÁ, Pěva. *Účetní a daňové transakce v návaznosti na zákon o korporacích*. Bohuňovice: Oswald, 2015. ISBN 978-80-905690-8-9. s. 44.

³⁸ PILAŘOVÁ, Ivana. *Podíly na zisku*. Online. Verlag Dashöfer, 2023. Dostupné z: www.zivnostnik.cz. [citováno 2023-09-23].

³⁹ ŠINDELÁŘ, Michal. VERLAG DASHÖFER. *Zálohy na podíly na zisku*. Online. DU.cz, 2023. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-03].

⁴⁰ KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOCMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer. 2023. Dostupné z: obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-09-23].

⁴¹ Tamtéž.

Stejně jako u podílů na zisku, tak i u záloh na podíly na zisku zákon o obchodních korporacích v § 35 a 40 udává podmínky, které musí být splněny pro vyplacení záloh na podíly na zisku⁴². Těmito podmínkami jsou:

- sestavení mezitímní účetní závěrky,
- maximální výše zálohy,
- testy insolvence.⁴³

Statutární orgán nesmí rozhodnout o výplatě podílů na zisku a záloh na podíly na zisku, pokud nejsou splněny výše uvedené podmínky⁴⁴.

1.6 Účetní hledisko

Právnícká osoba, která má sídlo v České republice, patří mezi subjekty⁴⁵, které jsou účetní jednotkou dle české právní úpravy⁴⁶. Účetní jednotky podle ustanovení § 4 odst. 1 zákona o účetnictví vedou účetnictví od dne vzniku společnosti až do dne ukončení činnosti na území České republiky⁴⁷. Účetní jednotky účtují o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazcích a jiných pasiv, dále o nákladech, výnosech a výsledku hospodaření⁴⁸.

Z výše uvedených ustanovení vyplývá povinnost právnické osoby, v souvislosti s problematikou podílů na zisku, účtovat o výsledku hospodaření, o jeho rozdělení, a také o podílech na zisku a zálohách na podíly na zisku.

Účetní výsledek hospodaření je definován jako rozdíl zaúčtovaných nákladů a výnosů, který může nabývat buď kladných, nebo záporných hodnot. V případě kladného výsledku

⁴² STRAKOŠOVÁ, Pavla. VERLAG DASHÖFER. *Záloha na podíl na zisku*. Online. DU.cz, 2022. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-13].

⁴³ Tamtéž.

⁴⁴ SKÁLOVÁ, Jana; HOUDKOVÁ, Klára; MALLÁ, Nikola; MUCHA, Václav; NEKOVÁŘOVÁ, Jana a OPALECKÁ, Sandra. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7. s. 50.

⁴⁵ § 1 odst. 2 zákona o účetnictví definuje další subjekty, které jsou považovány za účetní jednotky.

⁴⁶ FINANČNÍ SPRÁVA. *Obecné informace*. Online. Dostupné z: www.financnisprava.cz. [citováno 2023-11-06].

⁴⁷ ČECHOVÁ, Alena. *§ 4 ZoÚ*. Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2017. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-11-06].

⁴⁸ SKÁLOVÁ, Jana; HOUDKOVÁ, Klára; MALLÁ, Nikola; MUCHA, Václav; NEKOVÁŘOVÁ, Jana a OPALECKÁ, Sandra. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7. s.17.

hospodaření se jedná o zisk, naopak v případě záporného výsledku hospodaření jde o ztrátu.⁴⁹ Zisk, popřípadě ztráta, se účtuje dle Českých účetních standardů pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „České účetní standardy“) č.002 bod 2.1.3.⁵⁰ Způsob naložení s vytvořeným ziskem je v kompetenci valné hromady dle § 190 odst. 2 písm. g) zákona o obchodních korporacích⁵¹.

Při účtování podílů na zisku se postupuje podle Českých účetních standardů č. 018 bod 3.1.11. Účtování záloh na podíly na zisku je upraveno rovněž v Českých účetních standardech č. 018 bod 3.1.12.⁵²

1.7 Systém zdaňování

Podíly na zisku a zálohy na podíly na zisku jsou předmětem daní z příjmů. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o daních z příjmů“) však stanovuje i podmínky pro jejich osvobození. Tyto podmínky jsou důsledkem implementace směrnice 2011/96/ES, o společném zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států. Osvobození podle ustanovení § 19 odst. 1 písm. ze) zákona o daních z příjmů je možné za předpokladu, že je splněna podmínka existence vztahu *mateřské a dceřiné společnosti* a také za předpokladu, že mateřská společnost, jakožto příjemce podílů na zisku, je *skutečným vlastníkem*⁵³. Pokud jsou

⁴⁹ STROUHAL, Jiří. *Výsledek hospodaření-definice*. Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2022. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-12-03].

⁵⁰ STROUHAL, Jiří; BRYCHTA, Ivan; BULLA, Miroslav; KUCHAROVÁ, Ivana; PILAŘOVÁ, Ivana a PŠECKOVÁ, Yveta. *Meritum Účetnictví podnikatelů 2023*. 20.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2023. ISBN 978-80-7676-641-9. s. 342.

⁵¹ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů, § 190.

⁵² České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 505/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů. č. 018.

⁵³ Pojem skutečný vlastník je také stěžejní pro osvobození podílů na zisku v rámci mezinárodního zdanění, více viz SOJKA, Vlastimil; BARTOŠOVÁ, Monika; FEKAR, Pavel; MAŠEK, Jan; NEŠLEHA Matěj a VAŇOUSOVÁ, Ivana. *Mezinárodní zdanění příjmů. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů*. Online. 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-689-2. [citováno 2023-10-03].

splněny podmínky osvobození dle zákona o daních z příjmů, pak tento příjem nepodléhá zdanění ve státě rezidence příjemce tohoto příjmu, a ani ve státě zdroje.⁵⁴

V případě, že podmínky pro osvobození podílů na zisku a záloh na podíly na zisku nejsou naplněny, pak jsou zdaňovány *zvláštní sazbou daně*. Zvláštní sazba daně je srážena při výplatě příjmů *plátcem daně*, kterým se rozumí obchodní korporace vyplácející podíly na zisku a zálohy na podíly na zisku.⁵⁵ Jsou-li podíly na zisku vypláceny rezidentovi státu, se kterým má Česká republika uzavřenou *smlouvu o zamezení dvojího zdanění*⁵⁶, pak je při posuzování daňového režimu nutné přihlédnout také k jejímu znění. Smlouva o zamezení dvojího zdanění může omezit výši sazby⁵⁷ daně, které příjem podléhá, anebo může příjem ve státě zdroje osvobodit, respektive odeprít státu zdroje právo na zdanění tohoto příjmu.⁵⁸

Schéma č. 1 demonstruje možné daňové režimy příjmů z podílů na zisku a záloh na podíly na zisku. Zdanění těchto příjmů je ovlivněno, jak již bylo zmíněno výše, jak úpravou obsaženou v zákoně o daních z příjmů, tak i pravidly vyplývajícími ze smluv o zamezení dvojího zdanění, avšak pouze v případě existence mezinárodního prvku.

⁵⁴ BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným*. 13. vyd. ANAG, 2023. ISBN 978-80-7554-391-2. s.95.

⁵⁵ JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Eva DVOŘÁKOVÁ. *Nová společnost s ručením omezeným*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2024. ISBN 978-80-271-0400-0.

⁵⁶ Podle čl. 10 Ústavy České republiky mají smlouvy o zamezení dvojího zdanění aplikační přednost před zákonem o daních z příjmů.

⁵⁷ Výše sazby často závisí na velikosti podílu a na tom, kdo jej vlastní. Obecně výhodnější podmínky přísluší právnickým osobám.

⁵⁸ Více k mezinárodnímu zdanění příjmů viz SOJKA, Vlastimil; BARTOŠOVÁ, Monika; FEKAR, Pavel; MAŠEK, Jan; NEŠLEHA Matěj a VAŇOUSOVÁ, Ivana. *Mezinárodní zdanění příjmů. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů*. Online. 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-689-2. [citováno 2023-10-03].

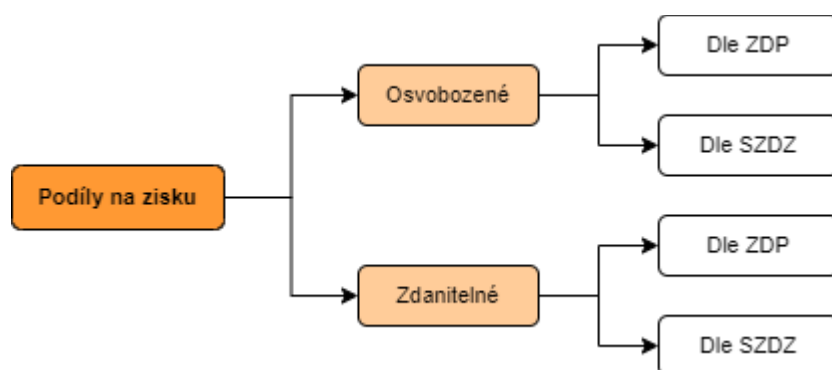

Schéma č. 1: Systém zdanění podílů na zisku⁵⁹

Zvláštní sazba daně

Zvláštní sazba daně, neboli srážková daň, je upravena v § 36 zákona o daních z příjmů. Srážková daň v zákonem stanovených situacích činí 15 %⁶⁰ a liší se od běžné daně z příjmů tím, že daň sráží plátce a takto sražená daň je konečná. Plátce daně srážkovou daň obecně sráží při výplatě, nebo při účtování – pro podíly na zisku platí speciální pravidla⁶¹. Při výpočtu srážkové daně se částka zaokrouhluje na celé koruny dolů, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů.⁶²

Plátce daně

Plátcem daně se rozumí daňový subjekt, který vyplácí zdanitelný příjem podléhající zdanění srážkovou daní⁶³. Plátce daně má pod vlastní majetkovou odpovědností povinnost daň vypočítat, vybrat a odvést správci daně⁶⁴.

⁵⁹ Vlastní zpracování s využitím: BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným*. 13. vyd. ANAG, 2023. ISBN 978-80-7554-391-2. s.99-107.

⁶⁰ Zvláštní sazba daně dle § 36 zákona o daních z příjmů může činit také 5 % nebo 35 %.

⁶¹ Blíže k okamžiku sražení daně plátcem viz kapitola č. 4.3 (str. 56 a násl).

⁶² VYCHOPEŇ, Jiří. *Meritum Daň z příjmů 2023*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2023. ISBN 978-80-7676-468-2. s. 36.

⁶³ Tamtéž, s.6.

⁶⁴ SOJKA, Vlastimil; BARTOŠOVÁ, Monika; FEKAR, Pavel; MAŠEK, Jan; NEŠLEHA Matěj a VAŇOUSOVÁ, Ivana. *Mezinárodní zdanění příjmů. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů*. Online. 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-689-2. s. 16. [citováno 2023-10-03].

Povinnosti plátce daně jsou v české právní úpravě vymezeny v zákoně o daních z příjmů⁶⁵ a v zákoně č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“⁶⁶).

Skutečný vlastník

Osvobození podílů na zisku a záloh na podíly na zisku dle § 19 odst. 1 písm. ze) zákona o daních z příjmů lze uplatnit pouze za předpokladu, že mateřská společnost je skutečným vlastníkem těchto příjmů⁶⁷. Toto pravidlo vymezuje § 19 odst. 9 zákona o daních z příjmů⁶⁸.

Skutečným vlastníkem podílů na zisku je osoba, které lze tento příjem objektivně přisoudit, má z něj užitek a je povinna tento příjem zdanit⁶⁹. Skutečný vlastník je definován v § 19 odst. 6 zákona o daních z příjmů jako osoba, která platbu přijímá ve svůj prospěch a nejedná se o zprostředkovatele, zástupce nebo zmocněnce pro jinou osobu⁷⁰. Skutečnému vlastníkovu dochází k navýšení jeho majetku a užívá jej bez omezení⁷¹.

⁶⁵ Blíže viz kapitola 4.3 (str. 56 a násl.).

⁶⁶ Povinnosti plátce daně v souvislosti s daní vybíranou srážkou dle daňového řádu jsou uvedeny v § 233-236 daňového řádu.

⁶⁷ Jednou z podmínek pro osvobození příjmů z podílů na zisku je, že příjemce podílu na zisku musí být taktéž jeho skutečný vlastník (k danému viz rozsudek NSS ze dne 10.06.2011 sp. zn. 2 Afs 86/2010).

⁶⁸ SOJKA, Vlastimil; BARTOŠOVÁ, Monika; FEKAR, Pavel; MAŠEK, Jan; NEŠLEHA Matěj a VAŇOUSOVÁ, Ivana. *Mezinárodní zdanění příjmů. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů*. Online. 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-689-2. [citováno 2023-10-03].

⁶⁹ Tamtéž.

⁷⁰ Blíže k pojmu „skutečný vlastník“ se také vyjádřilo Ministerstvo financí ve Sdělení č.j. 251/122 867/2000 publikované ve Finančním zpravodaji č.1/2001.

⁷¹ PELC, Vladimír. *Daně z příjmů: zákon s poznámkami a judikaturou*. Praha: C.H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-833-7. s.224.

1.8 Mateřská a dceřiná společnost

Příjem z titulu podílů na zisku a záloh na podíly na zisku lze dle § 19 odst. 1 písm. ze) bod 1 zákona o daních z příjmů osvobodit. Podmínkou je naplnění vztahu mateřské a dceřiné společnosti.⁷²

Mateřská společnost

Mateřskou společností se podle § 19 odst. 3 písm. b) zákona o daních z příjmů rozumí obchodní korporace, která je:

- a) poplatníkem uvedeným v § 17 odst.3 zákona o daních z příjmů (rezident ČR⁷³) a má některou z forem uvedených v předpisech Evropské unie⁷⁴ nebo má formu družstva, svěřenského fondu, rodinné fundace, obce, dobrovolného svazku obcí, kraje, České republiky, nebo
- b) společností, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie než České republiky.⁷⁵

Zároveň musí držet alespoň 10 % podíl na základním kapitálu jiné obchodní korporace, a to po dobu nejméně 12 měsíců nepřetržitě po sobě jdoucích⁷⁶.

Dceřiná společnost

Dceřiná společnost je definována v § 19 odst. 3 písm. c) zákona o daních z příjmů. Dle této definice je dceřinou společností společnost, která je:

⁷² ČOUKOVÁ, Pěva. *Účetní a daňové transakce v návaznosti na zákon o korporacích*. Bohuňovice: Oswald, 2015. ISBN 978-80-905690-8-9. s. 246-247; VYCHOPENĚ, Jiří. *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. ISBN 978-80-7676-348-7. s. 180.

⁷³ Rezident ČR dle § 17 odst. 3 zákona o daních z příjmů: „Poplatníci jsou daňovými rezidenty České republiky, pokud mají na území České republiky své sídlo nebo místo svého vedení, kterým se rozumí adresa místa, ze kterého je poplatník řízen (dále jen „sídlo“). Daňoví rezidenti České republiky mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdroje na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí. Pokud je poplatník, který není právnickou osobou, založen nebo zřízen podle právních předpisů České republiky, má se za to, že má na území České republiky sídlo.“

⁷⁴ Blíže viz Směrnice Rady 2011/96/EU ze dne 30. listopadu 2011 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států.

⁷⁵ Společnost, která je rezidentem jiného členského státu Evropské unie než České republiky je definována v § 19 odst.3 zákona o daních z příjmů.

⁷⁶ BRYCHTA, Ivan. *Mateřská a dceřiná společnost z daňového pohledu 2023*. Online. VIDEOLEKTOR, 2023. Dostupné z: www.videolektor.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-03].

- a) obchodní korporací, je-li poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3 zákona o daních z příjmů (rezident ČR⁷⁷) a má některou z forem uvedených v předpisech Evropské unie⁷⁸ nebo formu družstva, nebo
- b) obchodní korporace, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie než České republiky.⁷⁹

Dále musí platit, že mateřská společnost vlastní podíl na základním kapitálu dceřiné společnosti po dobu nejméně 12 měsíců nepřetržitě a ve výši alespoň 10 %.⁸⁰

⁷⁷ Viz poznámka č. 73.

⁷⁸ Viz poznámka č. 74.

⁷⁹ Viz poznámka č. 75.

⁸⁰ ČOUKOVÁ, Pěva. *Účetní a daňové transakce v návaznosti na zákon o korporacích*. Bohuňovice: Oswald, 2015. ISBN 978-80-905690-8-9. s. 246-247; BRYCHTA, Ivan. *Mateřská a dceřiná společnost z daňového pohledu 2023*. Online. VIDEOLEKTOR, 2023. Dostupné z: www.videolektor.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-03].

2 TESTY PRO ROZHODOVÁNÍ O VÝPLATĚ PODÍLŮ NA ZISKU

Výplata podílů na zisku je podmíněna splněním zákonem požadovaných podmínek, které jsou uvedeny v § 34 a § 40 zákona o obchodních korporacích.

2.1 Bilanční testy

Obchodní korporace nemůže rozdělit libovolnou část vlastního kapitálu bez splnění tzv. bilančních testů. Tyto testy jsou nutné pro posouzení finanční stability společnosti a zajištění ochrany zájmů věřitelů, zaměstnanců a dalších subjektů. Pokud bilanční testy nejsou splněny, není možné vyplácet podíly na zisku.⁸¹

2.1.1 Bilanční test výsledku hospodaření

První bilanční test, test výsledku hospodaření, je definován v § 34 odst. 2 zákona o obchodních korporacích takto: „*Částka k rozdělení nesmí v kapitálové společnosti nebo družstvu překročit součet výsledku hospodaření posledního skončeného účetního období, výsledku hospodaření minulých let a ostatních fondů, které může kapitálová společnost nebo družstvo použít podle svého uvážení, snížený o příděly do rezervních a jiných fondů v souladu se zákonem a společenskou smlouvou. Rozhodnutí nejvyššího orgánu učiněné v rozporu s větou první nemá právní účinky. K rozdělení nelze použít fondy, jejichž vznik, změnu nebo zánik upravuje právní předpis nebo společenská smlouva způsobem, který jejich rozdělení nepřipouští.*“

⁸¹ VESELÝ, Martin. *Společník s. r. o.* Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2023. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-11-04].

Maximální souhrnná částka, která může být použita k výplatě podílů na zisku, je stanovena rozdílem následujících hodnot uvedených v schématu níže (viz Schéma č. 2).

+ / -	VH posledního skončeného účetního období (položka rozvahy: A.V., číslo účtu: 431)
+	Nerozdělené zisky minulých let (položka rozvahy: A.IV.1., číslo účtu: 428)
-	Neuhrazené ztráty z minulých let (položka rozvahy: A.IV.1., číslo účtu: 429)
+ / -	Jiný VH (položka rozvahy: A.IV.2., číslo účtu: 426)
+	Rozdělitelné fondy (položky rozvahy: A.II.1., A.II.2., A.III.1., čísla účtů: 412,413,414,416,417,418,421,423,427)
-	Příděl do rezervního fondu v souladu se zákonem nebo společenskou smlouvou
-	Příděl do jiných fondů v souladu se zákonem nebo společenskou smlouvou

Schéma č. 2: Bilanční test výsledku hospodaření⁸².

Položky rozvahy A.II.1., A. II.2., A.III.1. obsahují zůstatky fondů ze zisku a kapitálových fondů, je však nutné zkoumat, zda jsou tyto fondy dle zákona, společenské smlouvy nebo zakladatelské listiny rozdělitelné. Stejně tak je nutné zkoumat společenskou smlouvu nebo zakladatelskou listinu, jestli z nich nevyplývá povinnost přídělů do rezervních či jiných fondů.⁸³

2.1.2 Test vlastního kapitálu

Dle § 40 odst. 1 zákona o obchodních korporacích společnost s ručením omezeným nesmí rozdělit zisk, pokud: „...*ke dni skončení posledního účetního období vlastní kapitál vyplývající z řádné nebo mimořádné účetní závěrky nebo vlastní kapitál po tomto rozdělení sníží pod výši upsaného základního kapitálu zvýšeného o fondy, které nelze podle zákona nebo společenské smlouvy rozdělit.*“

⁸² Vlastní zpracování s využitím: SKÁLOVÁ, Jana. *Bilanční pravidla pro rozdělení vlastního kapitálu u novele ZOK*. Online. AUDITOR. Praha: 2020, (10) [citováno 2023-10-09].

⁸³ KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOCMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer. 2023. Dostupné z: obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-09-23].

Z uvedeného vyplývá, že vlastní kapitál společnosti s ručením omezeným, snížený o plánovanou výplatu podílů na zisku, musí být buď vyšší než základní kapitál společnosti zvýšený o nedisponibilní fondy, nebo musí být alespoň stejně vysoký jako tento základní kapitál navýšený o nedisponibilní fondy⁸⁴. Rozhodnutí nejvyššího orgánu, které je v rozporu s tímto pravidlem, nemá právní platnost.⁸⁵ Zmíněné pravidlo je zobrazeno v následujícím schématu (viz Schéma č. 3).

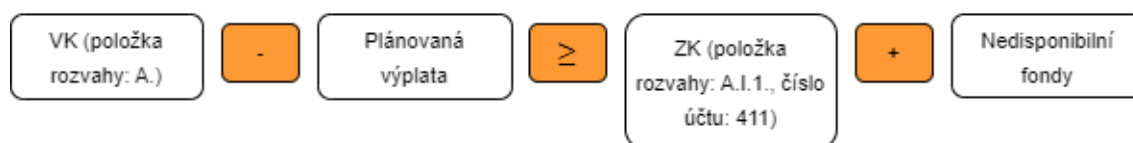

Schéma č. 3: Test vlastního kapitálu⁸⁶.

Nedisponibilní fondy jsou fondy, jež nelze podle zákona, společenské smlouvy nebo zakladatelské listiny rozdělit mezi společníky⁸⁷.

2.1.3 Test nákladů na vývoj

Test nákladů na vývoj⁸⁸ byl do konce roku 2020 obsažen v ustanovení § 28 odst. 7 zákona o účetnictví. Novelou zákona č. 33/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění zákona č. 458/2016 Sb., a další související zákony, byl tento test přesunut do § 40 odst. 2 zákona o obchodních korporacích.⁸⁹ Jeho současné znění je následující: „*Jsou-li v*

⁸⁴ Nedisponibilní fondy jsou fondy, jež nelze dle zákona nebo společenské smlouvy rozdělit mezi vlastníky. Převzato z: KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOCMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer. 2023. Dostupné z: obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-09-23].

⁸⁵ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů, § 40 odst.1.

⁸⁶ Vlastní zpracování s využitím: KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOCMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer. 2023. Dostupné z: obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-09-23].

⁸⁷ KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOCMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer. 2023. Dostupné z: obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-09-23].

⁸⁸ V Interpretaci Národní účetní rady I-40 je řešena problematika zachycení nákladů na vývoj v aktivech rozvahy.

⁸⁹ PILAŘOVÁ, Ivana. VERLAG DASHÖFER. *Novela zákona o obchodních korporacích od 1.1.2021 z pohledu účetního a ekonomů - 1. díl*. Online. DU.cz, 2020. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-09].

aktivech rozvahy vykazovány náklady na vývoj, nesmí kapitálová společnost rozdělit zisk, pokud není částka k rozdělení podle § 34 odst. 2 alespoň rovna neodepsané části nákladů na vývoj. O částku neodepsaných nákladů na vývoj se snižuje částka k rozdělení podle § 34 odst. 2.“

Podstata tohoto pravidla spočívá v porovnání neodepsaných nákladů na vývoj s hodnotou zisku. Neodepsané náklady na vývoj poté snižují maximální částku k výplatě podílů na zisku stanovenou pomocí bilančního testu výsledku hospodaření.⁹⁰ Tato podmínka musí být splněna jak v okamžiku rozhodnutí o výplatě podílů na zisku, tak i v době skutečné výplaty těchto podílů na zisku⁹¹.

Tato zásada je znázorněna níže (viz Schéma č. 4).

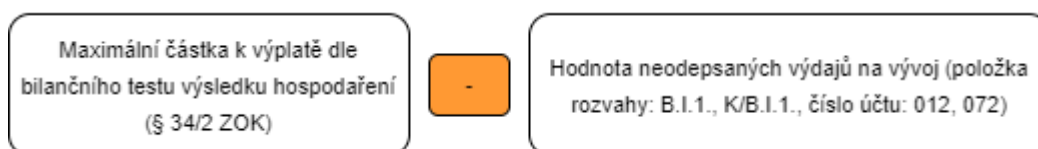

Schéma č. 4: Test nákladů na vývoj⁹².

2.2 Testy insolvence

Test insolvence je uveden v § 40 odst. 3 zákona o obchodních korporacích. Jeho smyslem je zabránit výplatě podílů na zisku v případě, pokud by si tím společnost přivodila úpadek⁹³ dle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „insolvenční zákon“). Jestliže by však statutární orgán postupoval v rozporu s tímto ustanovením, nejednal by tzv. s péčí

⁹⁰ PILAŘOVÁ, Ivana. *Podíly na zisku*. Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2023. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-09].

⁹¹ PILAŘOVÁ, Ivana. VERLAG DASHÖFER. *Novela zákona o obchodních korporacích od 1.1.2021 z pohledu účetního a ekonoma - 1. díl*. Online. DU.cz, 2020. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-09].

⁹² Vlastní zpracování s využitím: KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOČMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer. 2023. Dostupné z: obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-09-23].

⁹³ Úpadek je stav, kdy je ohrožena schopnost plnit splatné závazky, nebo by došlo ke snížení hodnoty majetku a bylo by ohroženo pokračování provozu společnosti. Definice úpadku je obsažena v § 3 insolvenčního zákona.

řádného hospodáře.⁹⁴ Důvodem aplikace tohoto tzv. „protiinsolvenčního pravidla“ je, že bilanční testy nemusí dostatečně reflektovat hospodářskou a finanční situaci společnosti⁹⁵.

Insolvenční zákon v § 3 rozlišuje dvě formy úpadku, kterými jsou předlužení a platební neschopnost. Existence zmíněného úpadku se ověřuje pomocí těchto testů insolvence:

- a) test předlužení (angl. balance sheet insolvency test),
- b) test likvidity (angl. cash flow insolvency test)⁹⁶.

Ad a) test předlužení

Test předlužení spočívá v posouzení hodnoty aktiv společnosti ve srovnání s výši splatných a nesplatných závazků, přičemž aktiva je nutné přecenit na tržní hodnotu⁹⁷. Předlužení společnosti nastává v okamžiku, kdy hodnota celkových dluhů společnosti převyšuje tržní hodnotu majetku společnosti.⁹⁸

Ad b) test likvidity

Test likvidity slouží ke zhodnocení, zda likvidní aktiva postačují k úhradě splatných závazků. Platební neschopnost je definována v § 3 odst. 1 insolvenčního zákona jako situace, kdy společnost má více věřitelů, zároveň má závazky po splatnosti delší než 30

⁹⁴ § 53 odst. 3 zákona o obchodních korporacích: „Vznikla-li porušením péče řádného hospodáře obchodní korporaci újma, může ji obchodní korporace vypořádat podle smlouvy uzavřené s povinnou osobou; pro účinnost smlouvy se vyžaduje souhlas nejvyššího orgánu obchodní korporace přijatý alespoň dvoutřetinovou většinou hlasů všech společníků.“

⁹⁵ ČECH, Petr. *Rozdělení a výplata podílu na zisku v s. r. o. a a.s. po rekodifikaci*. Online. Bulletin KDP ČR. Brno: 2019, (3). [citováno 2023-10-09].

⁹⁶ JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Eva DVORÁKOVÁ. *Nová společnost s ručením omezeným*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2024. ISBN 978-80-271-0400-0. s. 107.

⁹⁷ Tržní hodnota je definována v § 2 odst. 4 zákona č. 151/1997 Sb., zákon o oceňování majetku a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o oceňování majetku“) jako: „...odhadovaná částka, za kterou by měly být majetek nebo služba směněny ke dni ocenění mezi ochotným kupujícím a ochotným prodávajícím, a to v obchodním styku uskutečněném v souladu s principem tržního odstupu, po náležitém marketingu, kdy každá ze stran jednala informovaně, uvážlivě a nikoli v tísní. Principem tržního odstupu se pro účely tohoto zákona rozumí, že účastníci směny jsou osobami, které mezi sebou nemají žádný zvláštní vzájemný vztah a jednají vzájemně nezávisle.“

⁹⁸ HEJDA, Jan, Libor FINGER, Martin PROSSER, Nina SVOBODOVÁ a Veronika VANEČKOVÁ. *Společnost s ručením omezeným*. 2. vyd. ANAG, 2020. ISBN 978-80-7554-268-7.

dní a není schopna je splácet.⁹⁹ Ověření platební schopnosti lze realizovat prostřednictvím vyhotovení *finančního plánu*.

Test insolvence se realizuje v momentě skutečné výplaty podílů na zisku, respektive k datu jejich splatnosti. Toto kritérium není zohledňováno při rozhodování nejvyššího orgánu o výplatě podílů na zisku.¹⁰⁰

Pokud v důsledku aplikace protiinsolvenčního pravidla nedojde k výplatě podílů na zisku do konce účetního období, pak právo společníků na výplatu podílů na zisku zaniká.¹⁰¹ Nevyplacené podíly na zisku jsou převedeny na účet nerozděleného zisku minulých let, aby již nezůstávaly evidovány jako dluh společnosti vůči společníkům¹⁰².

2.3 Pravidla pro výplatu záloh na podíly na zisku

Stejně jako v případě podílů na zisku, také pro zálohy na podíly na zisku zákon o obchodních korporacích stanovuje podmínky, které musí být pro jejich vyplacení splněny.

Podmínka první – mezitímní účetní závěrka

Jak již bylo zmíněno výše, § 35 odst. 1 zákona o obchodních korporacích stanovuje pravidlo, dle kterého zálohy na podíly na zisku lze vyplácet jen na základě mezitímní účetní závěrky, ze které vyplývá, že společnost má dostatek prostředků na rozdělení zisku.¹⁰³

⁹⁹ KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOCMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer. 2023. Dostupné z: obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-09-23].

¹⁰⁰ PILAŘOVÁ, Ivana. *Podíly na zisku*. Online. Verlag Dashöfer, 2023. Dostupné z: www.zivnostnik.cz. [citováno 2023-09-23].

¹⁰¹ VYCHOPENĚ, Jiří. *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. ISBN 978-80-7676-348-7. s. 177.

¹⁰² Podle Pilařové: „účetní zachycení tohoto propadnutí práva na podíl účetní legislativa přímo neřeší, je pravděpodobné, že k tomuto účelu lze využít Interpretaci Národní účetní rady I-15 – Zúčtování nevyplacených přiznaných podílů na zisku. Nebude tak využita metoda ČÚS 019, bod 4.1.3, na základě, které se právně zaniklé dluhy zaúčtují do provozních výnosů.“. PILAŘOVÁ, Ivana. *Podíly na zisku*. Online. Verlag Dashöfer, 2023. Dostupné z: www.zivnostnik.cz. [citováno 2023-09-23].

¹⁰³ ŠINDELÁŘ, Michal. VERLAG DASHÖFER. *Zálohy na podíly na zisku*. Online. DU.cz, 2023. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-03].

Podmínka druhá – maximální výše zálohy

Stejně jako v případě podílů na zisku, i u záloh na podíly na zisku je stanovena maximální výše zálohy na podíly na zisku, která může být vyplacena. Výplata záloh na podíly na zisku musí proběhnout v souladu s ustanovením § 35 odst. 1 zákona o obchodních korporacích, které zní: „*Součet záloh na podíl na zisku nemůže být vyšší, než kolik činí součet výsledku hospodaření běžného účetního období, výsledku hospodaření minulých let a ostatních fondů tvořených ze zisku, které může obchodní korporace použít podle svého uvážení, snížený o příděly do rezervních a jiných fondů v souladu se zákonem a společenskou smlouvou.*“

Následující Schéma č. 5 zobrazuje maximální možnou sumu, kterou lze použít pro výplatu záloh na podíly na zisku.

+ / -	VH běžného účetního období (tj. z mezitímní účetní závěrky), (položka rozvahy: A.V., číslo účtu: 431)
+ / -	Nerozdělené zisky minulých let (položka rozvahy: A.IV.1., číslo účtu: 428)
+	Ostatní fondy tvořené ze zisku (položka rozvahy: A.III.1., A.III.2., číslo účtu: 421, 423, 427)
-	Příděl do rezervního fondu v souladu se zákonem nebo společenskou smlouvou
-	Příděl do jiných fondů v souladu se zákonem nebo společenskou smlouvou

Schéma č. 5: Maximální výše zálohy na podíly na zisku¹⁰⁴.

Podobně jako při testování výsledku hospodaření při výplatě podílů na zisku, je také při zkoumání maximální výše záloh na podíly na zisku nezbytné zkoumat obsah společenské smlouvy nebo zakladatelské listinu, zda z nich nevyplývá povinnost přídělů do rezervních či jiných fondů¹⁰⁵.

¹⁰⁴ Vlastní zpracování s využitím § 35 odst. 1 zákona o obchodních korporacích.

¹⁰⁵ KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOCMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer. 2023. Dostupné z: obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-09-23].

Podmínka třetí – test insolvency

Stejně jako při výplatě podílů na zisku, tak i v případě výplaty záloh na podíly na zisku nesmí obchodní korporace provést platbu, pokud by si tím přivodila úpadek podle jiného právního předpisu¹⁰⁶.

¹⁰⁶ STRAKOŠOVÁ, Pavla. VERLAG DASHÖFER. *Záloha na podíl na zisku*. Online. DU.cz, 2022. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-13].

3 KORPORÁTNÍ A ÚČETNÍ PRAVIDLA

Pravidla pro výplatu podílů na zisku a záloh na podíly na zisku jsou obsažena v zákoně o obchodních korporacích. Tato právní úprava poskytuje jasný právní rámec pro rozdělování zisku. Základní účetní pojmy a postupy, které jsou klíčové při rozhodování a účtování o podílech na zisku a záloh na podíly na zisku, jsou upraveny v zákoně o účetnictví a Českých účetních standardech.

3.1 Schválení účetní závěrky

Do působnosti valné hromady společnosti s ručením omezeným podle § 190 zákona o obchodních korporacích patří mimo jiné schvalování řádné, mimořádné účetní závěrky a v případech stanovených zákonem i mezitímní účetní závěrky¹⁰⁷.

Řádnou účetní závěrku společnosti s ručením omezeným dle § 181 zákona o obchodních korporacích schvaluje nejvyšší orgán společnosti, a to do 6 měsíců od konce rozvahového dne¹⁰⁸.

Mezitímní účetní závěrka podléhá schválení nejvyšším orgánem pouze v případech stanovených zákonem. Pro účely výplaty záloh na podíly na zisku se však schválení mezitímní účetní závěrky valnou hromadou dle § 35 odst. 1 zákona o obchodních korporacích nevyžaduje.¹⁰⁹

¹⁰⁷ JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Eva DVOŘÁKOVÁ. *Nová společnost s ručením omezeným*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2024. ISBN 978-80-271-0400-0. s. 102.

¹⁰⁸ MÜLLEROVÁ, Libuše. VERLAG DASHÖFER. *Schválení účetní závěrky nebo výroční zprávy a způsoby zveřejňování*. Online. DU.cz, 2023. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-06].

¹⁰⁹ STRAKOŠOVÁ, Pavla. VERLAG DASHÖFER. *Záloha na podíl na zisku*. Online. DU.cz, 2022. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-06].

3.2 Zjištění zisku a možnosti jeho rozdělení

Výsledek hospodaření za účetní období se zjišťuje na konci účetního období při uzavírání účetních knih a sestavování účetní závěrky. Je nutné zjistit konečné zůstatky nákladových a výnosových účtů. V případě, kdy jsou výnosy vyšší než náklady, podnik dosahuje zisku.¹¹⁰ V následujícím účetním období se tento dosažený výsledek hospodaření za předešlé účetní období zaúčtuje v případě zisku ve prospěch účtu 701– *Počáteční účet rozvažný* se souvztažným zápisem na vrub účtu 431 – *Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení*^{111, 112}.

Následující Tabulka č. 1 zachycuje zaúčtování počátečního stavu výsledku hospodaření za minulé účetní období.

Tabulka č. 1: Účtování počátečního stavu VH¹¹³.

Popis účetní operace	MD	D
Počáteční stav VH za minulé účetní období (zisk)	701	431

Dosažený zisk představuje vlastní zdroj, který je k dispozici účetní jednotce. Valná hromada může při rozhodování¹¹⁴ o způsobu zacházení¹¹⁵ se ziskem volit mezi následujícími možnostmi¹¹⁶:

- přiděl do rezervních fondů, pokud jsou dle společenské smlouvy vytvářeny,

¹¹⁰ STROUHAL, Jiří. *Výsledek hospodaření-definice*. Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2022. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-12-03].

¹¹¹ Dle Českých účetních standardů č. 018 odst. 3.1.11.: „*Tento účet nesmí mít k okamžiku uzavření účetních knih zůstatek. Pokud k okamžiku uzavření účetních knih není rozhodnuto o použití výsledku hospodaření, převede se zůstatek tohoto účtu ve prospěch (v případě zisku) nebo na vrub (v případě ztráty) příslušného účtu účtové skupiny 42 – Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření vykazovaného v položce „A.IV.1 Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-).“*“

¹¹² České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 505/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů. č.002 odst. 2.1.3.

¹¹³ Vlastní zpracování s využitím Českých účetních standardů č. 002 odst. 2.1.3.

¹¹⁴ Dle § 170 zákona o obchodních korporacích: „*Valná hromada rozhoduje prostou většinou hlasů přítomných společníků, ledaže společenská smlouva určí jinak.*“

¹¹⁵ Na základě ustanovení § 66 písm. c) zákona č. 304/2013 Sb. zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „rejstříkový zákon“) má společnost povinnost uložit do sbírky listin návrh na rozdělení zisku.

¹¹⁶ PILAŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.* 7.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. ISBN 978-80-7598-731-0. s.149.

- přiděl do ostatních fondů podle stanov či vnitřních pravidel společnosti,
- úhrada ztráty minulých let,
- **výplata podílů na zisku,**
- zvýšení základního kapitálu,
- ponechání zisku jako nerozděleného.¹¹⁷

3.3 Rozhodnutí o vyplacení podílů na zisku a záloh na podíly na zisku

Rozhodování o výplatě podílů na zisku je v kompetenci statutárního orgánu¹¹⁸. Statutární orgán musí rozhodnutí o vyplacení podílů na zisku učinit do konce účetního období následujícího po účetním období, za něž byla účetní závěrka sestavena.¹¹⁹

O **vyplacení záloh na podíly na zisku**, stejně jako v případě vyplacení podílů na zisku, rozhoduje statutární orgán¹²⁰. Použitelnost mezitímní účetní závěrky sestavené z důvodu výplaty záloh na podíly na zisku není časově omezená, pokud jsou splněny podmínky pro výplatu záloh na podíly na zisku podle § 35 zákona o obchodních korporacích¹²¹.

V případě, že statutární orgán rozhodne o výplatě podílů na zisku a záloh na podíly na zisku v rozporu se zákonem o obchodních korporacích¹²², podíly na zisku a zálohy na podíly na zisku se nevyplátí¹²³. Pokud členové statutárního orgánu rozhodli o vyplacení

¹¹⁷ MAREK, Petr. *Rozdělování hospodářského výsledku a dividendová politika*. Praha: EKOPRESS, 2000. ISBN 80-86119-28-9. s. 23; KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOCMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer. 2023. Dostupné z: obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-09-23].

¹¹⁸ Statutárním orgánem společnosti s ručením omezeným dle § 44 odst. 5 zákona o obchodních korporacích je: „každý jednatel, ledaže společenská smlouva určí, že více jednatelů tvoří kolektivní orgán.“

¹¹⁹ JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Eva DVOŘÁKOVÁ. *Nová společnost s ručením omezeným*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2024. ISBN 978-80-271-0400-0. s. 103.

¹²⁰ Tamtéž, s. 110.

¹²¹ BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným*. 13. vyd. ANAG, 2023. ISBN 978-80-7554-391-2. s.90.

¹²² Uvedené vyplývá z ustanovení § 40 odst. 3 zákona o obchodních korporacích.

¹²³ SKÁLOVÁ, Jana; HOUDKOVÁ, Klára; MALLÁ, Nikola; MUCHA, Václav; NEKOVÁŘOVÁ, Jana a OPALECKÁ, Sandra. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7. s. 50; VYCHOPENĚ, Jiří. *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. ISBN 978-80-7676-348-7. s. 177.

podílů na zisku v rozporu s tímto zákonem, má se za to, že nejednali s péčí řádného hospodáře¹²⁴.

3.3.1 Rozhodnutí o vyplacení podílů na zisku v judikatuře Nejvyššího soudu ČR

Rozsudky Nejvyššího soudu ČR, které se zabývaly problematikou rozdělování zisku, lze z hlediska jejich obsahu rozdělit do několika skupin, přičemž dvě z nich jsou následující:

- a) judikatura týkající se data rozhodnutí o výplatě podílů na zisku,
- b) judikatura pojednávající o odpovědnosti statutárních orgánů.¹²⁵

Na základě rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 4284/2007 ze dne 30. 9. 2009 bylo nezbytné rozhodnout o výplatě podílů na zisku na valné hromadě schvalující řádnou účetní závěrku, konané do 6 měsíců od konce účetního období. Změnu pohledu přinesl např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 27 Cdo 3885/2017-138 ze dne 27. 3. 2019, který potvrdil možnost rozhodnutí o výplatě podílů na zisku i na dalších valných hromadách.¹²⁶

Rozsudkem Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 2263/2011 ze dne 29. 4. 2013 bylo potvrzeno, že statutární orgán obchodní korporace, má-li jednat s péčí řádného hospodáře, přezkoumat usnesení valné hromady o rozdělení zisku na výplatu podílů na zisku dříve,

¹²⁴ Nejednání statutárního orgánu s péčí řádného hospodáře znamená: dle § 159 odst. 1 občanského zákoníku: „Kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péče řádného hospodáře schopen...“; dle § 51 odst. 1 zákona o obchodních korporacích: „Pečlivě a s potřebnými znalostmi jedná ten, kdo mohl při podnikatelském rozhodování v dobré víře rozumně předpokládat, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu obchodní korporace; to neplatí, pokud takovéto rozhodování nebylo učiněno s nezbytnou loajalitou.“; dle § 53 odst. 1 zákona o obchodních korporacích: „Osoba, která porušila povinnost péče řádného hospodáře, vydá obchodní korporaci prospěch, který v souvislosti s takovým svým jednáním získala. Není-li vydání prospěchu možné, nahradí ho povinná osoba obchodní korporaci v penězích.“

¹²⁵ SKÁLOVÁ, Jana; HOUDKOVÁ, Klára; MALLÁ, Nikola; MUCHA, Václav; NEKOVÁŘOVÁ, Jana a OPALECKÁ, Sandra. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7. s. 52.

¹²⁶ PILAŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.* 7.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. ISBN 978-80-7598-731-0. s. 150.

než tyto podíly budou vyplaceny. Záležitosti, kterými se statutární orgán musí zabývat, jsou uvedeny níže.¹²⁷

3.3.2 Zamítnutí výplaty podílů na zisku statutárním orgánem

Jak již bylo uvedeno, jednou z pravomocí statutárního orgánu je rozhodování o výplatě podílů na zisku. Statutární orgán neprovede výplatu podílů na zisku, pokud by takové vyplacení přivodilo obchodní korporaci úpadek¹²⁸, nebo by k rozdělení zisku došlo v rozporu se zákonem o obchodních korporacích,¹²⁹ nebo by nebyly splněny podmínky dle zákona č. 37/2021 Sb., zákon o evidenci skutečných majitelů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o evidenci skutečných majitelů“), uvedené v § 53, kterými jsou: „*Není-li skutečný majitel obchodní korporace zapsán v evidenci skutečných majitelů, nesmí tato obchodní korporace vyplatit podíl na zisku, ...*“ a „*Obchodní korporace nesmí vyplatit podíl na zisku také právnické osobě nebo právnímu uspořádání, jež nemá v evidenci skutečných majitelů zapsaného žádného skutečného majitele.*“

3.3.3 Splatnost podílů na zisku a záloh na podíly na zisku

Podíly na zisku jsou splatné do 3 měsíců od dne, kdy bylo přijato rozhodnutí nejvyššího orgánu obchodní korporace o rozdělení podílů na zisku, ledaže společenská smlouva, zákon, nebo nejvyšší orgán určí jinak¹³⁰. Tato povinnost vyplývá z § 34 odst. 4 zákona o obchodních korporacích.

¹²⁷ SKÁLOVÁ, Jana; HOUDKOVÁ, Klára; MALLÁ, Nikola; MUCHA, Václav; NEKOVÁŘOVÁ, Jana a OPALECKÁ, Sandra. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7. s.52-53.

¹²⁸ Definice úpadku je v § 3 zákon č. 182/2006 Sb. Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁹ KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOČMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer. 2023. Dostupné z: obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-09-23].

¹³⁰ BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným*. 13. vyd. ANAG, 2023. ISBN 978-80-7554-391-2. s. 79.

Časová osa splatnosti podílů na zisku je znázorněna v následujícím schématu (viz Schéma č. 6).

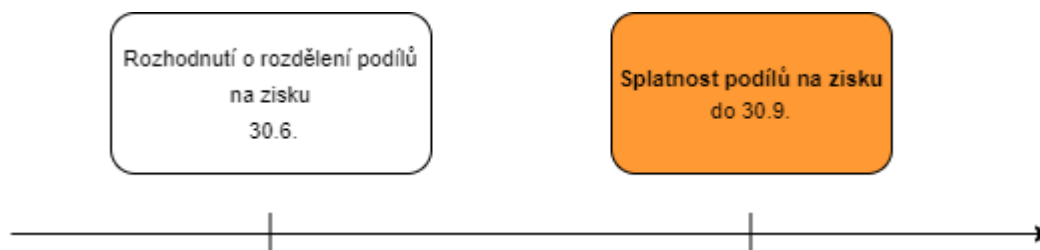

Schéma č. 6: Časová osa splatnosti podílů na zisku¹³¹.

Splatnost **záloh na podíly na zisku** není v zákoně o obchodních korporacích výslovně upravena. Z tohoto důvodu jsou zálohy na podíly na zisku splatné bez zbytečného odkladu po rozhodnutí o jejich výplatě v souladu s ustanovením § 1958 odst. 2 občanského zákoníku.¹³²

3.3.4 Forma výplaty podílů na zisku

Obecné pravidlo uvedené v § 161 odst. 1 zákona o obchodních korporacích ukládá, že podíly na zisku se vyplácí¹³³ v penězích, neurčí-li společenská smlouva jinak. Obchodní korporace tedy může uvažovat i o výplatě podílů na zisku v naturální podobě, určí-li to společenská smlouva.¹³⁴

Společnost s ručením omezením může podíly na zisku vyplácet v různých formách. Obchodní korporace vyplácí podíly na zisku na své náklady a nebezpečí na adresu společníka nebo bezhotovostně převodem na jeho účet, ledaže společenská smlouva nebo

¹³¹. Vlastní zpracování s využitím: Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů. § 34 odst. 4.

¹³² KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOČMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer. 2023. Dostupné z: obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-09-23].

¹³³ Dle § 161 odst. 1 zákona o obchodních korporacích, společníkům náleží podíl na zisku podle výše jejich podílů, ledaže společenská smlouva určí jinak. BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným*. 13. vyd. ANAG, 2023. ISBN 978-80-7554-391-2. s. 78.

¹³⁴ HEJDA, Jan a ČÁP, Zdeněk. *Zákon o obchodních korporacích. Výklad jednotlivých ustanovení včetně návaznosti na české a evropské předpisy*. Praha: Linde Praha, 2013. ISBN 978-80-7201-917-5. s. 212-213.; JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Eva DVOŘÁKOVÁ. *Nová společnost s ručením omezeným*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2024. ISBN 978-80-271-0400-0. s. 108.

usnesení valné hromady určí jinak¹³⁵. Z toho vyplývá, že pokud je stanoveno jinak, lze podíly na zisku vyplatit i v hotovosti.¹³⁶

3.4 Pravidla pro vrácení vyplaceného podílu na zisku a zálohy na podíl na zisku

Neoprávněné vyplacení **podílu na zisku** již na základě novely zákona o obchodních korporacích, platné od 1. 1. 2021, u společnosti s ručením omezeným není chráněno tzv. zásadou dobré víry. To znamená, že i když společník nevěděl, nebo nemohl vědět, že podíl na zisku byl vyplacen neoprávněně, je povinen tento neoprávněně vyplacený podíl na zisku¹³⁷ vrátit.¹³⁸

Zálohy na podíl na zisku se na základě § 35 odst. 2 zákona o obchodních korporacích vrací do 3 měsíců ode dne, kdy měla být schválena řádná nebo mimořádná účetní závěrka, pokud částka k rozdělení vyplývající z řádné nebo mimořádné účetní závěrky nedosahuje součtu záloh na podíl na zisku, které dříve byly vyplaceny v souladu se zákonem a rozhodnutím nejvyššího orgánu¹³⁹. Společník má tedy povinnost vrátit zálohu na podíl na zisku buď v plné výši, nebo vrátit rozdíl mezi vyplacenou zálohou na zisku a schválenou výší podílu na zisku¹⁴⁰. Z toho tedy vyplývá, že zálohy na podíly na zisku nejsou chráněny tzv. institutem dobré víry. To znamená, že pokud valná hromada následně výplatu podílů na zisku neschválila, nebo schválila v nižší výši, než činily vyplacené zálohy, je nezbytné zálohy na podíly na zisku vrátit.¹⁴¹

¹³⁵ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů. § 161 odst. 2.

¹³⁶ ČOUKOVÁ, Pěva. *Účetní a daňové transakce v návaznosti na zákon o korporacích*. Bohuňovice: Oswald, 2015. ISBN 978-80-905690-8-9. s. 225; VYCHOPENĚ, Jiří. *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. ISBN 978-80-7676-348-7. s. 178.

¹³⁷ Povinnost vrátit podíl na zisku vyplacený v rozporu se zákonem je stanovena podle obecné úpravy bezdůvodného obohacení v § 2991 občanského zákoníku.

¹³⁸ PILAŘOVÁ, Ivana. *Podíly na zisku*. Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2023. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-09-23].

¹³⁹ Tamtéž.

¹⁴⁰ KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOCMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer. 2023. Dostupné z: obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-09-23].

¹⁴¹ PILAŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.* 7.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. ISBN 978-80-7598-731-0. s.155.

V níže uvedeném schématu (viz Schéma č. 7) je demonstrována časová osa vrácení záloh na podíly na zisku.

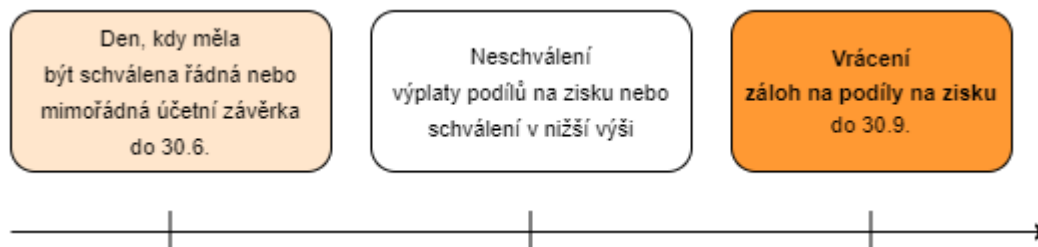

Schéma č. 7: Časová osa vrácení záloh na podíly na zisku¹⁴².

3.5 Zaúčtování podílů na zisku

Na základě řádné účetní závěrky schválené nejvyšším orgánem obchodní korporace může být rozhodnuto o rozdělení zisku. O rozdělení zisku rozhoduje valná hromada a může stanovit, že zisk bude použit na výplatu podílů na zisku. Takové rozhodnutí se účtuje ve prospěch účtu 431 – *Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení* jako snížení zisku společnosti a souvztačně na vrub účtu 364 - *Dluhy ke společníkům obchodní korporace při rozdělování zisku* jako zvýšení závazku ke společníkům. Podíl na zisku se snižuje o srážkovou daň dle § 36 zákona o daních z příjmů, pokud není osvobozen. Sražení zvláštní sazby daně se zaúčtuje jako snížení závazku vůči společníkům na stranu MD účtu 364 - *Dluhy ke společníkům obchodní korporace při rozdělování zisku* a na stranu D účtu 342- *Ostatní přímé daně* jako zvýšení závazku vůči správci daně. Ke sražení srážkové daně dochází ke dni výplaty podílu na zisku, nejpozději však do konce 3 měsíce následujícího po měsíci, ve kterém došlo k rozhodnutí o výplatě podílu na zisku. Další účetní případ, výplata podílu na zisku, se zobrazí jako snížení závazku vůči společníkům na účtu 364 - *Dluhy ke společníkům obchodní korporace při rozdělování zisku* a současně snížení peněžních prostředků na účtu 221- *Peněžní prostředky na účtech*. Výplata podílu na zisku se účtuje na základě průkazného souhlasu statutárního orgánu. Odvod srážkové daně je nutné provést do konce měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byla povinnost daň srazit. Odvod srážkové daně účetnictví zachycuje na účet 342- *Ostatní přímé daně*

¹⁴² Vlastní zpracování s využitím: Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů. § 35 odst. 2.

jako snížení závazku a zároveň na účet 221- *Peněžní prostředky na účtech* jako odvod peněžních prostředků z bankovního účtu společnosti.

Tabulka č. 2 uvedená níže ilustruje účetní operace pojící se s výplatou podílů na zisku.

Tabulka č. 2: Účtování podílu na zisku¹⁴³.

Popis účetní operace	MD	D
Rozhodnutí o podílu na zisku	431	364
Sražení daně	364	342
Výplata podílu na zisku bankovním převodem	364	221
Odvod sražené daně	342	221

Zaúčtování podílů na zisku vyplácených zaměstnancům

Ustanovení § 34 odst. 1 zákona o obchodních korporacích umožňuje modifikovat společenskou smlouvu a tím zajistit možnost výplaty podílů na zisku i zaměstnancům¹⁴⁴. Rozhodnutí o výplatě podílů na zisku se účtuje ve prospěch účtu 431– *Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení* jako snížení zisku společnosti a souvztažně na vrub účtu 331 – *Zaměstnanci* jako zvýšení závazku vůči zaměstnancům. Takto vyplacený podíl na zisku zaměstnanci, z pohledu obchodní korporace, není mzdovým nákladem¹⁴⁵. Příjem z podílů na zisku plynoucí zaměstnanci podléhá sociálnímu a zdravotnímu pojištění, a to jak ze strany zaměstnance, tak i ze strany zaměstnavatele¹⁴⁶. Sociální a zdravotní pojištění zaměstnance se účtuje na stranu MD na účet 331– *Zaměstnanci* jako snížení závazku vůči zaměstnancům a na stranu D na účet 336 – *Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění* jako zvýšení závazku vůči těmto institucím, přičemž je vhodné použít analytické rozdělení účtů pro rozlišení, zda se jedná o sociální nebo zdravotní pojištění. Pojistné placené zaměstnavatelem se zaúčtuje ve prospěch účtu 524 – *Zákonné sociální a zdravotní pojištění* jako zvýšení daňově účinného nákladu a zároveň na vrub

¹⁴³ Vlastní zpracování s využitím: PILAŘOVÁ, Ivana. *Podíly na zisku*. Online. Živnostník.cz. Verlag Dashöfer, 2023. Dostupné z: www.zivnostnik.cz. [citováno 2023-10-13].

¹⁴⁴ PILAŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.* 7.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. ISBN 978-80-7598-731-0. s. 161.

¹⁴⁵ KLÍMOVÁ, Růžena. *Zdanění podílu na zisku zaměstnance*. Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2017. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-12-16].

¹⁴⁶ PFEILEROVÁ, Jaroslava. *Podíl na zisku-zdanění, pojistné*. Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2021. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-12-16].

úctu 336 – *Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění* jako zvýšení závazku, opět je vhodné použít analytické členění pro rozlišení. Takto vyplacený příjem nepodléhá srážkové dani, ale dani zálohové¹⁴⁷. Zálohová daň se zaúčtuje ve prospěch účtu 331 – *Zaměstnanci* jako snížení závazku vůči zaměstnancům a na vrub účtu 342- *Ostatní přímé daně*¹⁴⁸ jako zvýšení závazku vůči správci daně. I v tomto případě je vhodné použít analytické členění pro rozlišení, zda se jedná o zálohovou daň nebo o srážkovou daň. Následně dojde k odvodu zálohové daně, sociálního a zdravotního pojištění a výplatě podílů na zisku zaměstnancům z bankovního účtu obchodní korporace. Níže uvedená Tabulka č. 3 popisuje způsob účtování podílů na zisku u zaměstnanců.

Tabulka č. 3: Účtování podílů na zisku u zaměstnanců¹⁴⁹.

Popis účetní operace	MD	D
Rozhodnutí o podílu na zisku	431	331
Sociální pojištění zaměstnance	331	336100
Zdravotní pojištění zaměstnance	331	336200
Sociální pojištění placené zaměstnavatelem	524	336100
Zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem	524	336200
Zálohová daň	331	342100

3.6 Zaúčtování záloh na podíly na zisku a jejich vypořádání

Účetní úprava týkající se záloh na podíly na zisku, které jsou vypláceny obchodní korporací, je popsána v Českých účetních standardech č. 018. Na základě uvedeného standardu se výplata záloh na podíly na zisku účtuje ve prospěch účtu 432 – *Zálohy na podíly na zisku* a souvztažně na vrub účtu 364 – *Dluhy ke společníkům obchodní korporace při rozdělování zisku* jakožto zvýšení závazku vůči společníkům. Ze zálohy na podíl na zisku je nutné srazit srážkovou daň stejně jako u podílů na zisku, pokud není uplatněno osvobození. Sražení daně se účtuje jako snížení závazku vůči společníkům na účet 364 - *Dluhy ke společníkům obchodní korporace při rozdělování zisku* a zároveň zvýšení závazku vůči finančnímu úřadu na účet 342- *Ostatní přímé daně*. Vyplacení

¹⁴⁷ Zálohová daň je upravena v ustanovení § 38h zákona o daních z příjmů.

¹⁴⁸ Na tento účet bude zaúčtována zálohová daň z podílů na zisku společně se zálohovou daní, která je strhávána z ostatních druhů příjmů, které zálohové dani rovněž podléhají.

¹⁴⁹ Vlastní zpracování s využitím: KLÍMOVÁ, Růžena. *Zdanění podílu na zisku zaměstnance*. Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2017. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-12-16].

zálohy na podíl na zisku se provede prostřednictvím snížení závazku vůči společníkům přes účet 364 – *Dluhy ke společníkům obchodní korporace při rozdělování zisku* a snížení peněžních prostředků z účtu 221- *Peněžní prostředky na účtech*. Odvod daně se účtuje ve prospěch účtu 342 – *Ostatní přímé daně* jako snížení závazku vůči správci daně a zároveň na vrub účtu 221 – *Peněžní prostředky na účtech* jakožto snížení peněžních prostředků na bankovním účtu.

Následující Tabulka č. 4 zobrazuje účetní případy týkající se záloh na podíly na zisku.

Tabulka č. 4: Účtování zálohy na podíly na zisku¹⁵⁰.

Popis účetní operace	MD	D
Rozhodnutí o záloze na podíl na zisku	432	364

V následujícím účetním období, po sestavení řádné či mimořádné účetní závěrky a jejím schválení nejvyšším orgánem společnosti, má valná hromada možnost rozhodnout o rozdělení zisku, pokud byl vykázán. V návaznosti na rozhodnutí valné hromady mohou nastat následující situace:¹⁵¹

- a) valná hromada rozhodne o rozdělení zisku ve výši vyplacené zálohy na podíly na zisku, nebo
- b) valná hromada rozhodne o rozdělení zisku ve vyšší hodnotě než představuje výše vyplacených záloh na podíly na zisku, nebo
- c) valná hromada rozhodne o rozdělení zisku, nicméně v nižší výši, než činily vyplacené zálohy na podíly na zisku, nebo
- d) valná hromada nerozhodne o rozdělení zisku.¹⁵²

Ad a) podíly na zisku se rovnají vyplaceným zálohám na podíly na zisku

¹⁵⁰ Vlastní zpracování s využitím: JINDROVÁ, Blanka, Dagmar PROCHÁZKOVÁ a Pavla STRAKOŠOVÁ. VERLAG DASHÖFER. 432 - *Rozhodnutí o zálohách na výplatu podílu na zisku*. Online. DU.cz, 2022. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-13].

¹⁵¹ V případě společnosti s ručením omezeným se záloha na podíly na zisku vypořádává vůči aktuálnímu vlastníkovu podílu. Blíže viz: EXPERTNÍ SKUPINA KOMISE PRO APLIKACI NOVÉ CIVILNÍ LEGISLATIVY PŘI MINISTERSTVU SPRÁVEDLNOSTI. *Výkladové stanovisko č. 30–k vypořádání zálohy na výplatu podílu na zisku dle ustanovení § 40 ZOK*. 2014.

¹⁵² PILAŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.* 7.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. ISBN 978-80-7598-731-0. s155.

V případě rozhodnutí o rozdělení zisku ve výši již vyplacené zálohy na podíly na zisku dojde k zúčtování zálohy na podíly na zisku se závazkem vůči společníkům. Rozhodnutí valné hromady o rozdělení zisku se zaúčtuje ve prospěch účtu 431 – *Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení* jako snížení zisku a zároveň na účet 364 - *Dluhy ke společníkům obchodní korporace při rozdělování zisku* jako zvýšení závazku za společníky. Následně dojde k proúčtování vyplacené zálohy na podíly na zisku přes účet 432 – *Zálohy na podíly na zisku* na straně D a na straně MD snížení závazku za společníky na účet 364 - *Dluhy ke společníkům obchodní korporace při rozdělování zisku*.

Tabulka č. 5 zobrazuje způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku variantou a).

Tabulka č. 5: Varianta a) způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku¹⁵³.

Popis účetní operace	MD	D
Rozhodnutí o podílu na zisku	431	364
Zúčtování zálohy	364	432

Ad b) podíly na zisku jsou vyšší než vyplacené zálohy na podíly na zisku

Varianta b) zobrazuje způsob zúčtování zálohy v případě, kdy valná hromada rozhodne o rozdělení zisku ve vyšší hodnotě, než byly zálohy na podíly na zisku vyplaceny. Nejprve se zaúčtuje rozhodnutí o podílu na zisku a zúčtování zálohy na podíly na zisku stejným způsobem jako u předchozí varianty. Dále dojde ke sražení srážkové daně z části podílu na zisku, který dosud nebyl zdaněn prostřednictvím zálohy na podíly na zisku. Sražení daně se zaúčtuje ve prospěch účtu 364 - *Dluhy ke společníkům obchodní korporace při rozdělování zisku* jako snížení závazku vůči společníkům a na vrub účtu 342 – *Ostatní přímé daně* jako zvýšení závazku vůči správci daně. Následujícím krokem je zaúčtování výplaty podílu na zisku a odvod srážkové daně, který se provede standardním způsobem, jak bylo uvedeno výše.

Níže uvedená Tabulka č. 6 znázorňuje způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku variantou b).

¹⁵³ Vlastní zpracování s využitím: JINDROVÁ, Blanka, Dagmar PROCHÁZKOVÁ a Pavla STRAKOŠOVÁ. VERLAG DASHÖFER. 432 - *Rozhodnutí o zálohách na výplatu podílu na zisku*. Online. DU.cz, 2022. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-13].

Tabulka č. 6: Varianta b) způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku¹⁵⁴.

Popis účetní operace	MD	D
Rozhodnutí o podílu na zisku	431	364
Zúčtování zálohy	364	432
Srážková daň z doplatku	364	342
Výplata podílu na zisku bankovním převodem	364	221
Odvod sražené daně	342	221

Ad c) podíly na zisku jsou nižší než zálohy na podíly na zisku

Varianta c) zahrnuje rozhodnutí nejvyššího orgánu obchodní korporace o nižším rozdělení zisku než částka, která byla již vyplacena zálohami na podíly na zisku v předchozím účetním období. Pro tento případ je řešením návrat části záloh na podíly na zisku společnosti. Společník je povinen zálohu na podíl na zisku vrátit do 3 měsíců ode dne, kdy měla být schválena řádná nebo mimořádná účetní závěrka. Tato situace se promítá do účetnictví společnosti jako vznik pohledávky za společníky ve prospěch účtu 355 – *Ostatní pohledávky za společníky obchodní korporace* a jako snížení zálohy na podíly na zisku vrub účtu 432 – *Zálohy na podíly na zisku*.

Následující Tabulka č. 7 zachycuje způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku variantou c).

Tabulka č. 7: Varianta c) způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku¹⁵⁵.

Popis účetní operace	MD	D
Rozhodnutí o podílu na zisku	431	364
Zúčtování zálohy	355	432

Ad d) valná hromada nerozhodla o rozdělení zisku

Poslední varianta, varianta d) řeší situaci, kdy valná hromada vůbec nerozhodne o rozdělení zisku. V takové situaci je povinností celou vyplacenou zálohu vrátit obchodní společnosti v zákonem stanoveném termínu. Vracení zálohy se promítne do účetnictví na

¹⁵⁴ Tamtéž.

¹⁵⁵ Vlastní zpracování s využitím: JINDROVÁ, Blanka, Dagmar PROCHÁZKOVÁ a Pavla STRAKOŠOVÁ. VERLAG DASHÖFER. 432 - *Rozhodnutí o zálohách na výplatu podílu na zisku*. Online. DU.cz, 2022. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-13].

stranu MD jako vznik pohledávky za společníky na účet 355 – *Ostatní pohledávky za společníky obchodní korporace* a na stranu D jako snížení zálohy na podíly na zisku na účet 432 – *Zálohy na podíly na zisku*.

Valná hromada nerozhodne o rozdělení zisku například z důvodu neschválení řádné účetní závěrky, absence zisku k vyplacení původně zamýšleného podílu na zisku nebo neschválení rozdělení zisku formou výplaty podílů na zisku alespoň ve výši vyplacené zálohy.¹⁵⁶

Tabulka č. 8 popisuje způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku variantou d).

Tabulka č. 8: Varianta d) způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku¹⁵⁷.

Popis účetní operace	MD	D
Zúčtování zálohy	355	432

¹⁵⁶ KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOČMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer. 2023. Dostupné z: obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-11-23].

¹⁵⁷ KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOČMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer. 2023. Dostupné z: obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-11-23].

4 ZDAŇOVÁNÍ PODÍLŮ NA ZISKU A ZÁLOH NA PODÍLY NA ZISKU

Podíly na zisku podléhají dvojímu zdanění¹⁵⁸. Nejprve dojde ke zdanění zisku na straně společnosti, která podíly na zisku vyplácí. Následně, z již zdaněného zisku, jsou vyplaceny podíly na zisku, které jsou zdaněny při výplatě podílů na zisku, pokud při splnění zákonných podmínek nejsou osvobozeny.¹⁵⁹ Podíly na zisku mohou být vyplaceny jak právnickým osobám, tak i fyzickým osobám. Příjemcem podílů na zisku může být společník obchodní korporace, ale i nespolečník. V závislosti na tom, zda jde o právnickou nebo fyzickou osobu, společníka či nespolečníka, se liší možné způsoby zdanění podílů na zisku.¹⁶⁰

Schéma č. 8 demonstruje různé daňové režimy v závislosti na tom, zda se jedná o právnickou nebo fyzickou osobu, společníka či nespolečníka, a to bez mezinárodního prvku.

¹⁵⁸ V případě zdaňování podílů na zisku se jedná o tzv. ekonomické dvojí zdanění. Ekonomickým dvojitým zdaněním se vyznačuje typ daňové duplicity, kdy stejný příjem je zdaněn stejnou nebo obdobnou daní více než jednou a to „v rukou“ alespoň dvou různých subjektů. Více k ekonomickému dvojímu zdanění: RYLOVÁ, Zuzana. *Mezinárodní dvojí zdanění*. 4. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-724-9. s. 13.

¹⁵⁹ SKÁLOVÁ, Jana; HOUDKOVÁ, Klára; MALLÁ, Nikola; MUCHA, Václav; NEKOVÁŘOVÁ, Jana a OPALECKÁ, Sandra. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7. s. 55; PILAŘOVÁ, Ivana. *Podíly na zisku*. Online. Verlag Dashöfer, 2023. Dostupné z: www.zivnostnik.cz. [citováno 2023-09-23].

¹⁶⁰ VYCHOPENĚ, Jiří. *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. ISBN 978-80-7676-348-7. s. 77.

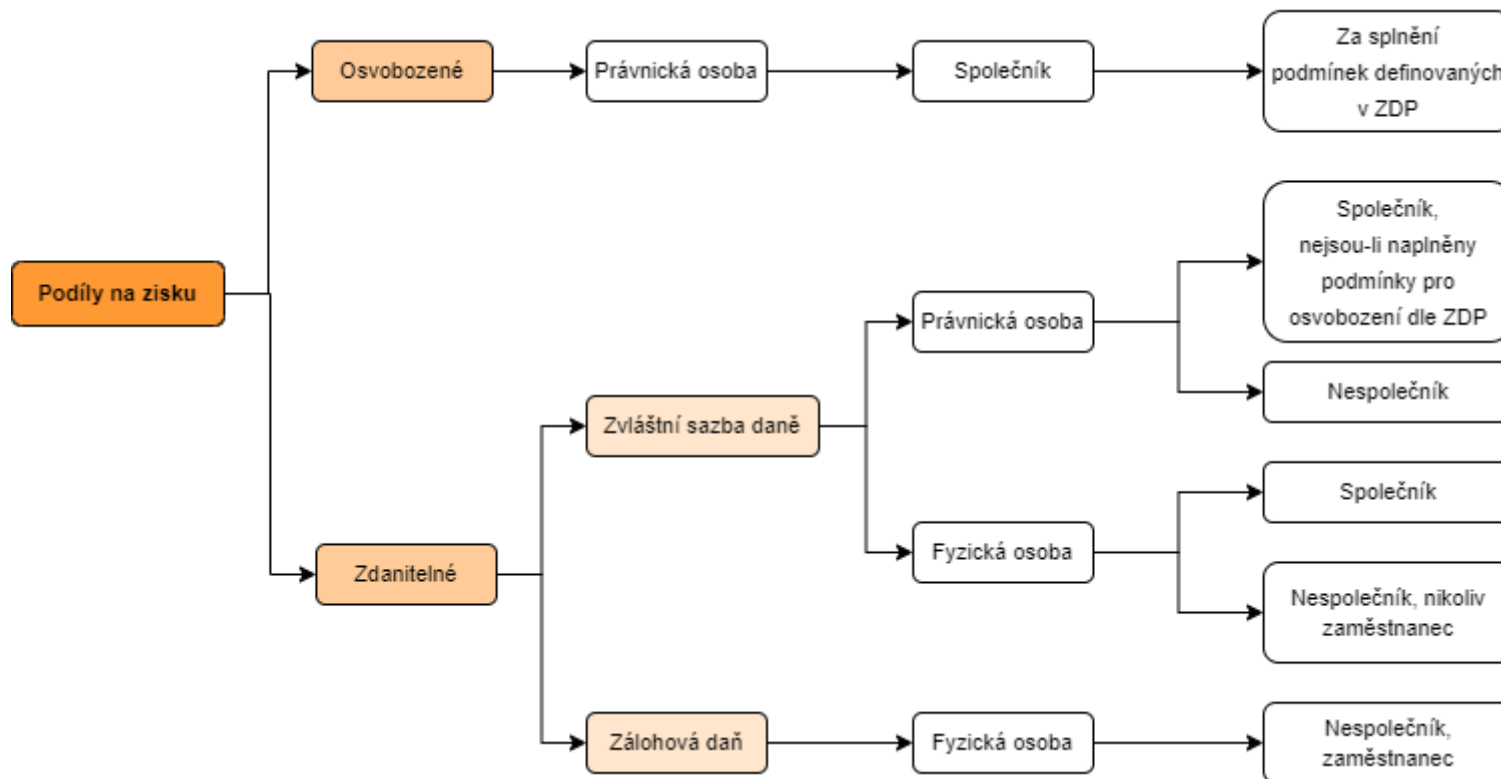

Schéma č. 8: Režimy zdanění podílů na zisku bez mezinárodního prvku¹⁶¹.

¹⁶¹ Vlastní zpracování s využitím zákona o daních z příjmů.

4.1 Osvobozené podíly na zisku

Příjmy z podílů na zisku, které dosahují právnické osoby, jsou předmětem daně z příjmů právnických osob. Zákon o daních z příjmů však stanovuje podmínky, za kterých je tento druh příjmu osvobozen. Příjem z podílů na zisku plynoucí fyzické osobě je předmětem daně z příjmů fyzických osob. Pro fyzické osoby zákon o daních z příjmů nedefinuje možnost osvobození těchto příjmů. Jestliže příjemcem podílů na zisku je fyzická osoba, osvobození tohoto příjmu není možné.

Podmínky pro osvobození podílů na zisku u právnických osob

Dle § 19 odst. 1 písm. ze) bod 1 zákona o daních z příjmů¹⁶² se příjmy z podílů na zisku považují za osvobozené od daně z příjmů právnických osob, jsou-li vyplácené dceřinou společností mateřské společnosti, a jsou-li splněny další podmínky uvedené v § 19 odst. 3 a 6 zákona o daních z příjmů. Pravidlo v tomto ustanovení je důsledkem implementace směrnice 2011/96/ES.¹⁶³

Toto osvobození je podmíněno naplněním vztahu mateřské a dceřiné společnosti¹⁶⁴ mezi plátcem a příjemcem těchto podílů na zisku. V souladu s ustanovením § 19 odst. 3 písm. b) zákona o daních z příjmů může být mateřskou společností daňový rezident České republiky, pokud má některou z předepsaných forem v předpisech Evropské unie¹⁶⁵. Těmito vybranými formami se rozumí společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti. Stejně jako v případě mateřské společnosti, tak i v případě dceřiné společnosti je nutné naplnění stanovených charakteristik. Dceřinou společností, dle § 19

¹⁶² Pokyn GFŘ D-59 obsahuje doplňující informace k ustanovení § 19 odst. 1 písm. ze) zákona o daních z příjmů: „*Okamžikem, ke kterému je posuzováno splnění podmínek pro osvobození podílů na zisku vyplácených českou dceřinou společností, je den rozhodnutí valné hromady české dceřiné společnosti o výplatě podílů na zisku (zálohy na podíl na zisku) nebo den rozhodný pro určení osob majících právo na podíl na zisku (zálohy na podíl na zisku), pokud je valnou hromadou dceřiné společnosti v souladu se zákonem o obchodních korporacích rozhodnuto o výplatě podílu na zisku (zálohy na podíl na zisku). To platí i v případě postoupení samostatně převoditelného práva na výplatu konkrétního podílu na zisku (zálohy na podíl na zisku) na jinou osobu po tomto dni, kdy je pro účely daňového posouzení podílu na zisku (zálohy na podíl na zisku) rozhodující režim na straně držitele majetkové účasti k tomuto dni.*“

¹⁶³ PELC, Vladimír. *Daně z příjmů: zákon s poznámkami a judikaturou*. Praha: C.H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-833-7. s. 221.; BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným*. 13. vyd. ANAG, 2023. ISBN 978-80-7554-391-2. s. 100-106.

¹⁶⁴ Definice pojmů mateřská a dceřiná společnost je vymezena v základních pojmech této diplomové práce.

¹⁶⁵ Směrnice Rady 2011/96/EU ze dne 30. listopadu 2011 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států, v p. z.

odst. 3 písm. c), může být také daňový rezident České republiky, který je společností s ručením omezeným nebo akciovou společností. Z uvedeného vyplývá, že podíly na zisku vyplácené dceřinou společností, která je daňovým rezidentem České republiky, mateřské společnosti, která je rovněž daňovým rezidentem České republiky, jsou při splnění zákonem daných podmínek osvobozeny od daně z příjmů právnických osob.¹⁶⁶

Kromě výše uvedených charakteristik plátce a příjemce podílů na zisku je pro naplnění vztahu mateřské a dceřiné společnosti nutné držení alespoň 10 % podílu po dobu 12 měsíců¹⁶⁷ nepřetržitě. Osvobození dle § 19 odst. 1 písm. ze) lze použít také před uplynutím 12 měsíců nepřetržité držby, musí však dojít ke splnění této podmínky dodatečně. V případě, že je uplatněno osvobození příjmu z podílů na zisku před uplynutím 12 měsíců nepřetržité držby a následně nedojde ke splnění této podmínky dodatečně, je nezbytné postupovat dle § 19 odst. 4 písm. b) zákona o daních z příjmů a tento vyplacený příjem dodatečně podrobit dani.¹⁶⁸

Další podmínkou pro osvobození je, že příjemce podle § 19 odst. 6 zákona o daních z příjmů musí být skutečným vlastníkem příjmu z podílu na zisku. Zároveň musí být skutečným vlastníkem (k danému viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Afs 86/2010 ze dne 10.06.2011).¹⁶⁹

Omezení uplatnění osvobození

Zákonem o daních z příjmů jsou vymezeny situace, v nichž jsou příjmy z podílů na zisku vyloučeny z osvobození.

První situace je definována v § 19 odst. 2 písm. a) zákona o daních z příjmů. Dle tohoto ustanovení se osvobození nevztahuje na případy výplaty podílů na zisku dceřinou

¹⁶⁶ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, § 19 odst. 3.

¹⁶⁷ Směrnice Rady stanovuje podmínku 24 měsíců, ale členské státy si ji mohou modifikovat.

¹⁶⁸ PELC, Vladimír. *Daně z příjmů: zákon s poznámkami a judikaturou*. Praha: C.H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-833-7. s. 223.

¹⁶⁹ FOLWARCZNY, Zenon a Jan HÁJEK. *Okamžik zaúčtování výnosu z podílu na zisku přijatého společností před svým vznikem, zdanění souvisejícího příjmu a uplatnění osvobození od daně z příjmů právnických osob*. Online. ZÁPIS Z JEDNÁNÍ KOORDINAČNÍHO VÝBORU S KOMOROU DAŇOVÝCH PORADČŮ ČR ZE DNE 22.3.2017. 2017, (3). Dostupné z: www.financnisprava.cz. [citováno 2023-10-16].

společností, která je v likvidaci, mateřské společnosti¹⁷⁰, jenž je rezidentem České republiky.¹⁷¹

Druhá situace je vymezena v § 19 odst. 11 zákona o daních z příjmů. Osvobození se podle zmíněného ustanovení nepoužije, pokud dceřiná společnost nebo mateřská společnost:

- a) „je od daně z příjmu právnických osob nebo obdobné daně osvobozena,
- b) si může zvolit osvobození nebo obdobnou úlevu¹⁷² od daně z příjmů právnických osob nebo obdobné daně, nebo
- c) podléhá dani z příjmů právnických osob nebo obdobné dani se sazbou ve výši 0 %.“¹⁷³

4.2 Zdanitelné podíly na zisku

Jak již bylo zmíněno, příjmy z podílů na zisku jsou předmětem daně z příjmů právnických a fyzických osob. Pokud je příjemcem tohoto příjmu právnická osoba, a nejsou splněny podmínky pro osvobození dle ustanovení § 19 odst. 1 písm. ze) zákona o daních z příjmů, anebo je příjemcem toho příjmu fyzická osoba, pak jsou tyto příjmy zdanitelné.¹⁷⁴

Obecně platí, že obchodní korporace může zisk rozdělit pouze mezi společníky. Nicméně § 34 odst. 1 zákona o obchodních korporacích umožňuje toto pravidlo modifikovat ve společenské smlouvě a tím zajistit možnost výplaty podílů na zisku i nespolečníkům. Daňové aspekty spjaté s výplatou podílů na zisku se liší v závislosti na příjemcích těchto podílů na zisku. Při zdanění podílů na zisku nespolečníků může docházet k zdanění buď zvláštní sazbou daně nebo formou zálohové daně.¹⁷⁵

¹⁷⁰ Osvobození podílů na zisku bude zachováno v případě, že dceřiná společnost v likvidaci s rezidenturou v ČR vyplácí podíly na zisku mateřské společnosti, která je rezidentem jiného členského státu Evropské unie než České republiky.

¹⁷¹ MIRČEVSKÁ, Dalimila. *Kapitálové společnosti, daně, účetnictví, právo*. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-3000-4. s. 124.

¹⁷² Dle pokynu GFŘ D-59 se v souvislosti s tímto ustanovením za obdobnou úlevu nepovažuje uplatnění odčitatelných položek nebo slev na dani z příjmů.

¹⁷³ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, §19 odst. 11.

¹⁷⁴ PILAŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.* 7.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. ISBN 978-80-7598-731-0. s. 160.

¹⁷⁵ Tamtéž, s. 161.

4.2.1 Zdanění podílů na zisku zvláštní sazbou daně

Příjmy z podílů na zisku podléhají zdanění zvláštní sazbou daně dle § 36 zákona o daních z příjmů.

Právnícká osoba, která je společníkem

Nejsou-li splněny podmínky pro osvobození příjmů z podílů na zisku, definované v § 19 odst. 1 písm. ze), odst. 3 a 6 zákona o daních z příjmů, pak podléhají při výplatě zdanění zvláštní sazbou daně dle § 36 zákona o daních z příjmů.¹⁷⁶

Právnícká osoba, která je nespolečníkem

V případě, že příjemcem podílu na zisku je právnícká osoba, která není společníkem¹⁷⁷, je daňový dopad takový, že příjem z podílu na zisku bude zdaněn dle § 36 odst. 2 písm. d) zákona o daních z příjmů srážkovou daní.¹⁷⁸

Fyzická osoba, která je společníkem

Podíly na zisku vyplácené fyzickým osobám, daňovým rezidentům ČR, obecně spadají do dílčího základu daně § 8 odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů. Tyto příjmy však dle § 8 odst. 3 zákona o daních z příjmů podléhají zdanění zvláštní sazbou daně podle ustanovení § 36 odst. 2 písm. b) zákona o daních z příjmů ve výši 15 %. Sraženou daň sráží, a správci daně odvádí, plátcí podílů na zisku.¹⁷⁹

Pokud je fyzická osoba společníkem a zároveň zaměstnancem¹⁸⁰, pak je pro režim zdanění rozhodující titul, na základě kterého jsou podíly na zisku této fyzické osobě vypláceny. Vyplyvá-li právo na podíl na zisku ze smlouvy o výkonu funkce nebo

¹⁷⁶ PILAŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.* 7.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. ISBN 978-80-7598-731-0. s. 160.

¹⁷⁷ Právnícká osoba může například poskytovat podíly na zisku svým obchodním partnerům, se kterými se podílí na významných projektech a zakázkách.

¹⁷⁸ BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným*. 13. vyd. ANAG, 2023. ISBN 978-80-7554-391-2. s. 83-84.

¹⁷⁹ DĚRGEL, Martin. VERLAG DASHÖFER. *Podíly na zisku a jejich zdanění*. Online. DU.cz, 2018. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-20].

¹⁸⁰ Za zaměstnance se pro účely zákona o daních z příjmů považuje také jednatel. Bližší viz § 6 odst. 2 zákona o daních z příjmů.

z pracovní smlouvy, jsou tyto příjmy řazeny do dílčího základu daně § 6 zákona o daních z příjmů a podléhají zdanění formou zálohové daně.¹⁸¹

Fyzická osoba, která je nespolečníkem a současně není zaměstnancem

Vyplacený podíl na zisku fyzické osobě, která není společníkem a zároveň není zaměstnancem obchodní korporace, jenž podíly na zisku vyplácí, je zdaňován obdobným způsobem jako v případě fyzické osoby, která společníkem je. Plátce aplikuje srážkovou daň dle § 36 odst. 2 písm. d) zákona o daních z příjmů.¹⁸²

4.2.2 Zdanění podílů na zisku zálohovou daní

Pokud poplatník vyplácí příjem ze závislé činnosti, je obecně povinen vybrat a odvést zálohu na daň z příjmů ze závislé činnosti fyzických osob. Zálohová daň¹⁸³ je upravena v ustanovení § 38h zákona o daních z příjmů. Tato daň je vybírána z příjmů § 6 zákona o daních z příjmů.¹⁸⁴

Fyzická osoba, která je nespolečníkem a současně zaměstnancem

Za předpokladu, že příjemcem podílu na zisku je fyzická osoba, která není společníkem a zároveň je zaměstnancem obchodní korporace, jenž podíly na zisku vyplácí, pak je takto vyplacený podíl na zisku považován za příjem ze závislé činnosti. Příjem z podílu na zisku v tomto případě není zdaňován srážkovou daní, ale daní zálohovou.¹⁸⁵ Tento příjem podléhá odvodům na sociální a zdravotní pojištění, a to jak ze strany zaměstnance, tak ze strany zaměstnavatele¹⁸⁶. Důležitým aspektem je rovněž to, že takto vyplacený podíl na

¹⁸¹ PFEILEROVÁ, Jaroslava. *Zdaňování jednatelů, společníků a členů statutárních orgánů společnosti s ručením omezeným a členů orgánů ostatních právnických osob*. Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2022. Dostupné z: www.du.cz [paywall]. [citováno 2024-01-25].

¹⁸² DĚRGEL, Martin. VERLAG DASHÖFER. *Podíly na zisku a jejich zdanění*. Online. DU.cz, 2018. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-20].

¹⁸³ Dle § 38h odst. 2 zákona o daních z příjmů: „Sazba činí 15 % pro část základu pro výpočet zálohy do 4násobku průměrné mzdy a 23 % pro část základu pro výpočet zálohy přesahující 4násobek průměrné mzdy.“

¹⁸⁴ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. § 38h.

¹⁸⁵ Příjmy ze závislé činnosti jsou zdaňovány zálohovou daní dle § 38h zákona o daních z příjmů.

¹⁸⁶ PILAŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.* 7.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. ISBN 978-80-7598-731-0. s. 161.

zisku, z pohledu obchodní korporace, není mzdovým nákladem a není tedy položkou ovlivňující výsledek hospodaření a následně základ daně¹⁸⁷.

Daňové dopady záloh na podíly na zisku

Zálohy na podíly na zisku jsou z pohledu daní z příjmů zdaňovány stejným způsobem, jako samotné podíly na zisku¹⁸⁸.

4.3 Povinnosti plátce daně související s výplatou podílů na zisku

Jak již bylo v této diplomové práci uvedeno, podíly na zisku jsou zdaňovány u zdroje zvláštní sazbou daně¹⁸⁹ dle § 36 zákona o daních z příjmů, pokud nejsou osvobozeny. Společnost, která vyplácí podíly na zisku je tzv. plátcem daně, který má povinnost správně daň vypočítat, srazit a odvést správci daně. Srážková daň se podle § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů zaokrouhluje na celé koruny dolů.¹⁹⁰

Z pohledu plátce je nutné odlišit okamžik *sražení daně* a okamžik *odvedení daně*. Definice těchto pojmů dle Pilařové:

- „*sražení je účetní operací – předpisem závazku vůči správci daně,*
- *odvedení je pak zaplacení tohoto závazku.*“¹⁹¹

Plátce daně má povinnost daň *srazit* v souladu s § 38d odst. 2 zákona o daních z příjmů. Sražení daně spočívá ve snížení závazku vůči příjemci podílů na zisku a vzniku závazku vůči správci daně¹⁹². Okamžik sražení daně se liší v závislosti na konkrétním druhu podílu

¹⁸⁷ Tamtéž, s. 161.

¹⁸⁸ Tamtéž, s. 155.

¹⁸⁹ Podíly na zisku nebo zálohy na podíly na zisku, vyplácené fyzické osobě, která je nespolečníkem a zároveň je zaměstnancem, podléhají zálohové dani. Z toho důvodu je nutné při sražení a odvodu zálohové daně postupovat v souladu s ustanovením § 38h odst. 7 a 10 zákona o daních z příjmů. Plátce daně je povinen dle ustanovení § 38j odst. 4 a 5 zákona o daních z příjmů podat místně příslušnému správci daně vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

¹⁹⁰ PILAŘOVÁ, Ivana. *Podíly na zisku*. Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2023. Dostupné z: www.du.cz [paywall]. [citováno 2023-09-23].

¹⁹¹ PILAŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.* 7.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. ISBN 978-80-7598-731-0. s.162.

¹⁹² ČERNÝ, Václav a Jana SKÁLOVÁ. *Účetní a daňové souvislosti rozdělení zisku*. Online. AUDITOR. Praha: 2019, (2). [citováno 2023-10-09].

na zisku¹⁹³. Tabulka č. 9 zobrazuje lhůty pro sražení daně plátcem daně v případě jednotlivých druhů podílů na zisku.

Tabulka č. 9: Podmínky srážky daně pro jednotlivé druhy podílů na zisku¹⁹⁴.

Druh podílu na zisku	Podmínky srážky daně
Podíly na zisku	Srážka ke dni výplaty, nejpozději však do konce 3 měsíce následujícího po měsíci, kdy bylo rozhodnuto o rozdělení zisku
Podíly na zisku plynoucí ze zaknihovaných cenných papírů	Srážka ke dni výplaty, nejpozději však do konce 1 měsíce následujícího po měsíci, kdy bylo rozhodnuto o rozdělení zisku
Podíly na zisku plynoucí z podílových listů	Srážka ke dni výplaty, nejpozději však do konce 3 měsíce následujícího po měsíci, kdy bylo rozhodnuto o rozdělení zisku
Podíly na zisku plynoucí z podřízeného podílu	Srážka při výplatě, pokud nastala podmínka pro výplatu podílů na zisku
Podíly na zisku plynoucí z vlastního podílu	Srážka při nabytí tohoto podílu jiným poplatníkem

Plátce daně tuto sraženou daň musí *odvést* svému místně příslušnému správci daně do konce následujícího měsíce po měsíci, ve kterém měl povinnost daň srazit. Toto pravidlo platí stejně pro všechny druhy podílů na zisku.¹⁹⁵ Následující Schéma č. 9 znázorňuje časovou posloupnost sražení a odvedení daně při výplatě standardních podílů na zisku.

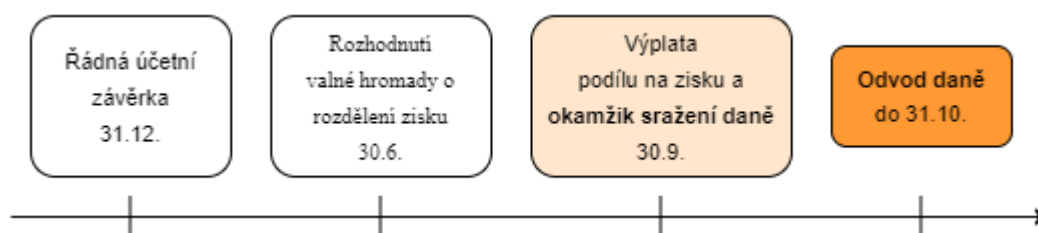

Schéma č. 9: Časová osa sražení a odvedení daně při výplatě standardních podílů na zisku¹⁹⁶.

¹⁹³ BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným*. 13. vyd. ANAG, 2023. ISBN 978-80-7554-391-2. s. 79.

¹⁹⁴ Vlastní zpracování s využitím § 38d odst. 2 zákona o daních z příjmů.

¹⁹⁵ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, § 38d odst.3.

¹⁹⁶ Vlastní zpracování s využitím: SKÁLOVÁ, Jana; HOUDKOVÁ, Klára; MALLÁ, Nikola; MUCHA, Václav; NEKOVÁŘOVÁ, Jana a OPALECKÁ, Sandra. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7. s. 57.

4.3.1 Vyúčtování daně vybírané srážkou

Plátce daně, na základě ustanovení § 38d odst. 9 zákona o daních z příjmů, je povinen po uplynutí zdaňovacího období podat *Vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických a právnických osob* (dále jen „vyúčtování“). V zákoně o daních z příjmů není lhůta pro podání tohoto tiskopisu výslovně upravena, proto se použije obecné ustanovení daňového řádu.¹⁹⁷ Plátce daně je dle § 137 odst. 2 daňového řádu povinen podat vyúčtování místně příslušnému¹⁹⁸ správci daně do 3 měsíců od konce kalendářního roku, a to elektronickou formou¹⁹⁹. Jestliže je s vyúčtováním spojena i povinnost odvést daň, pak je tato daň splatná v poslední den lhůty stanovené pro podání vyúčtování. Lhůtu stanovenou daňovým řádem pro podání vyúčtování nelze prodloužit.²⁰⁰

Schéma č. 10, uvedené níže, zobrazuje časovou osu pro podání vyúčtování a odvod daně.

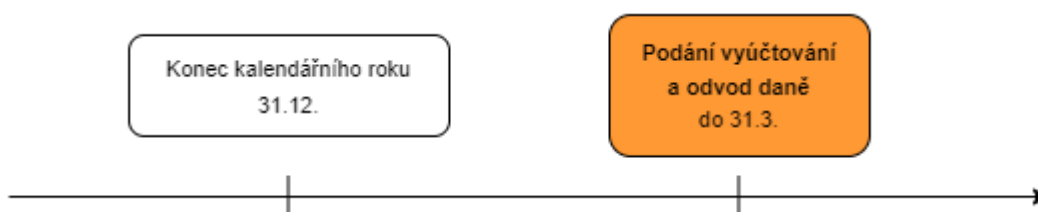

Schéma č. 10: Časová osa podání vyúčtování a odvod daně vybírané srážkou²⁰¹.

¹⁹⁷ RYLOVÁ, Zuzana. VERLAG DASHÖFER. *Srážková daň*. Online. DU.cz, 2023. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-09].

¹⁹⁸ Místní příslušnost se řídí sídlem společnosti, viz: BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným*. 13. vyd. ANAG, 2023. ISBN 978-80-7554-391-2. s. 87.

¹⁹⁹ Povinnost právnické osoby podávat formulářové podání elektronickou formou vyplývá z § 72 odst. 6 daňového řádu.

²⁰⁰ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

²⁰¹ Vlastní zpracování s využitím: RYLOVÁ, Zuzana. VERLAG DASHÖFER. *Srážková daň*. Online. DU.cz, 2023. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-09].

4.3.2 Dodatečná srážka daně

Dodatečná srážka daně, neboli institut „brutace“, se použije v následujících případech:

- a) plátce daně srážkovou daň z podílů na zisku nesrazí, nebo ji srazí v nesprávné výši, nebo
- b) při dodatečném nesplnění podmínky držby podílu na základním kapitálu po dobu alespoň 12 měsíců.²⁰²

Při nesplnění pravidla držby podílu alespoň 12 měsíců je nutné postupovat dle § 19 odst. 4 písm. b) zákona o daních z příjmů a vyplacený, původně osvobozený, podíl na zisku dodatečně podrobit dani.²⁰³ Neodvedená srážka daně nebo odvedená v nesprávné výši je vymáhána správcem daně po plátcích daně. Správce daně na základě ustanovení § 38s zákona o daních z příjmů provede tzv. „brutaci“ a dojde k dodatečnému sražení daně.²⁰⁴ V důsledku tohoto postupu dochází k navýšení daně, jelikož je daň počítána z fiktivně vyššího základu daně, z něhož po zdanění zůstane „čistý“ příjem v takové výši, v jaké byl poplatníkovi vyplacen. Plátce daně srážkovou daň odvede správci daně ze svých peněžních prostředků, nikoliv z peněžních prostředků příjemce podílu na zisku.²⁰⁵

Následující Vzorec č. 2 demonstruje výpočet dodatečného zdanění podílů na zisku prostřednictvím tzv. „brutace“.

Brutace = podíl na zisku / (100 % - sazba daně v %) * sazba daně v %

Vzorec č. 2: Dodanění podílů na zisku tzv. "brutace"²⁰⁶.

²⁰² BURIAN, Ondřej a Jan ZÁBRODSKÝ. VERLAG DASHÖFER. *Mateřská a dceřiná společnost – daňové aspekty*. Online. DU.cz, 2013. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-20].

²⁰³ Tamtéž.

²⁰⁴ VYCHOPENĚ, Jiří. *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. ISBN 978-80-7676-348-7. s. 179.

²⁰⁵ HOVORKA, Miloš. VERLAG DASHÖFER. *§ 38s ZDP*. Online. DU.cz, 2021. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-23].

²⁰⁶ Vlastní zpracování s využitím: BURIAN, Ondřej a Jan ZÁBRODSKÝ. VERLAG DASHÖFER. *Mateřská a dceřiná společnost – daňové aspekty*. Online. DU.cz, 2013. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-20].

5 NÁVRH METODIKY

Tato kapitola diplomové práce obsahuje navržený metodický postup, který slouží pro posouzení možnosti vyplacení podílů na zisku, případně záloh na podíly na zisku, zajištění jejich správného zaúčtování a identifikaci korektního daňového režimu. Navržený metodický postup je určen pro společnosti s ručením omezeným, jejichž společníci jsou výhradně daňovými rezidenty České republiky, a které vyplácí podíly na zisku a zálohy na zisku. Navržená metodika obsahuje doporučený postup, v rámci kterého společnost s ručením omezeným ověří splnění zákonných podmínek pro výplatu, zaúčtuje potřebné účetní operace a splní své daňové a jiné povinnosti.

Navržený postup zohledňuje informace, které jsou uvedeny v předcházejících kapitolách. V rámci metodického postupu jsou zmíněné informace přetaveny do **šesti kroků**, přičemž **prvních pět** kroků na sebe chronologicky navazuje. **Šestý krok** se věnuje specifikům týkajících se výplaty záloh na podíly na zisku. Obsah těchto kroků je následující:

- 1. krok:** obchodní společnost vymezí základní informace, které jsou potřebné pro výpočet bilančních testů, testů insolvence a pro správné zdanění vyplacených podílů na zisku,
- 2. krok:** obchodní společnost vypočte bilanční testy a posoudí, zda jejich výsledek umožňuje výplatu podílů na zisku,
- 3. krok:** obchodní společnost ověří splnění podmínek, které vyžadují testy insolvence,
- 4. krok:** obchodní společnost ověří, zda jsou zapsány potřebné informace v evidenci skutečných majitelů,
- 5. krok:** obchodní společnost zaúčtuje potřebné účetní operace, rozhodne o daňovém režimu vyplacených podílů na zisku, provede případné sražení daně a splní povinnosti s tímto související,
- 6. krok:** se zaměřuje na specifické aspekty, které jsou spojené s výplatou záloh na podíly na zisku.

5.1 První krok: získání potřebných informací

Obsahem tohoto kroku je shromáždění informací²⁰⁷, které jsou nezbytné pro:

- výpočet bilančních testů,
- provedení testů insolvence, a
- posouzení daňového režimu vyplácených podílů na zisku.

Pro shromáždění informací v rámci navrženého postupu slouží Tabulka č. 10, Tabulka č. 11, Tabulka č. 12 a Tabulka č. 13. Informace z těchto informačních tabulek budou v následujících částech metodického postupu přebírány pro příslušné výpočty a rozhodnutí. Smyslem sběru informací v úvodu metodického postupu je zajistit plynulejší a snadnější aplikaci následujících kroků.

V prvním sloupci informačních tabulek jsou uvedena čísla řádků, které odpovídají jednotlivým informacím. Na tato čísla řádků bude v následujících částech metodického postupu odkazováno. Ve druhém sloupci informačních tabulek jsou uvedeny názvy položek rozvahy a čísla účtů dle účtové osnovy. Do třetího sloupce informačních tabulek společnost zaznamená příslušné hodnoty a informace. Některé řádky představují součet jednotlivých položek, přičemž jejich výpočet je definován pomocí čísel řádků z prvního sloupce.

Do tabulky níže (viz Tabulka č. 10), s názvem „*informace z rozvahy*“, společnost zaznamená informace, které vychází z její rozvahy. Tyto informace jsou následně použity zejména pro provedení bilančních testů. Společnost tyto informace zjistí z rozvahy, která vychází z *řádné* nebo *mimořádné účetní závěrky* schválené nejvyšším orgánem společnosti, a to do 6 měsíců od konce rozvahového dne. Položka aktiva celkem, která je uvedena na řádku číslo 3 v tabulce (viz Tabulka č. 10), musí být přeceněna na jejich *tržní hodnotu*. Toto přecenění může společnost provést buď kvalifikovaným odhadem²⁰⁸, nebo pomocí znaleckého posudku.

²⁰⁷ Je vhodné, aby společnost sběr informací zautomatizovala prostřednictvím svého informačního systému. Tímto dosáhne úspory času a snížení administrativy v rámci procesu výplaty podílů na zisku.

²⁰⁸ Je vhodné, aby společnost zjistila tržní hodnotu jednotlivých složek majetku, které vlastní. Za tímto účelem může společnost prozkoumat trh s daným aktivem a tím zjistit, za jakou cenu je v současné době příslušný majetek obchodován.

Tabulka č. 10: Informace z rozvahy²⁰⁹.

Informace z rozvahy		
ř.1.	VK (položka rozvahy: A.)	
ř.2.	ZK (položka rozvahy: A.I.1., číslo účtu: 411)	
ř.3.	Aktiva celkem (položka rozvahy: A+B+C+D), <i>přeceněna na tržní hodnotu</i>	
ř.4.	VH posledního skončeného účetního období (položka rozvahy: A.V., číslo účtu: 431)	
ř.5.	Nerozdělené zisky minulých let (položka rozvahy: A.IV.1., číslo účtu: 428)	
ř.6.	Neuhrazené ztráty minulých let (položka rozvahy: A.IV.1., číslo účtu: 429)	
ř.7.	VH minulých let (ř.5. + ř.6.)	
ř.8.	Jiný VH (položka rozvahy: A.IV.2., číslo účtu: 426)	
ř.9.	Rozdělitelné fondy (položky rozvahy: A.II.1., A.II.2., A.III.1., čísla účtů: 412, 413, 414, 416, 417, 418, 421, 423, 427)	
ř.10.	Ostatní fondy tvořené ze zisku (položka rozvahy: A.III.1., A.III.2., čísla účtů: 421, 423, 427)	
ř.11.	VK – plánovaná výplata (ř.1. – ř.28.)	
ř.12.	ZK + nedělitelné fondy (ř.2 – ř.24.)	
ř.13.	Nehmotné výsledky vývoje (položka rozvahy: B.I.1., číslo účtu: 012,)	
ř.14.	Oprávky k nehmotným výsledkům vývoje (položka rozvahy K/B.I.1., číslo účtu: 072)	
ř.15.	Hodnota neodepsaných výdajů na vývoj (ř.13. – ř.14.)	
ř.16.	Závazky (položka rozvahy: C.I. + C.II. + C.III.), <i>splatné i nesplatné</i>	

Do tabulky níže (viz Tabulka č. 11), označené jako „*informace ze společenské smlouvy/zakladatelské listiny*“, doplní společnost vybrané informace ze *společenské smlouvy*, popřípadě ze *zakladatelské listiny*. Informace na řádcích 17 a 18 jsou nezbytné pro výpočet *bilančního testu výsledku hospodaření*. Společenská smlouva může udávat výši přidělů do rezervních a jiných fondů různými způsoby, například procentem z dosaženého zisku, nebo pevnou částkou. Informace z řádku 19 se použije k výpočtu *testu vlastního kapitálu*. Na řádek 20 se uvede informace o možnosti výplaty podílů na zisku i mezi jiné osoby než společníky. Na řádek 21 doplní společnost informaci o formě výplaty podílů na zisku.

²⁰⁹ Vlastní zpracování.

Tabulka č. 11: Informace ze společenské smlouvy/zakladatelské listiny²¹⁰.

	Informace ze společenské smlouvy/zakladatelské listiny	
ř.17.	Příděl do rezervního fondu v souladu se zákonem nebo společenskou smlouvou	
ř.18.	Příděl do jiných fondů v souladu se zákonem nebo společenskou smlouvou	
ř.19.	Nedělitelné fondy (nedisponibilní fondy)	
ř.20.	Možnost rozdělení podílů na zisku i mezi nespolečníky	
ř.21.	Forma výplaty podílů na zisku	

Do tabulky níže (viz Tabulka č. 12), označené jako „*informace ze zápisu z valné hromady*“, společnost zaznamená informace ze *zápisu z valné hromady*. Na řádek 22 se uvede částka, kterou společnost chce vyplatit. Na řádek 23 bude doplněno datum schválení účetní závěrky a na řádek 24 se doplní datum rozhodnutí o rozdělení zisku. Tyto informace budou dále využity pro výpočet *testu vlastního kapitálu*, ke *stanovení lhůty pro vrácení záloh na podíly na zisku* a pro *stanovení splatnosti podílů na zisku*.

Tabulka č. 12: Informace ze zápisu z valné hromady²¹¹.

	Informace ze zápisu z valné hromady	
ř.22.	Plánovaná výplata (rozhodnutí valné hromady o výši podílů na zisku)	
ř.23.	Den schválení účetní závěrky	
ř.24.	Den rozhodnutí o rozdělení zisku	

Do uvedené tabulky níže (viz Tabulka č. 12), která je nazvána „*informace o společnících a nespolečnících*“, vyplní společnost vybrané informace o jejich společnících případně o jiných osobách. Pro každou osobu bude vyplněna samostatná tabulka. Tyto informace budou použity v rámci pátého kroku metodického postupu pro zajištění správného zdanění podílů na zisku a záloh na podíly na zisku. Informace o společnících, včetně výše jejich vkladů, délky držby podílu a druhu podílu, jsou uvedeny ve *společenské smlouvě*, popřípadě v *zakladatelské listině*. Výši podílu vypočítá společnost jako poměr vkladu společníka k základnímu kapitálu obchodní korporace. Zjištění úmyslu splnit délku držby dodatečně lze zjistit pouze po osobní konzultaci se společníkem. Pro posouzení, zda výplata podílů na zisku souvisí s funkcí jednatele nebo se zaměstnáním, musí společnost

²¹⁰ Vlastní zpracování.

²¹¹ Vlastní zpracování.

analyzovat obsah příslušné pracovní smlouvy nebo smlouvy o výkonu funkce. Při posuzování, zda má společník status skutečného vlastníka, bude postupovat společnost dle Sdělení č.j. 251/122 867/2000 publikované ve Finančním zpravodaji č.1/2001²¹².

Tabulka č. 13: Informace o společnících a nespolečnících²¹³.

Informace o společnících a nespolečnících	
Fyzická nebo právnická osoba	
Společník nebo nespolečník	
Druh podílu na zisku	
Výše vkladu	
Výše podílu (vklad/ZK)	
Délka držby podílu	
Úmysl splnit délku držby podílu dodatečně (předložené potvrzení/důkaz)	
Souvisí podíl s funkcí jednatele nebo se zaměstnáním	
Skutečný vlastník příjmu	

Jakmile obchodní korporace shromáždí všechny potřebné informace, přistoupí k provedení druhého kroku, jehož obsahem je výpočet bilančních testů.

5.2 Druhý krok: výpočet bilančních testů

Obsahem **druhého kroku** metodického postupu je výpočet *bilančních testů*. Při výpočtu těchto testů použije obchodní společnost informace, které byly nashromážděny v rámci prvního kroku.

Schéma č. 11 demonstruje doporučenou sekvenci provedení jednotlivých bilančních testů.

²¹² Viz Sdělení Ministerstva financí.

²¹³ Vlastní zpracování.

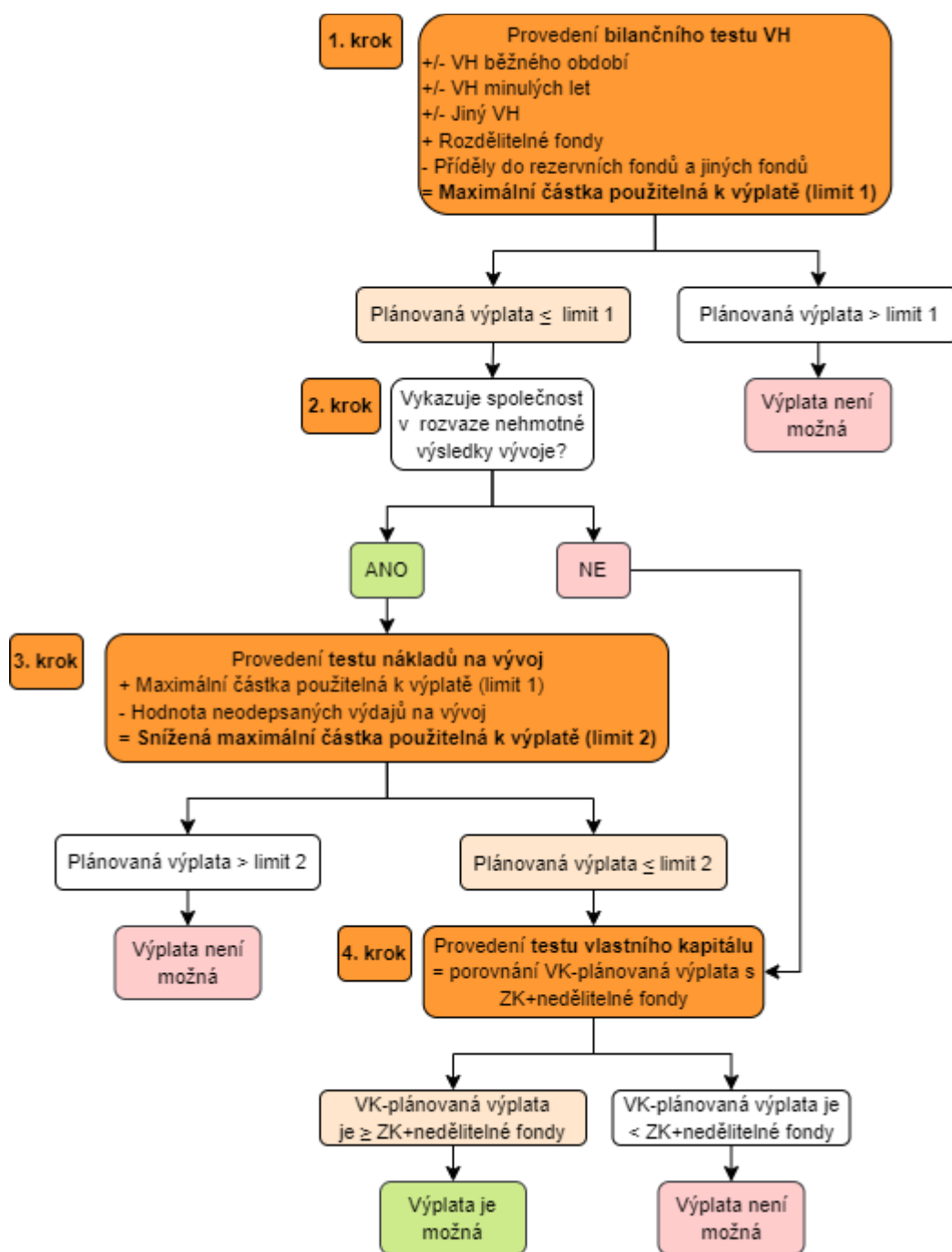

Schéma č. 11: Postup provedení bilančních testů²¹⁴.

Prvním dílčím krokem je výpočet *bilančního testu výsledku hospodaření*. Pro výpočet tohoto testu použije obchodní společnost tabulku uvedenou níže (viz Tabulka č. 14), kterou následně přiloží k rozhodnutí valné hromady.

²¹⁴ Vlastní zpracování.

Tabulka č. 14: Bilanční test výsledku hospodaření²¹⁵.

	Bilanční test výsledku hospodaření (§ 34/2 ZOK)	Hodnoty z rozvahy
+/-	VH posledního skončeného účetního období (ř.4.)	
+	Nerozdělený zisk minulých let (ř.5.)	
-	Neuhrazené ztráty minulých let (ř.6.)	
+/-	Jiný VH (ř.8.)	
+	Rozdělitelné fondy (ř.9.)	
-	Příděl do rezervního fondu (ř.17.)	
-	Příděl do jiných fondů (ř.18.)	
=	Maximální částka použitelná k výplatě (limit 1)	

Informace potřebné pro výpočet testu výsledku hospodaření se přeberou z informační tabulky (viz Tabulka č. 10) nazvané „*informace z rozvahy*“ a to na základě označení čísel řádků uvedených v této tabulce v prvním sloupci, které jsou také uvedené v tabulce výše (viz Tabulka č. 14) v druhém sloupci za názvem jednotlivých položek. Jakmile jsou vyplněny veškeré položky, vypočte se „*limit 1*“ tak, že k VH posledního skončeného období (přičemž tato položka může nabývat jak kladné, tak záporné hodnoty) se přičte nerozdělený zisk minulých let, odečte neuhrazená ztráta minulých let, přičte nebo odečte jiný VH podle toho jakých nabývá hodnot, připočtou se rozdělitelné fondy a odečtou se příděly do rezervních a jiných fondů. Výsledkem je maximální souhrnná částka použitelná k výplatě podílů na zisku. Výslednou částku společnost porovná s plánovanou výplatou a ověří, zda plánovaná výplata nepřekračuje „*limit 1*“. Pokud je „*limit 1*“ vyšší nebo roven plánované výplatě je bilanční test výsledku hospodaření úspěšně splněn a společnost pokračuje dalším dílčím krokem. Je-li „*limit 1*“ nižší než plánovaná výplata, bilanční test výsledku hospodaření není splněn a společnost nemůže vyplatit podíly na zisku. V takovém případě společnost další kroky provádět nebude. Společnost, respektive valná hromada, může přijat rozhodnutí o nižší částce k výplatě a tím předejít negativnímu výsledku tohoto bilančního testu.

Druhým dílčím krokem je ověření, zda společnost vykazuje nehmotné výsledky vývoje. Tuto informaci lze nalézt v aktivech rozvahy, respektive v informační tabulce (viz Tabulka č. 10) označené jako „*informace z rozvahy*“. Jestliže společnost v aktivech

²¹⁵ Vlastní zpracování s využitím § 34 odst. 2 zákona o obchodních korporacích.

rozvahy vykazuje nehmotné výsledky vývoje, pak provede třetí dílčí krokem. V případě, že společnost tuto položku v aktivech neuvádí, pak třetí krok překročí a pokračuje čtvrtým dílčím krokem.

Třetím dílčím krokem je výpočet testu nákladů na vývoj v případě, že společnost vykazuje v aktivech rozvahy nehmotné výsledky vývoje. Tabulka č. 15 slouží k výpočtu tohoto testu, který spočívá v odečtení neodepsaných výdajů na vývoj od maximální částky použitelné k výplatě vyplývající z *bilančního testu výsledku hospodaření (limit 1)*. Tyto neodepsané výdaje na vývoj představují rozdíl mezi nehmotnými výsledky vývoje a oprávkami k nim. Hodnoty těchto položek převezme společnost z informační tabulky (viz Tabulka č. 10) označené jako „*informace z rozvahy*“. Výsledkem tohoto testu je snížená maximální částka použitelná k výplatě podílů na zisku, kterou je nutné opět porovnat s plánovanou výplatou.

Tabulka č. 15: Test nákladů na vývoj²¹⁶.

	Test nákladů na vývoj (§ 40/2 ZOK)	Hodnoty
+	Maximální částka použitelná k výplatě dle § 34 odst.2 ZOK (limit 1)	
-	Hodnota neodepsaných výdajů na vývoj (ř.15.)	
=	Snížená maximální částka použitelná k výplatě (limit 2)	

Výsledkem testu nákladů na vývoj je snížená maximální částka použitelná k výplatě podílů na zisku. Společnost ji označí jako „*limit 2*“. Pokud je plánovaná výplata větší než „*limit 2*“, nemůže obchodní korporace vyplatit podíly na zisku. Opět je možné přijat rozhodnutí valné hromady, které bude počítat s nižší částkou k výplatě a tím předejít negativnímu výsledku. Jestliže je plánovaná výplata nižší nebo rovna „*limitu 2*“, je test nákladů na vývoj splněn a společnost provede čtvrtý dílčí krok.

Čtvrtým dílčím krokem je provedení *testu vlastního kapitálu*. Tento test zahrnuje porovnání vlastního kapitálu poníženého o plánovanou výplatu se základním kapitálem navýšeného o nedělitelné fondy. Test je splněn, pokud je hodnota vlastního kapitálu po odečtení plánované výplaty vyšší nebo roven základnímu kapitálu navýšeného o nedělitelné fondy. Hodnoty těchto položek se přeberou z informační tabulky (viz Tabulka č. 10) s názvem „*informace z rozvahy*“ prostřednictvím uvedených čísel řádků. Jestliže

²¹⁶ Vlastní zpracování s využitím § 40 odst. 2 zákona o obchodních korporacích.

je hodnota sníženého vlastního kapitálu menší, test není splněn a společnost nemůže vyplácet podíly na zisku. Výsledky testu vlastního kapitálu v závislosti na hodnotě zmíněných položek jsou znázorněny v tabulce níže (viz Tabulka č. 16).

Tabulka č. 16: Test vlastního kapitálu²¹⁷.

Test vlastního kapitálu (§ 40/1 ZOK)	Vyhodnocení
VK – plánovaná výplata (ř.11.) \geq ZK + nedělitelné fondy (ř.12.)	SPLNĚNO
VK – plánovaná výplata (ř.11.) $<$ ZK + nedělitelné fondy (ř.12.)	NESPLNĚNO

Stejně jako v případě předchozích bilančních testů, i pro splnění tohoto testu lze zvážit snížení plánované výplaty.

Po úspěšném absolvování všech bilančních testů přistoupí společnost k posouzení podmínek, které předkládají testy insolvence. Pokud některý z bilančních testů neumožnil výplatu podílů na zisku, společnost dále v dalších krocích metodického postupu nepokračuje.

5.3 Třetí krok: provedení testů insolvence

V rámci **třetího kroku** metodického postupu společnost, konkrétně statutární orgán, provede *testy insolvence*. Tyto testy insolvence uskuteční statutární orgán v okamžiku skutečné výplaty podílů na zisku, respektive k datu jejich splatnosti (případně záloh na podíly na zisku). Důvodem realizace těchto testů je zabránění výplatě podílů na zisku v případě, že by si tím společnost přivodila úpadek.

Schéma č. 12 vyobrazuje postup provedení testů insolvence a možné výsledky těchto testů.

²¹⁷ Vlastní zpracování s využitím § 40 odst. 1 zákona o obchodních korporacích.

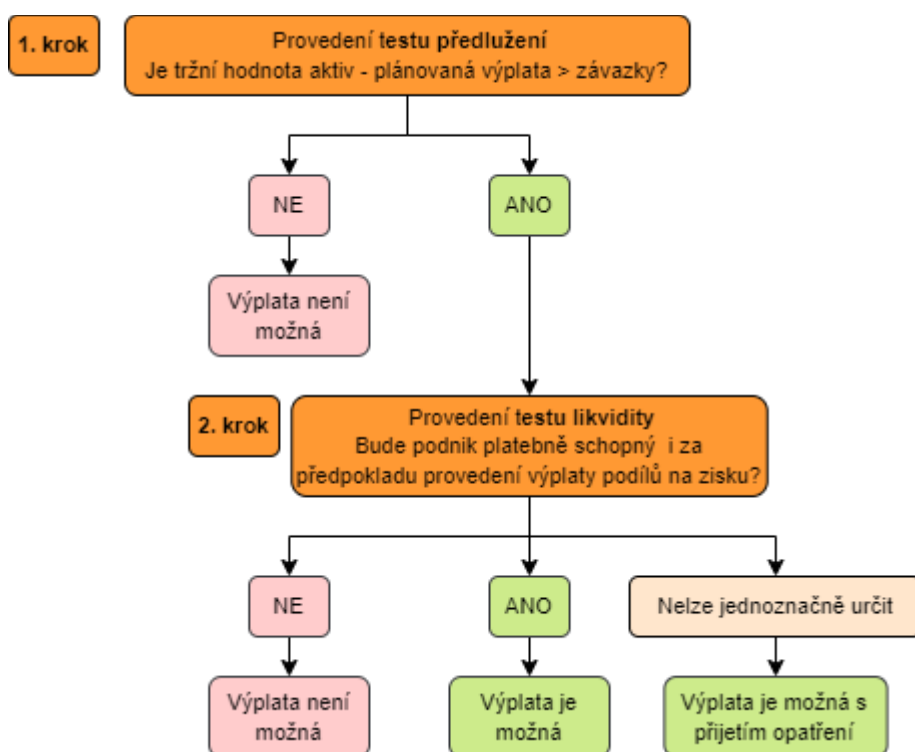

Schéma č. 12: Postup provedení insolvenčních testů²¹⁸.

Prvním dílčím krokem je provedení *testu předlužení*, který spočívá v porovnání tržní hodnoty aktiv po odečtení plánované výplaty s celkovými závazky společnosti. Smyslem provedení testu předlužení je ověření, zda obchodní korporaci nehrozí riziko úpadku v důsledku výplaty podílů na zisku. Společnost za účelem provedení testu předlužení porovná celkovou hodnotu aktiv poníženou o plánovanou výplatu s jejími závazky, zahrnujícími jak splatné, tak nesplatné závazky. Pro účely provedení tohoto testu je nutné, aby společnost přecenila aktiva na jejich *tržní hodnotu*. Přecenění aktiv na tržní hodnotu je možné provést prostřednictvím kvalifikovaného odhadu²¹⁹, pokud je na první pohled zřejmé, že i po výplatě podílů na zisku bude hodnota aktiv jednoznačně vyšší než hodnota závazků. Alternativně lze přecenění aktiv na tržní hodnotu provést pomocí znaleckého posudku čímž se získá přesnější a spolehlivější výsledek. Konkrétní hodnoty aktiv přeceněných na tržní hodnotu a hodnotu závazků společnost převezme z informační tabulky (viz Tabulka č. 10) nazvané „*informace z rozvahy*“. Informaci o plánované výplatě společnost zjistí z informační tabulky (viz Tabulka č. 12) označené jako

²¹⁸ Vlastní zpracování.

²¹⁹ Ke kvalifikovanému odhadu viz výše.

„informace ze zápisu z valné hromady“. Je-li tržní hodnota aktiv po odečtení plánované výplaty nižší než hodnota závazků společnosti, pak podíly na zisku nemohou být vyplaceny. Pokud společnost zjistí, že test předlužení není splněn, dále již test likvidity neprovádí. V opačném případě společnost přistoupí k provedení *testu likvidity*. Výsledky testu předlužení v závislosti na hodnotě zmíněných položek jsou znázorněny v tabule níže (viz Tabulka č. 17).

Tabulka č. 17: Test předlužení²²⁰

Test předlužení	Hodnocení testu
Aktiva celkem <i>přeceněna. na tržní hodnotu</i> (ř.3.) – plánovaná výplata (ř.22.) > závazky (ř.16.)	Výplata je možná
Aktiva celkem <i>přeceněna. na tržní hodnotu</i> (ř.3.) – plánovaná výplata (ř.22.) < závazky (ř.16.)	Výplata není možná

V rámci **druhého dílčího kroku**, statutární orgán provede *test likvidity*. Úkolem statutárního orgánu je ověřit, zda bude obchodní korporace schopna po vyplacení podílů na zisku splácet své závazky. Tento test slouží k posouzení dostupnosti likvidních aktiv k pokrytí splatných závazků společnosti. Výchozím bodem pro provedení testu likvidity je sběr relevantních podkladů, na jejichž základě statutární orgán posoudí budoucí platební schopnost společnosti a potenciaální riziko jejího úpadku dle insolvenčního zákona. Znaky úpadku jsou:

- společnost má více věřitelů,
- má neuhrazené závazky po splatnosti 30 a více dní, a
- není schopna splácet své závazky.

Statutární orgán pro posouzení rizika budoucího úpadku vyjde z *finančního plánu*, který může mít různou formu v závislosti na úrovni finančního plánování společnosti. Pokud je v obchodní korporaci finanční plán již vytvořen, je možné tento existující dokument použít k provedení testu likvidity. V opačném případě je vhodné finanční plán pro tento účel vyhotovit. Finanční plán zahrnuje *plán výsledku hospodaření, plánovanou rozvahu a plán cash flow*, který je zásadní pro hodnocení platební schopnosti. Finanční plán je

²²⁰ Vlastní zpracování s využitím: KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOČMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer, 2023. Dostupné z: www.obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-02-09].

vhodné, pro účely provedení testu likvidity, sestavovat v rozdělení na jednotlivé měsíce. Důležitou součástí je také začlenění *plánu investic do dlouhodobého majetku* včetně zdrojů jejich financování. Pro posouzení budoucí platební schopnosti společnosti je rovněž nezbytné zhodnotit aktuální stav disponibilních peněžních prostředků, pohledávek a závazků. Rovněž je nutné mít k dispozici opodstatněnou predikci splátek zápůjček, úvěrů a leasingů. Je vhodné, aby statutární orgán finanční plán uchoval a přiložil jej k jeho případnému rozhodnutí o udělení souhlasu s výplatou podílů na zisku.

Výsledkem testu likvidity mohou být tři různé závěry. Je-li výsledek tohoto testu „*pozitivní*“, statutární orgán vydá rozhodnutí o schválení výplaty podílů na zisku. V případě, že výsledek testu insolvence je „*negativní*“, pak statutární orgán souhlas s výplatou podílů na zisku neudělí. Pokud nebude možné po provedení testu likvidity jednoznačně určit, zda výplata podílů na zisku přivodí společnosti úpadek, pak je vhodné přijmout opatření, která povedou k dosažení jasného pozitivního výsledku. Společnost může přijat například tato opatření:

- prodloužení termínu pro výplatu podílů na zisku, nebo
- rozložení výplaty podílů na zisku do více splátek, nebo
- anulace původní částky k výplatě podílů na zisku a přijetí nového rozhodnutí s nižší částkou, kterou bude společnost schopna vyplatit, aniž by si tím přivodila úpadek.

Po případném přijetí některého z výše uvedeného opatření je nutné opětovně provést bilanční testy a testy insolvence, jelikož je nutné ověřit úspěšnost daného opatření a zjistit, zda je v důsledku přijetí daného opatření možné vyplatit podíly na zisku.

Pokud společnost splňuje požadavky testů insolvence, přistoupí k provedení čtvrtého kroku metodického postupu. V opačném případě v postupu nepokračuje, jelikož výplata podílů na zisku není možná.

5.4 Čtvrtý krok: ověření zápisu v evidenci skutečných majitelů

V rámci **čtvrtého kroku** metodického postupu společnost ověří, zda jsou v evidenci skutečných majitelů zapsány potřebné údaje.

Společnost nejprve ověří, zda jsou její společníci zapsáni v evidenci skutečných majitelů. Tuto informaci společnost zjistí na webových stránkách [justice](#). Pokud společnost na tomto odkazu zjistí, že její majitelé jsou zapsáni v evidenci, pak může podíly na zisku vyplatit. Nebudou-li skuteční majitelé zapsáni v evidenci skutečných majitelů, pak společnost podíly na zisku nemůže vyplatit.

Pokud je příjemcem podílu na zisku právnická osoba, musí mít i tato právnická osoba zapsány své majitele v evidenci skutečných majitelů. Tuto informaci společnost ověří stejným způsobem. V případě, že přijímající právnická osoba nebude mít zapsány majitele v evidenci skutečných majitelů není možné této právnické osobě podíly na zisku vyplatit.

Tabulka č. 18 slouží k zaznamenání informací o tom, zda obchodní korporace má zapsaného skutečného majitele v evidenci skutečných majitelů a zda každá právnická osoba, jež jsou tyto příjmy vypláceny, má uvedeného skutečného majitele v evidenci skutečných majitelů.

Tabulka č. 18: Evidence skutečných majitelů u právnických osob²²¹.

Evidence skutečných majitelů u právnických osob § 53 zákona o evidenci skutečných majitelů	ANO	NE
Má společnost vyplácející podíly na zisku nebo zálohy na podíly na zisku zapsaného skutečného majitele v evidenci skutečných majitelů?	Výplata je možná	Výplata není možná
Je zapsán skutečný majitel právnické osoby, které jsou vypláceny podíly na zisku nebo zálohy na podíly na zisku v evidenci skutečných majitelů?	Výplata je možná	Výplata není možná

5.5 Pátý krok: účetní a daňové konsekvence

Pokud společnost splnila podmínky, které jsou obsaženy v předešlých krocích metodického postupu přistoupí k provedení **pátého kroku**. V rámci tohoto kroku dojde k zaúčtování účetních operací, identifikaci daňového režimu vyplácených podílů na zisku a k případnému sražení a odvedení daně.

²²¹ Vlastní zpracování s využitím § 53 zákona o evidenci skutečných majitelů.

První účetní případ, který musí být společností zaúčtován, je závazek za společníkem z titulu podílů na zisku. Tuto účetní operaci společnost zachytí ve prospěch účtu 431 – *Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení* jako snížení zisku společnosti a souvztažně na vrub účtu 364 – *Dluhy ke společníkům obchodní korporace při rozdělování zisku* jako zvýšení závazku ke společníkům. Podkladem pro toto účtování je *rozhodnutí valné hromady o rozdělení zisku*. Tato účetní operace je vyobrazena v tabulce uvedené níže (viz Tabulka č. 19).

Tabulka č. 19: Účtování rozhodnutí o výplatě podílů na zisku²²².

Popis účetní operace	MD	D
Rozhodnutí o podílu na zisku	431	364

Pokud podíly na zisku plynou příjemcům těchto podílů na zisku z titulu pracovní smlouvy, pak společnost o závazku účtuje na stranu MD na účet 431 – *Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení* jako snížení zisku společnosti a zároveň na stranu D na účet 331 – *Zaměstnanci* jako zvýšení závazku vůči zaměstnancům. Podíl na zisku vyplacený zaměstnancům není možné považovat za mzdový náklad.

V případě zaměstnaneckých podílů na zisku musí společnost dále zaúčtovat pojistné, které je nutné z toho příjmu odvést. Sociální a zdravotní pojištění zaměstnance společnost zaúčtuje ve prospěch účtu 331 – *Zaměstnanci* jako snížení závazků vůči zaměstnancům a souvztažně na vrub účtu 336 – *Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění* jako zvýšení závazku vůči těmto institucím, přičemž je vhodné použít analytické rozdělení účtů pro rozlišení, zda se jedná o sociální nebo zdravotní pojištění. Pojistné placené zaměstnavatelem společnost zaúčtuje na stranu MD na účet 524 – *Zákonné sociální a zdravotní pojištění* jako zvýšení daňově účinného nákladu a zároveň na stranu D na účet 336 – *Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění* jako zvýšení závazku, opět je vhodné použití analytického členění účtu pro jejich rozlišení. Tabulka č. 20 zachycuje způsob účtování podílů na zisku v případě, kdy podíly na zisku jsou vypláceny zaměstnancům.

²²² Vlastní zpracování s využitím: PILAŘOVÁ, Ivana. *Podíly na zisku*. Online. Živnostník.cz. Verlag Dashöfer, 2023. Dostupné z: www.zivnostnik.cz. [citováno 2023-10-13].

Tabulka č. 20: Účtování podílů na zisku vyplacených zaměstnancům²²³.

Popis účetní operace	MD	D
Rozhodnutí o podílu na zisku	431	331
Sociální pojištění zaměstnance	331	336100
Zdravotní pojištění zaměstnance	331	336200
Sociální pojištění placené zaměstnavatelem	524	336100
Zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem	524	336200

Společně s účtováním výše popsaných účetních operací je vhodné, aby společnost uložila *návrh na rozdělení zisku* společně se *schválenou účetní závěrkou* do Sbírký listin. Obchodní korporace uloží tyto dokumenty ve formátu PDF například prostřednictvím datové schránky, nebo prostřednictvím online podání do Sbírký listin, které je dostupné na portálu justice. Další způsoby uložení těchto dokumentů do Sbírký listin je možné nalézt na stránkách justice.

Po zaúčtování výše uvedených účetních operací společnost rozhodne o daňovém režimu podílů na zisku. U fyzických osob jsou podíly na zisku zdaňovány zvláštní sazbou daně, nebo zálohovou daní, v závislosti na příjemci. Podíly na zisku vyplácené právnickým osobám mohou být buď zdaněny zvláštní sazbou daně, nebo mohou být osvobozeny.

Příjemcem je právnická osoba

Při posuzování daňového režimu vyplácených podílů na zisku *právnickým osobám* bude společnost postupovat dle níže uvedeného schématu (viz Schéma č. 13), které ilustruje možné daňové režimy, s využitím informací z informační tabulky (viz Tabulka č. 13). Pro určení režimu zdanění právnických osob je zásadní, zda osoba přijímající podíly na zisku je společníkem nebo nespolečníkem. Pokud jsou podíly na zisku vypláceny nespolečníkovi, společnost bude vždy aplikovat zvláštní sazbu daně. V případě výplaty podílů na zisku společníkovi je nutné posoudit, zda společník disponuje alespoň 10 % podílem na společnosti a zda splňuje ostatní charakteristiky mateřské společnosti. Pokud nejsou splněny podmínky pro osvobození²²⁴ příjmů z podílů na zisku aplikuje společnost při výplatě zvláštní sazbu daně. V opačném případě tento příjem nebude zvláštní sazbou

²²³ Vlastní zpracování s využitím: KLÍMOVÁ, Růžena. *Zdanění podílu na zisku zaměstnance*. Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2017. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-12-16].

²²⁴ K podmínkám pro osvobození viz kapitola 4.1.

daně zatížen a společnost vyplatí celou částku příjemci tohoto příjmu. Rozhodným dnem, ke kterému společnost *posoudí splnění podmínek pro osvobození* podílů na zisku je den přijetí rozhodnutí valné hromady o jejich výplatě.

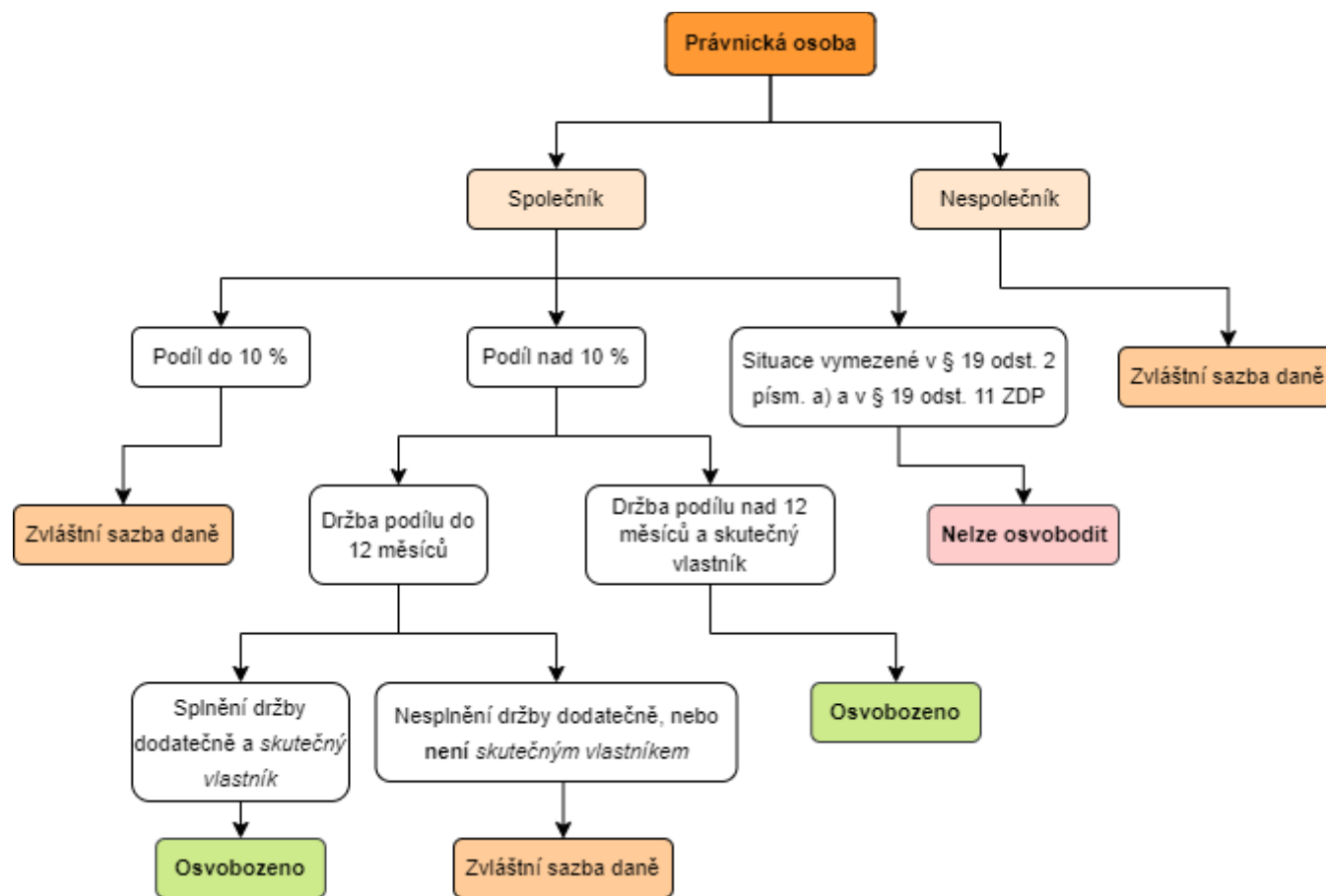

Schéma č. 13: Režimy zdanění právnických osob²²⁵.

²²⁵ Vlastní zpracování s využitím zákona o daních z příjmů.

Příjemcem je fyzická osoba

Režim zdanění podílů na zisku vypláceným *fyzickým osobám* závisí na skutečnosti, zda osoba přijímající podíly na zisku vystupuje v roli společníka, nebo v roli jiné osoby a tyto informace společnost převezme z informační tabulky (viz Tabulka č. 13).

Pokud fyzické osobě plynou příjmy z podílů na zisku z titulu jejího podílu v obchodní společnosti, budou tyto příjmy zdaněny zvláštní sazbou daně. Stejný postup uplatní společnost v případě, že osoba přijímající podíly na zisku není společníkem a zároveň není ani zaměstnancem nebo jednatelem.

Pokud fyzické osobě plynou příjmy z podílů na zisku z titulu pracovního poměru, nebo z titulu smlouvy o výkonu funkce jednatele, pak společnost aplikuje zálohovou daň. V souvislosti s tímto společnost postupuje dle ustanovení § 38h odst. 7 a 10 zákona o daních z příjmů. Společnost rovněž podá vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dle § 38j odst. 4 a 5 zákona o daních z příjmů, kde budou tyto příjmy uvedeny společně s ostatními příjmy, které rovněž podléhají zálohové dani.

Schéma č. 14 znázorňuje možnosti zdanění podílů na zisku, které jsou vypláceny různým fyzickým osobám.

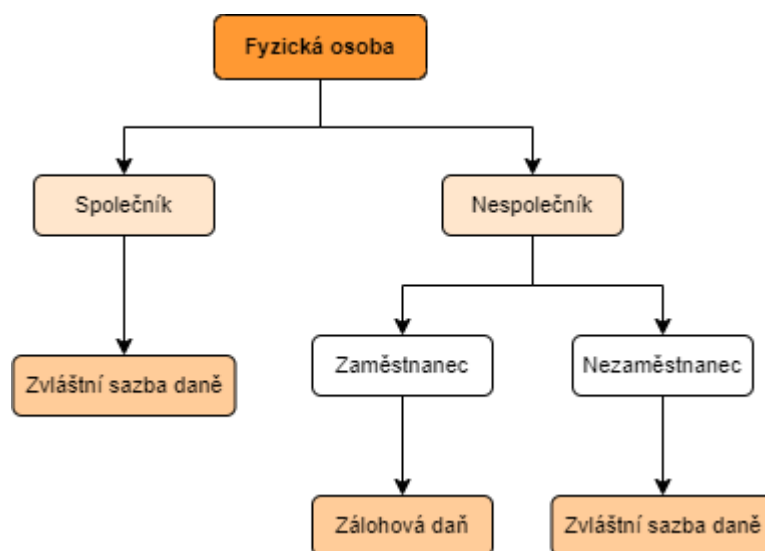

Schéma č. 14: Režimy zdanění fyzických osob²²⁶.

²²⁶ Vlastní zpracování s využitím zákona o daních z příjmů.

Jakmile společnost identifikuje režimy zdanění podílů na zisku, které náleží jednotlivým společníkům nebo jiným osobám, zaznamená tyto informace do tabulky uvedené níže (viz Tabulka č. 21).

Tabulka č. 21: Režim zdanění a výše daně pro jednotlivé soby²²⁷.

Společníci, nespolečníci	Režim zdanění	Výše daně	Částka k výplatě

Sražení a odvod daně

Pokud společnost na základě předchozích kroků identifikuje, že vyplácené podíly na zisku podléhají zvláštní sazbě daně, pak musí tuto daň srazit, odvést a taky o tomto účtovat. Tato metodika zohledňuje pouze postup sražení daně u standardních podílů na zisku, které neplynou z podílových listů, zaknihovaných cenných papírů, z podřízených podílů nebo z vlastního podílu. Pokud společnost vyplácí tyto specifické typy podílů pravidla pro sražení a odvod daně se mohou lišit²²⁸.

Schéma č. 15 ilustruje lhůty pro sražení daně plátcem daně. Pokud společnost vyplatila podíly na zisku do 3 měsíců od rozhodnutí o rozdělení zisku, pak sražení daně provede ke dni výplaty těchto podílů na zisku. Za předpokladu, že výplata podílů na zisku neproběhla do 3 měsíců od rozhodnutí o rozdělení zisku, pak společnost srazí daň nejpozději do konce 3 měsíce následujícího po měsíci, kdy bylo rozhodnuto o rozdělení zisku.

²²⁷ Vlastní zpracování.

²²⁸ Blíže viz **Error! Reference source not found.**

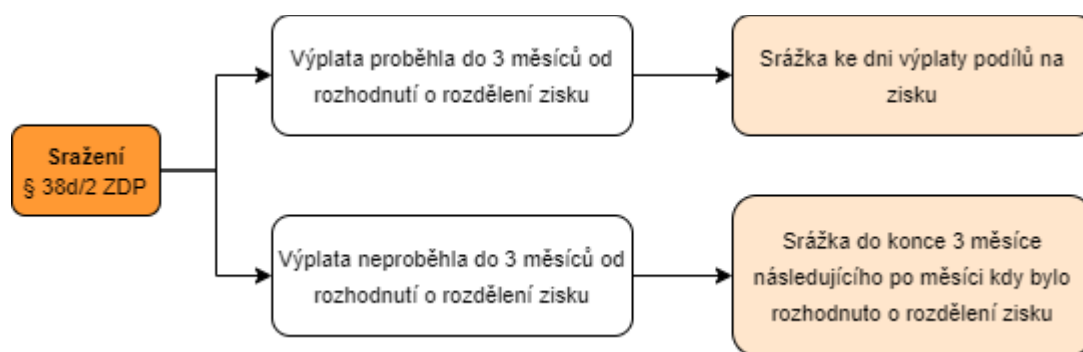

Schéma č. 15: Sražení daně²²⁹.

Do tabulky níže (viz Tabulka č. 22) společnost uvede den výplaty podílů na zisku a podle předchozího schématu (viz Schéma č. 15) doplní den *sražení daně*. V závislosti na dni sražení daně společnost také doplní den *odvodu daně*. Odvod daně je nutné provést nejpozději do konce měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byla sražena daň.

Tabulka č. 22: Sražení daně²³⁰.

Sražení daně a odvod daně	Datum
Den výplaty podílů na zisku	
Den sražení daně (§ 38d/2 ZDP)	
Nejpozději konec následujícího měsíce = den odvodu daně (§ 38d/3 ZDP)	

Výplata podílů na zisku

Výplatu podílů na zisku uskuteční společnost obecně ve lhůtě 3 měsíců ode dne přijetí rozhodnutí valné hromady o rozdělení zisku. Den tohoto rozhodnutí je obsažen v informační tabulce (viz Tabulka č. 12) nazvané „*informace ze zápisu z valné hromady*“. Lhůta splatnosti podílů na zisku však může být společenskou smlouvou zákonem nebo rozhodnutím nejvyššího orgánu upravena. Z tohoto důvodu je vhodné, aby společnost lhůtu splatnosti ověřila. Informace u lhůtě splatnosti doplní společnost do tabulky níže (viz Tabulka č. 23).

²²⁹ Vlastní zpracování s využitím § 38d odst. 2 zákona o daních z příjmů.

²³⁰ Vlastní zpracování s využitím § 38d odst. 2 a 3 zákona o daních z příjmů.

Tabulka č. 23: Splatnost podílů na zisku²³¹.

Splatnost podílů na zisku (§ 34/4 ZOK)	Datum
Den rozhodnutí o rozdělení podílů na zisku (ř.24.)	
+ 3 měsíce = lhůta pro splatnost podílů na zisku	
Určený jiný den splatnosti společenskou smlouvou, zákonem nebo nejvyšším orgánem	

Dále je nutné, aby společnost v uvedených termínech zaúčtovala příslušné účetní operace a daň skutečně odvedla.

Sražení zvláštní sazby daně společnost zaúčtuje ve prospěch účtu 364 – *Dluhy ke společníkům obchodní korporace při rozdělování zisku* jako snížení závazku vůči společníkům a souvztažně na účet 342 – *Ostatní přímé daně* jako zvýšení závazku vůči správci daně.

Sražení zálohové daně společnost zaúčtuje na stranu MD na účet 331 – *Zaměstnanci* jako snížení závazku vůči zaměstnancům a na stranu D na účet 342 - *Ostatní přímé daně* jako zvýšení závazku vůči správci daně.

Samotnou **výplatu podílů na zisku** společnost zaúčtuje jako snížení závazku vůči společníkům na stranu MD na účet 364 – *Dluhy ke společníkům obchodní korporace při rozdělování zisku* a na stranu D na účet 221 – *Peněžní prostředky na účtech* jako snížení peněžních prostředků na účtu.

Odvod daně (zvláštní sazby daně i zálohové daně) společnost zachytí ve svém účetnictví jako snížení závazku vůči správci daně ve prospěch účtu 342 – *Ostatní přímé daně*, přičemž je vhodné u tohoto účtu mít nastavené analytické členění pro rozlišení zvláštní sazby daně a daně zálohové, a zároveň na účtu 221 – *Peněžní prostředky na účtech* jako snížení peněžních prostředků na bankovním účtu.

Výše popsané účetní případy jsou pro lepší přehlednost znázorněny v tabulce uvedené níže (viz Tabulka č. 24).

²³¹ Vlastní zpracování s využitím § 34 odst. 4 zákona o obchodních korporacích.

Tabulka č. 24: Sražení, odvod, zaúčtování daně a výplaty²³².

Popis účetní operace	MD	D
Sražení zvláštní sazby daně	364	342
Výplata podílu na zisku bankovním převodem	364	221
Sražení zálohové daně	331	342100
Odvod sražené daně	342	221
Odvod zálohové daně	342100	221

Vyúčtování daně

Pokud vznikla společnosti povinnost odvést daň, vzniká jí současně povinnost podat *vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických a právnických osob*. Vyúčtování společnost podá do konce 3 měsíce po skončení kalendářního roku. Společnost musí učinit toto podání elektronickou formou a za využití tiskopisu MFin 5466. Vyúčtování se podává odděleně za fyzické a právnické osoby. Společnost použije totožný tiskopis a pouze na něm vyznačí, zda je podáván za fyzické nebo právnické osoby. Předčíslení bankovního účtu pro fyzické osoby je 7720 a pro právnické osoby 7712. Rozhodující pro volbu předčíslení je kategorie osob, jejichž příjem je podroben dani, nikoli identita plátce daně. Pokud obchodní korporace vyplácí podíly na zisku také nespolečníkům, kteří jsou zaměstnanci, je povinna podat místně příslušnému správci daně *vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti* na základě ustanovení § 38j odst. 4 a 5 zákona o daních z příjmů.

5.6 Specifika u výplaty záloh na podíly na zisku

Šestý krok metodického postupu se věnuje specifikům, kterými se společnost musí zabývat, pokud se rozhodne vyplácet *zálohy na podíly na zisku*.

Mezitímní účetní závěrka

Společnost nejdříve sestaví *mezitímní účetní závěrku*. Z mezitímní účetní závěrky musí být zřejmé, že obchodní korporace disponuje dostatečnými prostředky na výplatu záloh na podíly na zisku. Mezitímní účetní závěrka se sestavuje v průběhu účetního období a

²³² Vlastní zpracování s využitím: PILAŘOVÁ, Ivana. *Podíly na zisku*. Online. Živnostník.cz. Verlag Dashöfer, 2023. Dostupné z: www.zivnostnik.cz. [citováno 2023-10-13].

při jejím sestavování společnost neuzavírá účetní knihy. Je vhodné, aby společnost postupovala dle interpretace Národní účetní rady *I- 31– Mezitímní účetní výkaznictví*, která objasňuje pravidla a požadavky.

Výpočet maximální výše zálohy

Po sestavení mezitímní účetní závěrky společnost provede *výpočet maximální výše zálohy na podíly na zisku*. Pro tento výpočet společnost použije tabulku uvedenu níže (viz Tabulka č. 25). Výpočet spočívá v sečtení výsledku hospodaření skončeného účetního období a výsledku hospodaření minulých let. Tyto dvě hodnoty mohou být jak kladné, tak záporné. Dále společnost přičte ostatní fondy tvořené ze zisku a odečte příděly do rezervních a jiných fondů. Hodnoty potřebné k výpočtu se převezmou z informačních tabulek (viz Tabulka č. 10 („*informace z rozvahy*“) a Tabulka č. 11 („*informace ze společenské smlouvy/zakladatelské listiny*“)). Výsledkem tohoto výpočtu je maximální částka, kterou společnost může použít na výplatu záloh na podíly na zisku.

Tabulka č. 25: Maximální výše zálohy na podíly na zisku²³³.

Maximální výše zálohy na podíly na zisku (§ 35/1 ZOK)		
+/-	VH posledního skončeného účetního období (ř.4.)	
+/-	VH minulých let (ř.7.)	
+	Ostatní fondy tvořené ze zisku (ř.10.)	
-	Příděl do rezervního fondu (ř.23.)	
-	Příděl do jiných fondů (ř.24.)	
=	Maximální výše zálohy na podíly na zisku	

Testy insolvence

Společnost provede tyto testy insolvence stejným způsobem, jaký je popsán v kapitole 5.3 (str. 68 a násl.).

Podmínka ověření zápisu v evidenci skutečných majitelů

Společnost vyplácející zálohy na podíly na zisku ověří podmínku evidence skutečných majitelů v evidenci skutečných majitelů totožným způsobem jako v kapitole 5.4 (str. 71 a násl.).

²³³ Vlastní zpracování s využitím § 35 odst. 1 zákona o obchodních korporacích.

Zaúčtování rozhodnutí o výplatě záloh na podíly na zisku

Pokud společnost úspěšně splnila výše uvedené tři podmínky, které podmiňují možnost výplaty záloh na podíly na zisku, pak přistoupí k zaúčtování rozhodnutí o vyplacení těchto záloh. Tato účetní operce je vyobrazena v tabulce níže (viz Tabulka č. 26) a účtuje se na základě českého účetního standardu č. 018 ve prospěch účtu 432 – *Zálohy na podíly na zisku* a souvztažně na vrub účtu 364 – *Dluhy ke společníkům obchodní korporace při rozdělování zisku* jako zvýšení závazku vůči společníkům.

Tabulka č. 26: Účtování zálohy na podíly na zisku²³⁴.

Popis účetní operace	MD	D
Rozhodnutí o záloze na podíl na zisku	432	364

Zdanění záloh na podíly na zisku

Při rozhodování o daňovém režimu záloh na podíly na zisku postupuje společnost sejným způsobem, jak je popsán v kapitole 5.5 (str. 72 a násl). Obdobně společnost postupuje při účtování srážkové daně a také při jejím odvodu.

Splatnost záloh na podíly na zisku

Společnost provede výplatu záloh na podíly na zisku bez zbytečného odkladu poté, co bylo přijato rozhodnutí o výplatě záloh na podíly na zisku. Datum rozhodnutí společnost zaznamená do tabulky níže (viz Tabulka č. 27).

Tabulka č. 27: Splatnost záloh na podíly na zisku²³⁵.

Splatnost záloh na podíly na zisku (§ 1958/2 OZ)	Datum
Zálohy na podíly na zisku jsou splatné bez zbytečného odkladu po rozhodnutí o jejich výplatě	

²³⁴ Vlastní zpracování s využitím: JINDROVÁ, Blanka, Dagmar PROCHÁZKOVÁ a Pavla STRAKOŠOVÁ. VERLAG DASHÖFER. *432 - Rozhodnutí o zálohách na výplatu podílu na zisku*. Online. DU.cz, 2022. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-13].

²³⁵ Vlastní zpracování s využitím § 1958 odst. 2 občanského zákoníku.

Vypořádání záloh na podíly na zisku

V následujícím účetním období, po sestavení řádné či mimořádné účetní závěrky a jejím schválení nejvyšším orgánem společnosti, má valná hromada možnost rozhodnout o rozdělení zisku, pokud byl vykázán. Následně mohou, v závislosti na způsobu rozhodnutí valné hromady, nastat následující situace:

- a) valná hromada rozhodne o rozdělení zisku ve výši vyplacené zálohy na podíly na zisku, nebo
- b) valná hromada rozhodne o rozdělení zisku ve vyšší hodnotě než představuje výše vyplacených záloh na podíly na zisku, nebo
- c) valná hromada rozhodne o rozdělení zisku, nicméně v nižší výši, než činily vyplacené zálohy na podíly na zisku, nebo
- d) valná hromada nerozhodne o rozdělení zisku.

V souvislosti s těmito možnými rozhodnutími valné hromady je třeba zajistit zúčtování vypořádání záloh na podíly na zisku, které byly vyplaceny v předchozím účetním období.

Pokud valná hromada rozhodne o vyplacení podílů na zisku ve stejné výši, v jaké byly vyplaceny zálohy na podíly na zisku, pak společnost účtuje nejdříve ve prospěch účtu 431 – *Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení* jako snížení zisku a souvztažně na vrub účtu 364 – *Dluhy ke společníkům obchodní korporace při rozdělování zisku* jako zvýšení závazku vůči společníkům. Následně zúčtuje (ve stejné výši) vyplacené zálohy na podíly na zisku přes účet 432 – *Zálohy na podíly na zisku* na straně D a na straně MD snížení závazku za společníky na účet 364 – *Dluhy ke společníkům obchodní korporace při rozdělování zisku*. Tyto účetní operace jsou zachyceny v tabulce uvedené níže (viz Tabulka č. 28).

Tabulka č. 28: Varianta a) způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku²³⁶.

Popis účetní operace	MD	D
Rozhodnutí o podílu na zisku	431	364
Zúčtování zálohy	364	432

²³⁶ Vlastní zpracování s využitím: JINDROVÁ, Blanka, Dagmar PROCHÁZKOVÁ a Pavla STRAKOŠOVÁ. VERLAG DASHÖFER. 432 - *Rozhodnutí o zálohách na výplatu podílu na zisku*. Online. DU.cz, 2022. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-13].

Jestliže valná hromada rozhodla o výplatě podílů na zisku ve vyšší částce, než v jaké byly vyplaceny zálohy na podíly na zisku, pak společnost účtuje stejným způsobem jako ve výše uvedeném případě. Společnost však musí rozhodnout o daňovém režimu rozdílu vyplacených podílů na zisku a záloh na podíly na zisku. Při tomto rozhodování společnost postupuje stejným způsobem, jaký je uveden v kapitole 5.5 (str. 72 a násl.). Tabulka č. 29 zobrazuje způsob zúčtování záloh na podíly na zisku v případě, že vyplacené podíly na zisku převyšují zálohy poskytnuté na tyto podíly.

Tabulka č. 29: Varianta b) způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku²³⁷.

Popis účetní operace	MD	D
Rozhodnutí o podílu na zisku	431	364
Zúčtování zálohy	364	432

V případě, že valná hromada rozhodla o vyplacení podílů na zisku v nižší částce než byly vyplacené zálohy na podíly na zisku, pak společnost zaúčtuje pohledávku vůči společníkům na vrácení části zálohy ve prospěch účtu 355 – *Ostatní pohledávky za společníky obchodní korporace*, která převyšuje rozdělenou část podílů na zisku a souvztažně na vrub účtu 432 – *Zálohy na podíly na zisku* jako snížení zálohy. Tuto účetní operaci zachycuje Tabulka č. 30.

Tabulka č. 30: Varianta c) způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku²³⁸.

Popis účetní operace	MD	D
Rozhodnutí o podílu na zisku	431	364
Zúčtování zálohy	355	432

Pokud valná hromada nerozhodne o rozdělení zisku, je nezbytné vrátit celou částku již vyplacených záloh na podíly na zisku zpět obchodní korporaci. Tuto pohledávku společnost zachytí pomocí předkontace ve prospěch účtu 355 – *Ostatní pohledávky za společníky obchodní korporace* jako vznik pohledávky za společníky a souvztažně na

²³⁷ Vlastní zpracování s využitím: JINDROVÁ, Blanka, Dagmar PROCHÁZKOVÁ a Pavla STRAKOŠOVÁ. VERLAG DASHÖFER. *432 - Rozhodnutí o zálohách na výplatu podílu na zisku*. Online. DU.cz, 2022. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-13].

²³⁸ Vlastní zpracování s využitím: JINDROVÁ, Blanka, Dagmar PROCHÁZKOVÁ a Pavla STRAKOŠOVÁ. VERLAG DASHÖFER. *432 - Rozhodnutí o zálohách na výplatu podílu na zisku*. Online. DU.cz, 2022. Dostupné z: www.du.cz. [paywall]. [citováno 2023-10-13].

vrub účtu 432 – *Zálohy na podíly na zisku* jako snížení záloh na podíly na zisku. Tuto situaci zachycuje Tabulka č. 31.

Tabulka č. 31: Varianta d) způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku²³⁹.

Popis účetní operace	MD	D
Zúčtování zálohy	355	432

Vrácení záloh na podíly na zisku

V případě, že zálohy na podíly na zisku byly vyplaceny v rozporu se zákonem nebo v nesprávné výši (pokud zálohy na podíly na zisku byly vyplaceny ve vyšší výši, než o jaké bylo rozhodnuto k výplatě podílů na zisku), musí je osoba, která je obdržela, vrátit do 3 měsíců od data, kdy měla být schválena řádná nebo mimořádná účetní závěrka. Klíčová data pro stanovení tohoto okamžiku společnost uvede do tabulky níže (viz Tabulka č. 32), přičemž den, kdy měla být schválena účetní závěrka, společnost převezme z tabulky označené jako „*informace ze zápisu z valné hromady*“ (viz Tabulka č. 12).

Tabulka č. 32: Vrácení záloh na podíly na zisku²⁴⁰.

Vrácení záloh na podíly na zisku (§ 35/2 ZOK)	Datum
Den, kdy měla být schválena řádná nebo mimořádná účetní závěrka (ř.23.)	
+ 3 měsíce = nejzazší termín vrácení záloh na podíly na zisku	

²³⁹ KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOCMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer. 2023. Dostupné z: obchod.wolterskluwer.cz. [paywall]. [citováno 2023-11-23].

²⁴⁰ Vlastní zpracování s využitím § 35 odst. 2 zákona o obchodních korporacích.

6 PŘÍPADOVÁ STUDIE

Tato kapitola práce obsahuje řešený příklad, na kterém je prezentováno řešení a zároveň verifikován navržený metodický postup.

Příklad vychází z reálných údajů o konkrétní společnosti s ručením omezeným. Společnost si nepřála být jmenována, proto jsou v práci použity fiktivní údaje o firmě. Tyto údaje o firmě jsou upraveny tak, aby lépe vyhovovaly potřebám a cílům této diplomové práce.

Společnost AB s.r.o., se sídlem na adrese Dlouhá 123, Brno, je inovativní technologická společnost specializující se na vývoj softwaru a digitálního marketingu. Tato firma se rozhodla vyplácet podíly na zisku. V následujícím demonstrativním příkladu je ověřeno, zda společnost disponuje dostatečnými prostředky na vyplacení podílů na zisku. Za předpokladu, že společnost bude schopna podíly na zisku vyplatit, dojde rovněž k zaúčtování a zdanění těchto podílů na zisku.

6.1 Zadání příkladu

Společnost AB s.r.o. v roce 2023 vyplatila zálohy na podíly na zisku ve výši 1 000 000 Kč. Při výplatě záloh byly dodrženy všechny podmínky pro jejich výplatu v souladu se zákonem.

V roce 2024 se společnost AB s.r.o. rozhodla na základě rozhodnutí valné hromady vyplatit podíly na zisku ve výši 3 000 000 Kč.

Společnost AB s.r.o. bude vyplácet podíly na zisku na základě řádné účetní závěrky sestavené k 31.12.2023, jež je uvedena v příloze (viz Příloha č. 1). Z této rozvahy vyplývá následující: výsledek hospodaření za běžné účetní období činí 697 000 Kč, za minulé účetní období 4 865 000 Kč. Peněžní prostředky dosahují výši 3 632 000 Kč, vlastní kapitál společnosti činí 4 762 000 Kč, základní kapitál 200 000 Kč, aktiva celkem činí 6 800 000 Kč a závazky společnosti dosahují výše 2 038 000 Kč. Společnost AB s.r.o. v aktivech rozvahy nevykazuje nehmotné výsledky vývoje.

Společenská smlouva udává povinnost přidělu do rezervních fondů ve výši 5 % z dosaženého zisku. Dále společnost ukládá v souladu se společenskou smlouvou

100 000 Kč jako příděl do jiných fondů za každé účetní období. Společenská smlouva dále uvádí, že společnost nedisponuje žádnými nedělitelnými fondy, neposkytuje možnost výplaty podílů na zisku nespolečníkům a podíly na zisku jsou vypláceny výhradně v penězích.

6.2 Řešení

Před samotnou výplatou podílů na zisku je nezbytné ověřit schopnost společnosti vyplatit podíly na zisku prostřednictvím bilančních testů a testů insolvence. Také je potřeba ověřit, zda společnost vyplácející podíly na zisku má v evidenci skutečných majitelů zapsaného skutečného majitele. Poté, co bude schopnost výplaty potvrzena, provede se zaúčtování podílů na zisku, zúčtování s již vyplacenými zálohami na podíly na zisku, zdanění, srážka a odvod daně. Nakonec bude podáno vyúčtování o sražené dani správci daně. Společnost při řešení postupuje dle navrženého metodického postupu.

6.2.1 Shromáždění základních informací

Prvním krokem je *shromáždění potřebných informací*. Společnost AB s.r.o. shromáždí potřebné informace pro výpočet bilančních testů a testů insolvence, stejně jako údaje o osobách, kterým budou vyplaceny podíly na zisku.

Do tabulky níže (viz Tabulka č. 33) společnost uvede vybrané *informace z rozvahy*, která vychází z řádné účetní závěrky sestavené k 31.12.2023, jež je uvedena v příloze (viz Příloha č. 1). Tato účetní závěrka byla schválena nejvyšším orgánem společnosti k 30.4.2024, a proto je podmínka schválení do 6 měsíců od konce rozvahového dne splněna. Tyto informace společnost uchová a dále je použije pro výpočet bilančních testů a testů insolvence.

Tabulka č. 33: Informace z rozvahy společnosti AB s.r.o.²⁴¹.

	Informace z rozvahy	Hodnoty (v Kč)
ř.1.	VK (položka rozvahy: A.)	4 762 000
ř.2.	ZK (položka rozvahy: A.I.1., číslo účtu: 411)	200 000
ř.3.	Aktiva celkem (položka rozvahy: A+B+C+D), <i>přeceněna na tržní hodnotu</i>	8 900 000
ř.4.	VH posledního skončeného účetního období (položka rozvahy: A.V., číslo účtu: 431)	697 000
ř.5.	Nerozdělené zisky minulých let (položka rozvahy: A.IV.1., číslo účtu: 428)	4 865 000
ř.6.	Neuhrazené ztráty minulých let (položka rozvahy: A.IV.1., číslo účtu: 429)	0
ř.7.	VH minulých let (ř.5. + ř.6.)	4 865 000
ř.8.	Jiný VH (položka rozvahy: A.IV.2., číslo účtu: 426)	0
ř.9.	Rozdělitelné fondy (položky rozvahy: A.II.1., A.II.2., A.III.1., čísla účtů: 412,413,414,416,417,418,421,423,427)	0
ř.10.	Ostatní fondy tvořené ze zisku (položka rozvahy: A.III.1., A.III.2., čísla účtu: 421, 423, 427)	0
ř.11.	VK – plánovaná výplata (ř.1. – ř.28.)	1 762 000
ř.12.	ZK + nedělitelné fondy (ř.2 – ř.24.)	200 000
ř.13.	Nehmotné výsledky vývoje (položka rozvahy: B.I.1., číslo účtu: 012,)	0
ř.14.	Oprávky k nehmotným výsledkům vývoje (položka rozvahy K/B.I.1., číslo účtu: 072)	0
ř.15.	Hodnota neodepsaných výdajů na vývoj (ř.13. – ř.14.)	0
ř.16.	Závazky (položka rozvahy: C.I. + C.II. + C.III.), <i>splatné i nesplatné</i>	2 038 000

Tabulka č. 34 obsahuje *informace ze společenské smlouvy*, datované dne 18.2.2020, která je k dispozici v příloze (viz Příloha č. 2 a Příloha č. 3). Tato společenská smlouva udává povinnost přidělu do rezervních fondů ve výši 5 % z dosaženého zisku což činí 34 850 Kč a 100 000 Kč jako přiděl do jiných fondů. Dále uvádí, že společnost nedisponuje žádnými nedělitelnými fondy, neposkytuje možnost výplaty podílů na zisku nespolečníkům a podíly na zisku jsou vypláceny výhradně v penězích.

²⁴¹ Vlastní zpracování

Tabulka č. 34: Informace ze společenské smlouvy společnosti AB s.r.o.²⁴².

Informace ze společenské smlouvy		
ř.17.	Příděl do rezervního fondu v souladu se zákonem nebo společenskou smlouvou	34 850 Kč
ř.18.	Příděl do jiných fondů v souladu se zákonem nebo společenskou smlouvou	100 000 Kč
ř.19.	Nedělitelné fondy (nedisponibilní fondy)	0
ř.20.	Možnost rozdělení podílů na zisku i mezi nespolečníky	NE
ř.21.	Forma výplaty podílů na zisku	V penězích

Informace v tabulce níže (viz Tabulka č. 35) vychází ze *zápisu z valné hromady*, který je uveden v příloze (viz Příloha č. 4). Valná hromada se konala dne 30.4.2024, schválila řádnou účetní závěrku a rozhodla o plánované výši podílů na zisku v hodnotě 3 000 000 Kč. Obchodní korporace má povinnost uložit do sbírky listin účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku. Uložení dokumentů společnost provede přes datovou schránku ve formě PDF.

Tabulka č. 35: Informace ze zápisu z valné hromady společnosti AB s.r.o.²⁴³.

Informace ze zápisu z valné hromady		
ř.22.	Plánovaná výplata (rozhodnutí valné hromady o výši podílů na zisku)	3 000 000 Kč
ř.23.	Den schválení účetní závěrky	30.4.2024
ř.34.	Den rozhodnutí o rozdělení zisku	30.4.2024

Nedílnou součástí procesu výplaty podílů na zisku je jejich zdanění. Proto společnost pro každého společníka vyplní samostatně tabulky nazvané „*Informace o společnících a nespolečnících*“, které zajistí jejich korektní zdanění.

Společnost AB s.r.o. vyplácí podíly na zisku fyzické osobě, panu Františkovi Fraňkovi, který je společníkem této společnosti. Jeho trvalé bydliště je na adrese Horní 96, 150 00 Praha. Další potřebné informace o tomto společníkovi jsou zachyceny v tabulce níže (viz Tabulka č. 36).

²⁴² Vlastní zpracování

²⁴³ Vlastní zpracování.

Tabulka č. 36: Informace o společníkovi Františkovi Fraňkovi²⁴⁴.

Informace o společnících a nespolečnících	
Fyzická nebo právnická osoba	FO
Společník nebo nespolečník	Společník
Druh podílu na zisku	Podíly na zisku
Výše vkladu	62 000 Kč
Výše podílu (vk lad/ ZK)	31 %
Souvisí podíl s funkcí jednatele nebo se zaměstnáním	NE

Společnost AB s.r.o. také vyplácí podíly na zisku své mateřské společnosti s názvem ABC s.r.o. sídlící v Brně. Klíčové informace o mateřské společnosti nezbytné pro správné zdanění podílů na zisku jsou uvedeny v tabulce níže (viz Tabulka č. 37).

Tabulka č. 37: Informace o společnosti ABC s.r.o.²⁴⁵.

Informace o společnících a nespolečnících	
Fyzická nebo právnická osoba	PO
Společník nebo nespolečník	Společník
Druh podílu na zisku	Podíly na zisku
Výše vkladu	120 000 Kč
Výše podílu (vk lad/ ZK)	60 %
Délka držby podílu	36 měsíců
Skutečný vlastník příjmu	ANO

Další osobou, které jsou vypláceny podíly na zisku je společnost GB s.r.o. sídlící v Praze. Informace o této společnosti jsou uvedeny v níže uvedené tabulce (viz Tabulka č. 38).

²⁴⁴ Vlastní zpracování.

²⁴⁵ Vlastní zpracování.

Tabulka č. 38: Informace o společnosti GB s.r.o.²⁴⁶.

Informace o společnících a nespolečnících	
Fyzická nebo právnická osoba	PO
Společník nebo nespolečník	Společník
Druh podílu na zisku	Podíly na zisku
Výše vkladu	18 000 Kč
Výše podílu (vklad/ZK)	9 %
Délka držby podílu	13 měsíců
Skutečný vlastník příjmu	ANO

Jakmile společnost nashromáždila veškeré potřebné informace, přistoupila k druhému kroku metodického postupu, tedy k provedení bilančních testů.

6.2.2 Bilanční testy

Druhým korkem je provedení *bilančních testů*. Bilanční testy provádí valná hromada v okamžiku rozhodování o rozdělení zisku. Výpočet *bilančního testu výsledku hospodaření* je uveden v tabulce níže (viz Tabulka č. 39), do které jsou převzaty hodnoty z tabulky s názvem „*informace z rozvahy společnosti AB s.r.o.*“ (viz Tabulka č. 33) a z tabulky označené jako „*informace ze společenské smlouvy společnosti AB s.r.o.*“ (viz Tabulka č. 34). Výsledkem tohoto testu je maximální použitelná částka k výplatě podílů na zisku ve výši 5 427 150 Kč. Tuto maximální částku je dále potřeba porovnat s plánovanou výplatou podílů na zisku, která byla stanovena na valné hromadě rozhodující o rozdělení zisku a je uvedena v tabulce s názvem „*informace ze zápisu z valné hromady společnosti AB s.r.o.*“ (viz Tabulka č. 35) s výší 3 000 000 Kč. Jelikož je plánovaná výplata nižší než „*limit I*²⁴⁷“, společnost provede druhý dílčí krok. **Druhým dílčím krokem** je ověření, zda společnost v aktivech rozvahy vykazuje nehmotné výsledky vývoje. Protože společnost AB s.r.o. tuto položku v rozvaze nevykazuje, neprovádí se třetí dílčí krok, kterým je výpočet testu nákladů na vývoj, ale společnost přechází přímo na čtvrtý dílčí krok.

²⁴⁶ Vlastní zpracování.

²⁴⁷ Jedná se o maximální částku použitelnou k výplatě podílů na zisku vypočtenou bilančním testem výsledku hospodaření.

Tabulka č. 39: Bilanční test výsledku hospodaření společnosti AB s.r.o.²⁴⁸.

Bilanční test výsledku hospodaření (§ 34/2 ZOK)		Hodnoty z rozvahy (v Kč)
+/-	VH posledního skončeného účetního období (ř.4.)	697 000
+	Nerozdělený zisk minulých let (ř.5.)	4 865 000
-	Neuhrazené ztráty minulých let (ř.6.)	0
+/-	Jiný VH (ř.8.)	0
+	Rozdělitelné fondy (ř.9.)	0
-	Příděl do rezervního fondu (ř.23.)	34 850
-	Příděl do jiných fondů (ř.24.)	100 000
=	Maximální částka použitelná k výplatě (limit 1)	5 427 150

Čtvrtým dílčím krokem je provedení *testu vlastního kapitálu*, který spočívá v porovnání vlastního kapitálu poniženého o plánovanou výplatu se základním kapitálem navýšeného o nedělitelné fondy. Hodnoty jednotlivých položek jsou opět převzaty z informační tabulky (viz Tabulka č. 33). Výsledek rovnice uvedený v tabulce níže (viz Tabulka č. 40) ukazuje, že vlastní kapitál ponižený o plánovanou výplatu podílů na zisku je vyšší, což znamená, že test vlastního kapitálu je splněn. Společnost pokračuje třetím krokem metodického postupu.

Tabulka č. 40: Test vlastního kapitálu společnosti AB s.r.o.²⁴⁹.

Test vlastního kapitálu (§ 40/1 ZOK)	
VK – plánovaná výplata (ř.11.) \geq ZK + nedělitelné fondy (ř.12.)	1 762 000 Kč \geq 200 000 Kč

6.2.3 Insolvenční testy

Jelikož z bilančních testů vyplývá, že společnost AB s.r.o. má dostatek finančních prostředků k vyplacení podílů na zisku, přistupuje se k ověření další podmínky. Tuto podmínku tvoří testy insolvence, jenž představují **třetí krok**. Tyto testy provádí statutární orgán v okamžiku výplaty podílů na zisku. Důvodem provedení těchto testů je ověření, zda si společnost výplatou podílů na zisku nepřivodí úpadek.

Prvním dílčím krokem je provedení *testu předlužení*, jenž porovnává tržní hodnotu aktiv sníženou o plánovanou výplatu s celkovými závazky. Celková hodnota aktiv z rozvahy je

²⁴⁸ Vlastní zpracování

²⁴⁹ Vlastní zpracování.

6 800 000 Kč. Na základě znaleckého posudku jsou aktiva přeceněna na tržní hodnotu 8 900 000 Kč. Po odečtení plánované výplaty 3 000 000 Kč od tržní hodnoty aktiv je patrné, že tato hodnota převyšuje hodnotu celkových aktiv. Tento výsledek je vyobrazen v tabulce níže (viz Tabulka č. 41). Z toho vyplývá, že podmínka testu předlužení je splněna a pokračuje se provedením dalšího testu, tedy testu likvidity.

Tabulka č. 41: Test předlužení společnosti AB s.r.o.²⁵⁰.

Test předlužení	Hodnoty (v Kč)
Aktiva celkem <i>přeceněna. na tržní hodnotu</i> (ř.3.) – plánovaná výplata (ř.28.) > závazky (ř.16.)	8 900 000 - 3 000 000 > 2 038 000

Druhý dílčí krok spočívá v provedení *testu likvidity*. K tomuto účelu společnost využije již vypracovaný finanční plán společnosti zahrnující plán výsledku hospodaření, plánovanou rozvahu, plán cash flow a plán investic do dlouhodobého majetku. Dále je nezbytné zohlednit aktuální stav disponibilních peněžních prostředků, který činí 3 632 000 Kč. Po prostudování finančního plánu a konzultaci s finančním managerem došel statutární orgán k závěru, že výplata podílů na zisku nepřivede společnost k úpadek. Jelikož společnost splnila jak bilanční testy, tak i insolvenční testy, přistoupí k provedení čtvrtého kroku metodického postupu.

6.2.4 Podmínka evidence skutečného majitele

Čtvrtým krokem je ověření, zda jsou zapsány potřebné informace v evidenci skutečných majitelů. Společnost tuto informaci ověřila na webových stránkách justice a zjistila, že veškeré potřebné údaje jsou zde uvedeny. Výsledek ověření²⁵¹ je zaznamenán v níže uvedené tabulce (viz Tabulka č. 42). Tím je splněna poslední podmínka pro výplatu podílů na zisku a společnost může přistoupit k pátému kroku.

²⁵⁰ Vlastní zpracování.

²⁵¹ Dokumenty (vygenerované v PDF) s uvedeným výsledkem jsou společností, stejně jako ostatní dokumenty, archivovány za účelem unesení důkazního břemene ze strany společnosti.

Tabulka č. 42: Evidence skutečných majitelů u společnosti AB s.r.o., ABC s.r.o. a GB s.r.o.²⁵².

Evidence skutečných majitelů u právnických osob § 53 zákona o evidenci skutečných majitelů	
Má společnost vyplácející podíly na zisku nebo zálohy na podíly na zisku zapsaného skutečného majitele v evidenci skutečných majitelů?	ANO
Je zapsán skutečný majitel společnosti ABC s.r.o. , které jsou vypláceny podíly na zisku nebo zálohy na podíly na zisku v evidenci skutečných majitelů?	ANO
Je zapsán skutečný majitel společnosti GB s.r.o. , které jsou vypláceny podíly na zisku nebo zálohy na podíly na zisku v evidenci skutečných majitelů?	ANO

6.2.5 Účetní a daňové konsekvence

Pátý krok se zaměřuje na účetní a daňové důsledky spojené s výplatou podílů na zisku. Po provedení bilančních testů a vydání rozhodnutí valné hromady o rozdělení zisku společnost zaúčtuje snížení výsledku hospodaření a zvýšení závazku vůči společníkům ve výši 3 000 000 Kč. Tato částka představuje plánovanou výplatu, která může být vyplacena na základě výsledků provedených bilančních testů. Dále se zúčtuje již vyplacená záloha na podíly na zisku ve výši 1 000 000 Kč jako snížení závazku vůči společníkům a snížení zálohy. Tyto účetní operce jsou zachyceny v tabulce uvedené níže (viz Tabulka č. 43).

Tabulka č. 43: Rozhodnutí společnosti AB s.r.o. o podílech na zisku a zúčtování zálohy²⁵³.

Popis účetní operace	MD	D	Částka
Rozhodnutí o podílu na zisku	431	364	3 000 000 Kč
Zúčtování zálohy	364	432	1 000 000 Kč
Celkem k vyplacení	Zůstatek na 364		2 000 000 Kč

Dále je nutné určit daňový režim podílů na zisku, které společnost vyplácí. Při určování daňového režimu vychází společnost z informačních tabulek o jednotlivých společnících a postupuje dle schématu s názvem „*režimy zdanění právnických osob*“ nebo „*režimy zdanění fyzických osob*“ (viz Schéma č. 13 a Schéma č. 14).

Podíl na zisku společníka pana Františka Fraňka bude zdaněn zvláštní sazbou daně.

²⁵² Vlastní zpracování.

²⁵³ Vlastní zpracování.

Podíl na zisku společnosti ABC s.r.o. nebude zdaněn srážkovou daní, jelikož společnost ABC s.r.o. splňuje zákonem dané podmínky pro osvobození příjmu z podílu na zisku.

Příjem z podílu na zisku společnosti GB s.r.o. není možné osvobodit, jelikož nedrží dostatečně velký podíl na základním kapitálu společnosti AB s.r.o. Z tohoto důvodu společnost GB s.r.o. aplikuje při výplatě zvláštní sazbu daně.

Tabulka č. 44 zachycuje režim zdanění, výši daně a částku k výplatě podílů na zisku pro jednotlivé společníky.

Tabulka č. 44: Režim zdanění, výše daně a částka k výplatě pro jednotlivé osoby přijímající podíly²⁵⁴.

Společníci, nespolečníci	Režim zdanění	Výše daně	Částka k výplatě
František Franěk	Zvláštní sazba daně	93 000 Kč	527 000 Kč
Společnost ABC s.r.o.	Osvobozeno	0 Kč	1 200 000 Kč
Společnost GB s.r.o.	Zvláštní sazba daně	27 000 Kč	153 000 Kč
Celkem	-	120 000 Kč	1 880 000 Kč

Po identifikaci daňového režimu následuje zaúčtování sražení a odvodu daně. Lhůta pro sražení daně se určuje na základě data rozhodnutí valné hromady o rozdělení zisku a data výplaty podílů na zisku. Ze zápisu z valné hromady vyplývá, že společnost se zavazuje vyplatit podíly na zisku do 31.5.2024, přičemž rozhodnutí o rozdělení zisku bylo provedeno 30.4.2024. Vzhledem k tomu, že výplata podílů proběhla do 3 měsíců od rozhodnutí valné hromady o rozdělení zisku, srážka daně se provede ke dni výplaty podílů na zisku tedy, k 31.5.2024 a činí 120 000 Kč. Toto sražení se zaúčtuje jako snížení závazku za společníky a zvýšení závazku vůči správci daně. K tomu stejnému datu je provedena výplata podílů v penězích v hodnotě 1 880 000 Kč, která se zaúčtuje jako snížení závazku vůči společníkům a snížení peněžních prostředků na bankovním účtu. Odvod srážkové daně se provede do konce měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byla provedena srážka. Společnost odvede daň místně příslušnému správci daně nejpozději do 30.6.2024. Sražená daň činí 120 000 Kč a její úhrada bude zaúčtována jako snížení závazku vůči správci daně a snížení peněžních prostředků na bankovním účtu. Zaúčtování těchto operací včetně lhůt provedení je uvedeno v tabulce níže (viz Tabulka č. 45).

²⁵⁴ Vlastní zpracování.

Tabulka č. 45: Zaúčtování srážky, odvodu a výplaty včetně lhůt²⁵⁵.

Popis účetní operace	MD	D	Částka	Datum
Sražení daně	364	342	120 000 Kč	31.5.2024
Výplata podílů na zisku	364	221	1 880 000 Kč	31.5.2024
Odvod sražené daně	342	221	120 000 Kč	30.6.2024

Posledním krokem v procesu výplaty podílů na zisku je podání *vyúčtování* daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně. Plátce daně, tedy společnost AB s.r.o., je povinna toto vyúčtování podat správci daně do 3 měsíců po skončení kalendářního roku, tedy do 31.3.2025. Společnost tuto povinnost plní prostřednictvím vyplnění tiskopisu MFin 5466 vydaného finanční správou a následným podáním elektronickou formou. Samotné vyúčtování se podává samostatně pro fyzické a právnické osoby.

²⁵⁵ Vlastní zpracování.

ZÁVĚR

Obsahem této diplomové práce byla problematika vyplácení, zdaňování a účtování podílů na zisku a záloh na podíly na zisku. Pozornost byla zaměřena na pravidla, která předkládá zákon o obchodních korporacích, a která limitují společnosti s ručením omezeným při výplatě podílů na zisku a záloh na podíly na zisku. Práce pojednávala také o podmínkách osvobození těchto příjmů a o daňových povinnostech vyplácející společnosti. Cílem práce bylo vytvoření metodického postupu pro společnost s ručením omezeným vyplácející podíly na zisku daňovým rezidentům České republiky.

První část této diplomové práce se věnovala klíčovým pojmům souvisejících s podíly na zisku, zálohami na podíly na zisku a dalšími relevantními termíny nezbytnými pro porozumění problematice účtování a zdaňování podílů na zisku, respektive záloh na podíly na zisku.

Ve druhé části byla popsány testy, které slouží jako omezující kritérium při výplatě podílů na zisku a záloh na podíly na zisku společností s ručením omezeným.

Ve třetí části byla provedena systematická analýza korporátních a účetních pravidel souvisejících s procesem výplaty podílů na zisku a záloh na podíly na zisku. V této části byl popsán postup od schválení účetní závěrky a rozhodnutí o výplatě podílů na zisku až po jejich zaúčtování.

Čtvrtá část byla zaměřena na problematiku zdanění podílů na zisku a záloh na podíly na zisku z hlediska společnosti s ručením omezeným, která tyto podíly vyplácí. Pozornost byla věnována také podmínkám osvobození těchto příjmů.

Pátá část této práce byla zaměřena na vytvoření metodického postupu, který by zajistil správné posouzení možnosti výplaty podílů na zisku a záloh na podíly na zisku a také napomohl ke korektnímu zdanění a zaúčtování z pohledu společnosti, která tyto příjmy vyplácí.

V poslední části této práce byla ověřena funkčnost navrženého metodického postupu prostřednictvím demonstrativního příkladu.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným*. 13. vyd. ANAG, 2023. ISBN 978-80-7554-391-2.

BRYCHTA, Ivan. *Mateřská a dceřiná společnost z daňového pohledu 2023*. Online. VIDEOLEKTOR, 2023. Dostupné z: <https://www.videolektor.cz/moje-skoleni/materska-dcerina-spolecnost-z-danoveho-pohledu-2023>. [paywall]. [citováno 2023-10-03].

BURIAN, Ondřej a Jan ZÁBRODSKÝ. VERLAG DASHÖFER. *Mateřská a dceřiná společnost – daňové aspekty*. Online. DU.cz, 2013. Dostupné z: https://www.du.cz/33/materska-a-dcerina-spolecnost-danove-aspekty-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Erh15QSgtZoWz0o-tYKsUsxZwRYsMFH_3w/?query=vylou%ED%20osvobozen%ED%20pod%ED%20na%20zisku&serp=1. [paywall]. [citováno 2023-10-20].

ČECH, Petr. *Rozdělení a výplata podílu na zisku v s. r. o. a a. s. po rekodifikaci*. Online. Bulletin KDP ČR, Brno: 2019, (3). [citováno 2023-10-09].

ČECHOVÁ, Alena. *§ 4 ZoÚ*. Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2017. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/4-zou-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Ej8moMjMQuheGnhODpIvi1Y/?query=povinnost%20v%ED%20st%20FA%ED%20ctv%ED&serp=1>. [paywall]. [citováno 2023-11-06].

ČERNÝ, Václav a Jana SKÁLOVÁ. *Účetní a daňové souvislosti rozdělení zisku*. Online. AUDITOR. Praha: 2019, (2). [citováno 2023-10-09].

České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 505/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

ČOUKOVÁ, Pěva. *Účetní a daňové transakce v návaznosti na zákon o korporacích*. Bohuňovice: Oswald, 2015. ISBN 978-80-905690-8-9.

DĚRGEL, Martin. VERLAG DASHÖFER. *Podíly na zisku a jejich zdanění*. Online. DU.cz, 2018. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/podily-na-zisku-a-jejich-zdaneni-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Epet2uzaS-ofFR7fugVNWEGzhvubQA94NQ/?query=pod%ED%20ly%20na%20zisku%20zdan%ED%20&serp=1>. [paywall]. [citováno 2023-10-20].

EXPERTNÍ SKUPINA KOMISE PRO APLIKACI NOVÉ CIVILNÍ LEGISLATIVY PŘI MINISTERSTVU SPRÁVEDLNOSTI. *Výkladové stanovisko č. 27–k mezitímní účetní závěrce sestavené za účelem výplaty zálohy na zisku dle ustanovení § 40 odst. 2 ZOK.* 2014.

EXPERTNÍ SKUPINA KOMISE PRO APLIKACI NOVÉ CIVILNÍ LEGISLATIVY PŘI MINISTERSTVU SPRÁVEDLNOSTI. *Výkladové stanovisko č. 30–k vypořádání zálohy na výplatu podílu na zisku dle ustanovení § 40 ZOK.* 2014.

FINANČNÍ SPRÁVA. *Obecné informace.* Online. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/ucetnictvi/obecne-informace>. [citováno 2023-11-06].

FOLWARCZNY, Zenon a Jan HÁJEK. *Okamžik zaúčtování výnosu z podílu na zisku přijatého společností před svým vznikem, zdanění souvisejícího příjmu a uplatnění osvobození od daně z příjmů právnických osob.* Online. ZÁPIS Z JEDNÁNÍ KOORDINAČNÍHO VÝBORU S KOMOROU DAŇOVÝCH PORADČŮ ČR ZE DNE 22.3.2017, 2017, (3). Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/prispevky-kv-kdp/zapisy-z-jednani/2017>. [citováno 2023-10-16].

GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ. *Pokyn č. GFŘ D-59.* Online. 2022. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-sprava-dani-a-poplatku/Pokyn_GFŘ-D-59.pdf. [citováno 2023-11-04].

HEJDA, Jan a ČÁP, Zdeněk. *Zákon o obchodních korporacích. Výklad jednotlivých ustanovení včetně návaznosti na české a evropské předpisy.* Praha: Linde Praha, 2013. ISBN 978-80-7201-917-5.

HEJDA, Jan, Libor FINGER, Martin PROSSER, Nina SVOBODOVÁ a Veronika VANEČKOVÁ. *Společnost s ručením omezeným.* 2. vyd. ANAG, 2020. ISBN 978-80-7554-268-7.

HOVORKA, Miloš. VERLAG DASHÖFER. *§ 38s ZDP.* Online. DU.cz, 2021. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/38s-zdp-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Ej8moMjMQuhepD7Ydw2LApI/?query=brutace&serp=1>. [paywall]. [citováno 2023-10-23].

JINDROVÁ, Blanka, Dagmar PROCHÁZKOVÁ a Pavla STRAKOŠOVÁ. VERLAG DASHÖFER. *432 - Rozhodnutí o zálohách na výplatu podílu na zisku*. Online. DU.cz, 2022. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/432-rozhodnuti-o-zalohach-na-vyplatu-podilu-na-zisku-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EugQrRPOU40wb5Z109TDw5QLe5W60lBaLw/?justlogged=1>. [paywall]. [citováno 2023-10-13].

JOSKOVÁ, Lucie, Markéta PRAVDOVÁ a Eva DVOŘÁKOVÁ. *Nová společnost s ručením omezeným*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2024. ISBN 978-80-271-0400-0.

KLÍMOVÁ, Růžena. *Zdanění podílu na zisku zaměstnance*. Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2017. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/zdaneni-podilu-na-zisku-zamestnance-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Ese1lEiNjoMQ3-tHMJzRnnUzWmw095sjiA/?query=pod%ED1%20na%20zisku%20zam%ECstnanec&serp=1>. [paywall]. [citováno 2023-12-16].

KOUKAL, Pavel, Jaroslav DUBSKÝ a Miroslav KOČMAN. *Dividendy z pohledu právního, účetního a daňového*. Online. Wolters Kluwer, 2023. Dostupné z: <https://obchod.wolterskluwer.cz/cz/moje-webinare>. [paywall]. [citováno 2023-09-23].

MAREK, Petr. *Rozdělování hospodářského výsledku a dividendová politika*. Praha: EKOPRESS, 2000. ISBN 80-86119-28-9.

MEJZLÍK, Ladislav. *Interpretace Národní účetní rady I–31 Mezitímní účetní výkaznictví*. Online. Praha: 2019 [citováno 2023-11-03].

MIRČEVSKÁ, Dalimila. *Kapitálové společnosti, daně, účetnictví, právo*. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-3000-4.

MÜLLEROVÁ, Libuše. *Interpretace Národní účetní rady I–15 Zúčtování nevyplacených přiznaných podílů na zisku*. Online. Praha: 2019 [citováno 2023-11-04].

MÜLLEROVÁ, Libuše. VERLAG DASHÖFER. *Schválení účetní závěrky nebo výroční zprávy a způsoby zveřejňování*. Online. DU.cz, 2023. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/schvaleni-ucetni-zaverky-nebo-vyrocnizpravy-a-zpusoby-zverejnovani-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EuJnwVMZ62hvtjyNW3aEKLU/?query=schv%ED1len%ED%20FA%E8etn%E1D%20z%E1v%ECrky&serp=1>. [paywall]. [citováno 2023-10-06].

PELC, Vladimír. *Daně z příjmů: zákon s poznámkami a judikaturou*. Praha: C.H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-833-7.

PFEILEROVÁ, Jaroslava. *Podíl na zisku-zdanění, pojistné*. Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2021. Dostupné z: https://www.du.cz/33/podil-na-zisku-zdaneni-pojistne-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Ese1lEiNjoMQYeA51-q_t_pWYpecR9QuOg/?query=pod%EDl%20na%20zisku%20zam%ECstnanec&serp=1. [paywall]. [citováno 2023-12-16].

PFEILEROVÁ, Jaroslava. *Zdaňování jednatelů, společníků a členů statutárních orgánů společnosti s ručením omezeným a členů orgánů ostatních právnických osob*. Online. Verlag Dashöfer, 2022. Dostupné z: https://www.du.cz/33/zdanovani-jednatelu-spolecniku-a-clenu-statutarnich-organu-spolecnosti-s-rucenim-omezenym-a-clenu-organu-ostatnich-pravnickych-osob-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EpsT_r3EDkF49gSUtd7uY2A/?query=zda%F2ov%E1n%ED%20jednatele&serp=1. [paywall]. [citováno 2024-01-25].

PILAŘOVÁ, Ivana. *Podíly na zisku*. Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2023. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/podily-na-zisku-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Erh15QSgtZoWsLpNEvhs-vMMO6VlftQMFg/?query=pod%EDly%20na%20zisku&serp=1&justlogged=1>. [paywall]. [citováno 2023-09-23].

PILAŘOVÁ, Ivana. *Podíly na zisku*. Online. Živnostník.cz. Verlag Dashöfer, 2023. Dostupné z: <https://www.zivnostnik.cz/33/podily-na-zisku-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EgrsvLyYiOXeFR7IdCjZTao/> [paywall]. [citováno 2023-09-23].

PILAŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.* 7.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. ISBN 978-80-7598-731-0.

PILAŘOVÁ, Ivana. VERLAG DASHÖFER. *Novela zákona o obchodních korporacích od 1.1.2021 z pohledu účetního a ekonoma - 1. díl*. Online. DU.cz, 2020. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/novela-zakona-o-obchodnich-korporacich-od-1-1-2021-z-pohledu-ucetniho-a-ekonoma-1-dil-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Ese1lEiNjoMQYeA51>

q_t_orxup7lclgIPQ/?query=vr%E1cen%ED%20pod%EDl%F9%20na%20zisku&serp=1 . [paywall]. [citováno 2023-10-09].

RADVÁKOVÁ, Věra a Tomáš SIGMUND. *Základy odborné práce*. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2016. ISBN 978-80-245-2162-6.

RAFFERTY, Michael, Rekha PILLAI a Husam-Aldin Nizar AL-MALKAWI. *Dividend Policy: A Review of Theories and Empirical Evidence*. Online. EuroJournals, 2010. [citováno 2023-11-10].

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10.6.2011 čj. 2 Afs 86/2010-141. Online. Dostupné z: www.nssoud.cz. [citováno 2023-11-03].

RYLOVÁ, Zuzana. *Mezinárodní dvojí zdanění*. 4. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-724-9.

RYLOVÁ, Zuzana. VERLAG DASHÖFER. *Srážková daň*. Online. DU.cz, 2023. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/srazkova-dan-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Erh15QSgtZoWTgbnIXg2JUJYCD-vMUnwPlw/?query=pl%E1tce%20dan%EC%20z%20p%F8%EDjm%F9%20a%20povinnosti%20ke%20spr%E1vci%20dan%EC&serp=1>. [paywall]. [citováno 2023-10-09].

SAKIR, A. a M. FADLI. *Influence of managerial ownership, debt policy, profitability, firm size and free cash flow on divided policy: A study in Indonesian manufacturing industries*. Online. Delhi Business Review, 2014. Dostupné z: https://www.delhibusinessreview.org/V15n1/dbr_v15nb_pg15_22.pdf. [citováno 2023-11-07].

Sdělení Ministerstva financí k problematice "místo vedení" a "skutečný vlastník" čj. 251/122 867/2000. Online. 2001. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/ms-prime-dane/FZ_1-2001.pdf. [citováno 2023-11-04].

SEJKORA, František a Josef NOVOTNÝ. *Důvody proč společnosti vyplácejí dividendy*. Online. 2017 [citováno 2023-10-25].

SEJKORA, František a Pavel DUSPIVA. *The position of management of Czech joint-stock companies on dividend policy*. Online. Business Administration and Management,

2015. Dostupné z: <https://dspace.tul.cz/server/api/core/bitstreams/8f08ae9f-2ae9-4fa4-8ad8-d3f3d80af9e5/content>. [citováno 2023-11-07].

SHARMA, Kapil. *Impact of Dividend Policy on the Value of Indian Banks*. Online. SCMS Journal of Indian Management, 2018. Dostupné z: <https://www.scms.edu.in/uploads/journal/SCMS%20Journal%20July-September%202018.pdf>. [citováno 2023-11-07].

SKÁLOVÁ, Jana. *Bilanční pravidla pro rozdělení vlastního kapitálu v novele ZOK*. Online. AUDITOR. Praha: 2020, (10). [citováno 2023-10-09].

SKÁLOVÁ, Jana; HOUDKOVÁ, Klára; MALLÁ, Nikola; MUCHA, Václav; NEKOVÁŘOVÁ, Jana a OPALECKÁ, Sandra. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7.

Směrnice Rady 2011/96/EU ze dne 30. listopadu 2011 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států, přepracované znění.

SOJKA, Vlastimil; BARTOŠOVÁ, Monika; FEKAR, Pavel; MAŠEK, Jan; NEŠLEHA Matěj a VAŇOUSOVÁ, Ivana. *Mezinárodní zdanění příjmů. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů*. Online. 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-689-2. [citováno 2023-10-03].

STRAKOŠOVÁ, Pavla. VERLAG DASHÖFER. *Záloha na podíl na zisku*. Online. DU.cz, 2022. Dostupné z: https://www.du.cz/33/zaloha-na-podil-na-zisku-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Ev2tTkv19IqOaFb_sQ2FQvU/?query=schv%E1len%ED%20mezit%EDmn%ED%20%FA%E8etn%ED%20z%E1v%ECrky&serp=1. [paywall]. [citováno 2023-10-06].

STROUHAL, Jiří. *Výsledek hospodaření-definice*. Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2022. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/vysledek-hospodareni-definice-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EmvTTx2Y2LR7UqXAGeHTW4k/?query=v%FDsledek%20hospoda%F8en%E D&serp=1>. [paywall]. [citováno 2023-12-03].

STROUHAL, Jiří; BRYCHTA, Ivan; BULLA, Miroslav; KUCHAROVÁ, Ivana; PILAŘOVÁ, Ivana a PŠECKOVÁ, Yveta. *Meritum Účetnictví podnikatelů 2023*. 20.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2023. ISBN 978-80-7676-641-9.

ŠINDELÁŘ, Michal. VERLAG DASHÖFER. *Zálohy na podíly na zisku*. Online. DU.cz, 2023. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/zalohy-na-podily-na-zisku-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Eu2czycG0yCznnSnKSRZ3bDdtfzYDa8ctg/?query=z%E1lohy%20na%20pod%EDly%20na%20zisku&serp=1>. [paywall]. [citováno 2023-10-03].

ŠIROKÝ, Jan. *Tvoříme a publikujeme odborné texty nejen pro ekonomy a manažery*. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3510-5.

VÁCHA, Petr a Ladislav MEJZLÍK. *Interpretace Národní účetní rady I-40 Výkazování nehmotných výsledků výzkumu a vývoje*. Online. Praha: 2020. [citováno 2023-11-04].

VESELÝ, Martin. *Společník s. r. o.* Online. DU.cz. Verlag Dashöfer, 2023. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/spolecnik-s-r-o-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Erh15QSgtZoWk-gxSw1jHHhrJfTGJxQrnQ/?query=bilan%E8n%ED%20testy&serp=1>. [paywall]. [citováno 2023-11-04].

VYCHOPĚŇ, Jiří. *Meritum Daň z příjmů 2023*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2023. ISBN 978-80-7676-468-2.

VYCHOPĚŇ, Jiří. *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. ISBN 978-80-7676-348-7.

Zákon č. 182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 37/2021 Sb., Zákon o evidenci skutečných majitelů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů.

SEZNAM SCHÉMAT

Schéma č. 1: Systém zdanění podílů na zisku	23
Schéma č. 2: Bilanční test výsledku hospodaření.	28
Schéma č. 3: Test vlastního kapitálu.	29
Schéma č. 4: Test nákladů na vývoj.	30
Schéma č. 5: Maximální výše zálohy na podíly na zisku.	33
Schéma č. 6: Časová osa splatnosti podílů na zisku.....	40
Schéma č. 7: Časová osa vrácení záloh na podíly na zisku.	42
Schéma č. 8: Režimy zdanění podílů na zisku bez mezinárodního prvku.....	50
Schéma č. 9: Časová osa sražení a odvedení daně při výplatě standardních podílů na zisku.	57
Schéma č. 10: Časová osa podání vyúčtování a odvod daně vybírané srážkou.....	58
Schéma č. 11: Postup provedení bilančních testů.	65
Schéma č. 12: Postup provedení insolvenčních testů.	69
Schéma č. 13: Režimy zdanění právnických osob.	76
Schéma č. 14: Režimy zdanění fyzických osob.	77
Schéma č. 15: Sražení daně.	79

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Účtování počátečního stavu VH.....	36
Tabulka č. 2: Účtování podílu na zisku.	43
Tabulka č. 3: Účtování podílů na zisku u zaměstnanců.....	44
Tabulka č. 4: Účtování zálohy na podíly na zisku.....	45
Tabulka č. 5: Varianta a) způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku.	46
Tabulka č. 6: Varianta b) způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku.	47
Tabulka č. 7: Varianta c) způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku.	47
Tabulka č. 8: Varianta d) způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku.	48
Tabulka č. 9: Podmínky srážky daně pro jednotlivé druhy podílů na zisku.	57
Tabulka č. 10: Informace z rozvahy.....	62
Tabulka č. 11: Informace ze společenské smlouvy/zakladatelské listiny.	63
Tabulka č. 12: Informace ze zápisu z valné hromady.....	63
Tabulka č. 13: Informace o společnících a nespolečnících.....	64
Tabulka č. 14: Bilanční test výsledku hospodaření.	66
Tabulka č. 15: Test nákladů na vývoj.	67
Tabulka č. 16: Test vlastního kapitálu.	68
Tabulka č. 17: Test předlužení.....	70
Tabulka č. 18: Evidence skutečných majitelů u právnických osob.....	72
Tabulka č. 19: Účtování rozhodnutí o výplatě podílů na zisku.....	73
Tabulka č. 20: Účtování podílů na zisku vyplacených zaměstnancům.	74
Tabulka č. 21: Režim zdanění a výše daně pro jednotlivé soby.....	78
Tabulka č. 22: Sražení daně.	79
Tabulka č. 23: Splatnost podílů na zisku.	80
Tabulka č. 24: Sražení, odvod, zaúčtování daně a výplaty.	81
Tabulka č. 25: Maximální výše zálohy na podíly na zisku.	82
Tabulka č. 26: Účtování zálohy na podíly na zisku.....	83
Tabulka č. 27: Splatnost záloh na podíly na zisku.	83
Tabulka č. 28: Varianta a) způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku.	84
Tabulka č. 29: Varianta b) způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku.	85
Tabulka č. 30: Varianta c) způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku.	85

Tabulka č. 31: Varianta d) způsob zúčtování zálohy na podíly na zisku.	86
Tabulka č. 32: Vrácení záloh na podíly na zisku.	86
Tabulka č. 33: Informace z rozvahy společnosti AB s.r.o.....	89
Tabulka č. 34: Informace ze společenské smlouvy společnosti AB s.r.o..	90
Tabulka č. 35: Informace ze zápisu z valné hromady společnosti AB s.r.o.....	90
Tabulka č. 36: Informace o společníkovi Františkovi Fraňkovi.	91
Tabulka č. 37: Informace o společnosti ABC s.r.o..	91
Tabulka č. 38: Informace o společnosti GB s.r.o.....	92
Tabulka č. 39: Bilanční test výsledku hospodaření společnosti AB s.r.o..	93
Tabulka č. 40: Test vlastního kapitálu společnosti AB s.r.o.....	93
Tabulka č. 41: Test předlužení společnosti AB s.r.o.....	94
Tabulka č. 42: Evidence skutečných majitelů u společnosti AB s.r.o., ABC s.r.o. a GB s.r.o.....	95
Tabulka č. 43: Rozhodnutí společnosti AB s.r.o. o podílech na zisku a zúčtování zálohy.	95
Tabulka č. 44: Režim zdanění, výše daně a částka k výplatě pro jednotlivé osoby přijímající podíly.	96
Tabulka č. 45: Zaúčtování srážky, odvodu a výplaty včetně lhůt.	97

SEZNAM VZORCŮ

Vzorec č. 1: Obecný výpočet podílu.	19
Vzorec č. 2: Dodanění podílů na zisku tzv. "brutace".	59

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Rozvaha společnosti AB s.r.o.	I
Příloha č. 2: Společenská smlouva společnosti AB s.r.o. (1).....	II
Příloha č. 3: Společenská smlouva společnosti AB s.r.o. (2).....	III
Příloha č. 4: Zápis z valné hromady společnosti AB s.r.o.	IV

Příloha č. 1: Rozvaha společnosti AB s.r.o.

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů		ROZVAHA (BALANCE)			Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky	
		ke dni 31.12.2023			AB s.r.o.	
		(v celých tisících Kč)			Sídlo, bydliště nebo místo podnikání účetní jednotky	
		IČ			Dlouhá 123, Brno	
		123 45 678				
označ	AKTIVA	řád	Běžné účetní období			Min.úč. období
a	b	c	Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 07 + 14)	001	6 417	-1 617	6 800	7 563
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002				
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 až 06)	003	333	-1 585	748	907
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	2 000	-1 400	600	650
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	005	333	-185	148	257
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	006				
C.	Oběžná aktiva (ř. 08 + 09 + 12 + 1+ 13)	007	6043	-32	6011	6656
C. I.	Zásoby	008				
C. II.	Pohledávky (ř. 10 + 11)	009	2411	-32	2379	2451
C. II. 1	Dlouhodobé pohledávky	010				
2	Krátkodobé pohledávky	011	2411	-32	2379	2451
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	012	0		0	0
C. IV.	Peněžní prostředky	013	3632		3632	4205
D.	Časové rozlišení aktiv	014	41		41	
	PASIVA CELKEM (ř. 16 + 23 + 28)	015	6800	0	6800	7563
A.	Vlastní kapitál (ř. 17 až 22)	016	4762	0	4762	5066
A. I.	Základní kapitál	017	200		200	200
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	018				
A. III.	Fondy ze zisku	019				
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 96 + 98)	020	4865		4865	3155
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	021	697		697	1711
A. VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku	022	-1000		-1000	
B. + C.	Cizí zdroje (ř. 24 + 25)	023	2038	0	2038	2497
B. I.	Rezervy	024				
C.	Závazky (ř. 26 + 27)	025	2038	0	2038	2497
C. I.	Dlouhodobé závazky	026				
C. II.	Krátkodobé závazky	027	2038		2038	2497
D.	Časové rozlišení pasív	028				
Právní forma účetní jednotky : Společnost s.r.o.						
Předmět podnikání nebo jiné činnosti : výroba softwarů a digitálního marketingu.						

Příloha č. 2: Společenská smlouva společnosti AB s.r.o. (1).

Společenská smlouva

I. Obchodní firma

Obchodní firma společnosti zní: **AB s.r.o.**

II. Společníci

Společníky společnosti jsou:

1. František Franěk, narozen 26.9.1968, bydliště Horní 96, 150 00 Praha.
2. ABC s.r.o., identifikační číslo 85639541, sídlem Krátká 2, 602 00 Brno, spisová značka C 56323 vedená u krajského soudu v Brně.
3. GB s.r.o., identifikační číslo 78945612, sídlem Nová 16, 150 00 Praha, spisová značka C 32165 vedená u městského soudu v Praze.

III. Sídlo

Sídlo společnosti se nachází na adrese Dlouhá 123, 602 00 Brno.

IV. Předmět podnikání

Předmětem podnikání společnosti je: výroba softwaru a digitálního marketingu.

V. Základní kapitál

Výše základního kapitálu činí 200.000 Kč.

VI. Vklad do základního kapitálu, správce vkladu

1. Výše vkladu společníka **Františka Fraňka** připadající na jeho podíl je 62.000 Kč. František Franěk se zavazuje vložit do společnosti částku 62.000 Kč (slovy: šedesát dva tisíc korun českých) a splnit tuto vkladovou povinnost splacením do 30 (slovem: třiceti) dnů od založení společnosti.
2. Výše vkladu společníka **ABC s.r.o.** připadající na jeho podíl je 120.000 Kč. ABC s.r.o. se zavazuje vložit do společnosti částku 120.000 Kč (slovy: sto dvacet tisíc korun českých) a splnit tuto vkladovou povinnost splacením do 30 (slovy: třiceti) dnů od založení společnosti.
3. Výše vkladu společníka **GB s.r.o.** připadající na jeho podíl je 18.000 Kč. GB s.r.o. se zavazuje vložit do společnosti částku 18.000 Kč (slovy: osmnáct tisíc korun českých) a splnit tuto vkladovou povinnost splacením do 30 (slovy: třiceti) dnů od založení společnosti.
4. Správcem vkladu zakladatelé určují **Vladimíra Valentu**, narozeného 12.4.1983, bytem Polní 12, 695 01 Hodonín.

VII. Jednatelé a způsob jednání za společnost

Společnost má jednoho jednatele:

Vladimíra Valentu, narozen 12.4.1983, bytem Polní 12, 695 01 Hodonín.

Příloha č. 3: Společenská smlouva společnosti AB s.r.o. (2).

VIII. Příděl do rezervních a jiných fondů

Příděl do rezervního fondu bude každé účetní období činit 5 % z dosaženého zisku.

Příděl do jiných fondů bude každé účetní období činit 100.000 Kč.

IX. Rozdělení podílů na zisku mezi nespolečníky

Společnost neumožňuje rozdělit podíly na zisku mezi nespolečníky.

X. Forma výplaty podílů na zisku

Společnost podíly na zisku vyplácí v penězích.

XI. Převod podílu

Společník může převést svůj podíl na jiného společníka nebo třetí osobu bez souhlasu valné hromady.

V Brně, dne 18.2.2020.

.....
podpis společníka

.....
podpis společníka

.....
podpis společníka

Příloha č. 4: Zápis z valné hromady společnosti AB s.r.o.

Zápis z valné hromady

Společnost: **AB s.r.o.**

Sídlo společnosti: Dlouhá 123, Brno

Místo a doba konání valné hromady: 30.4. 2024, Brno

Valnou hromadu svolal: jednatel společnosti pan Vladimír Valenta

Svolavatel určil, že správnost listiny přítomných potvrzuje zapisovatel valné hromady.

Předsedou valné hromady byl zvolen: Antonín Malý

Zapisovatelem byl zvolen: Karel Šťastný

Způsob hlasování: aklamací

Listina přítomných společníků:

Jméno společníka/zástupce	Sídlo/bydliště společníka/zástupce	Počet hlasů
František Franěk	Horní 96, 150 00 Praha	62 000
Zástupce společnosti ABC s.r.o. – Antonín Malý	Krátká 2, 602 00 Brno	120 000
Zástupce společnosti GB s.r.o. – Karel Šťastný	Nová 16, 150 00 Praha	18 000

Průběh valné hromady:

V souladu s § 184 odst. 3 zákona o obchodních korporacích se společníci vzdali práva na včasné a řádné svolání valné hromady podle § 184 odst. 1 zákona o obchodních korporacích.

Valná hromada byla svolána za účelem schválení účetní závěrky za rok 2023 a rozhodnutí o použití hospodářského výsledku za rok 2023.

Hospodářský výsledek (po zdanění) za rok 2023 činí 697 000 Kč. Jednatel navrhuje z uvedeného zisku a ze zisku minulých let vyplatit jako podíly na zisku částku 3 000 000 Kč, a to do 31.5.2024.

Tato valná hromada přijala souhlasným vyjádřením všech přítomných následující usnesení:

- Valná hromada schvaluje účetní závěrku za účetní období roku 2023,
- Valná hromada určuje společníkům podíl na zisku ve výši 3 000 000 Kč.
- Valná hromada určuje, že podíly na zisku budou vyplaceny způsobem určeným společníky do 31.5. 2024.

Zapsal: Karel Šťastný

V Brně, dne 30.4. 2024

Průběh valné hromady podle tohoto zápisu a obdržení jednoho výtisku tohoto zápisu dne svým podpisem stvrzují:

Společník:

Zástupce společníka:

Zástupce společníka: